

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 22 września 2009 r.

Nr 158

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY RAD MIEJSKICH

- 2965** – Rady Miejskiej w Bolkowie nr XXXVI/250/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVIII/246/06 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie uchwalenia Statutu Urzędu Miejskiego w Bolkowie 18662
- 2966** – Rady Miejskiej w Bolkowie nr XXXVI/251/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/144/04 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie nadania statutu Gminno-Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bolkowie 18662
- 2967** – Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XXXV/328/09 z dnia 25 sierpnia 2009 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Mokronosie Górnym 18663
- 2968** – Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XXXV/329/09 z dnia 25 sierpnia 2009 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w Mokronosie Górnym 18665
- 2969** – Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XXXV/330/09 z dnia 25 sierpnia 2009 r. w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w Smolcu 18667
- 2970** – Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski nr XXXII/262/09 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie przyjęcia statutu Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim 18669
- 2971** – Rady Miasta Piechowice nr 257/XLIII/09 z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały nr 123/XIX/08 Rady Miasta Piechowice z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie określenia miesięcznej odpłatności za korzystanie ze świadczeń przedszkoli samorządowych w zakresie przekraczającym podstawę programową oraz za pobyt dziecka w oddziale żłobkowym funkcjonującym w Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Piechowicach 18673
- 2972** – Rady Miejskiej w Pieńsku nr XXXV/205/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk na lata 2009–2013” 18673

UCHWAŁY RAD GMIN

- 2973** – Rady Gminy Grębocice nr XLV/186/2009 z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendium dla sportowców Gminy Grębocice 18756
- 2974** – Rady Gminy Krośnice nr XXV/184/09 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości Gminy Krośnice 18759
- 2975** – Rady Gminy Rudna nr XXVIII/204/09 z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr: 300, 301/1, 301/2, 301/3, 717/4, 717/9, 486 w obrębie Rudna na terenie gminy Rudna 18764
- 2976** – Rady Gminy Stare Bogaczowice nr XXII/145/09 z dnia 3 lipca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice 18768

DECYZJA

- 2977** – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr OWR-4210-50/2009/328/VIII-B/GM z dnia 15 września 2009 r. zatwierdzająca zmianę taryfy dla ciepła Przedsiębiorstwa „Ciepłownictwo” Sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie 18772

WYROK SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

- 2978** – nr sygn. akt III SA/Wr 153/09 z dnia 8 lipca 2009 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 27 września 2005 r. nr XXV/217/05 w przedmiocie ustanowienia Odznaczenia Zasłużonych dla Miasta i Gminy Bardo 18774

ZARZĄDZENIE

2979 – Wójta Gminy Głogów nr 22/B/2009 z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2008 rok

18778

2965

**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W BOLKOWIE
NR XXXVI/250/09**

z dnia 28 sierpnia 2009 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr XLVIII/246/06 Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie uchwalenia Statutu Urzędu
Miejskiego w Bolkowie**

Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 2 i art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) Rada Miejska w Bolkowie uchwala, co następuje:

§ 1

W uchwale nr XLVIII/246/06 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie uchwalenia Statutu Urzędu Miejskiego w Bolkowie w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458),”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bolkowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZACY RADY

MAREK JANAS

2966

**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W BOLKOWIE
NR XXXVI/251/09**

z dnia 28 sierpnia 2009 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr XXVIII/144/04 Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie nadania statutu Gminno-
-Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bolkowie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728) Rada Miejska w Bolkowie uchwala, co następuje:

§ 1

W uchwale nr XXVIII/144/04 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie nadania statutu Gminno-Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bolkowie, zmienionej uchwałą nr XLVIII/247/06 z dnia 31 sierpnia 2006 r. oraz uchwałą nr XXIII/158/08 z dnia 30 września 2008 r., § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie, zwany dalej „Ośrodkiem”, jest jednostką organizacyjną Gminy Bolków działającą na podstawie:

1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.),

- 2) ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458),
- 4) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późn. zm.),
- 5) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.),
- 6) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7, z późn. zm.),
- 7) niniejszego Statutu,
- 8) innych aktów prawnych dotyczących realizowanych zadań.”.
- § 2
- Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bolkowa.
- § 3
- Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
- PRZEWODNICZĄCY RADY
- MAREK JANAS

2967**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH
NR XXXV/328/09**

z dnia 25 sierpnia 2009 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w Mokronosie Górnym

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Dz. U. Nr 17, poz. 128 Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Dz. U. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r., Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) Rada Miejska w Kątach Wrocławskich uchwala, co następuje:

§ 1

1. Nadaje się nazwę ulicy w Mokronosie Górnym – ul. Jaśminowa w granicach działki nr 2/19, 2/22, 2/26 i 2/29.
2. Przebieg i granice ulicy wymienionej w ust. 1 oznaczone są na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

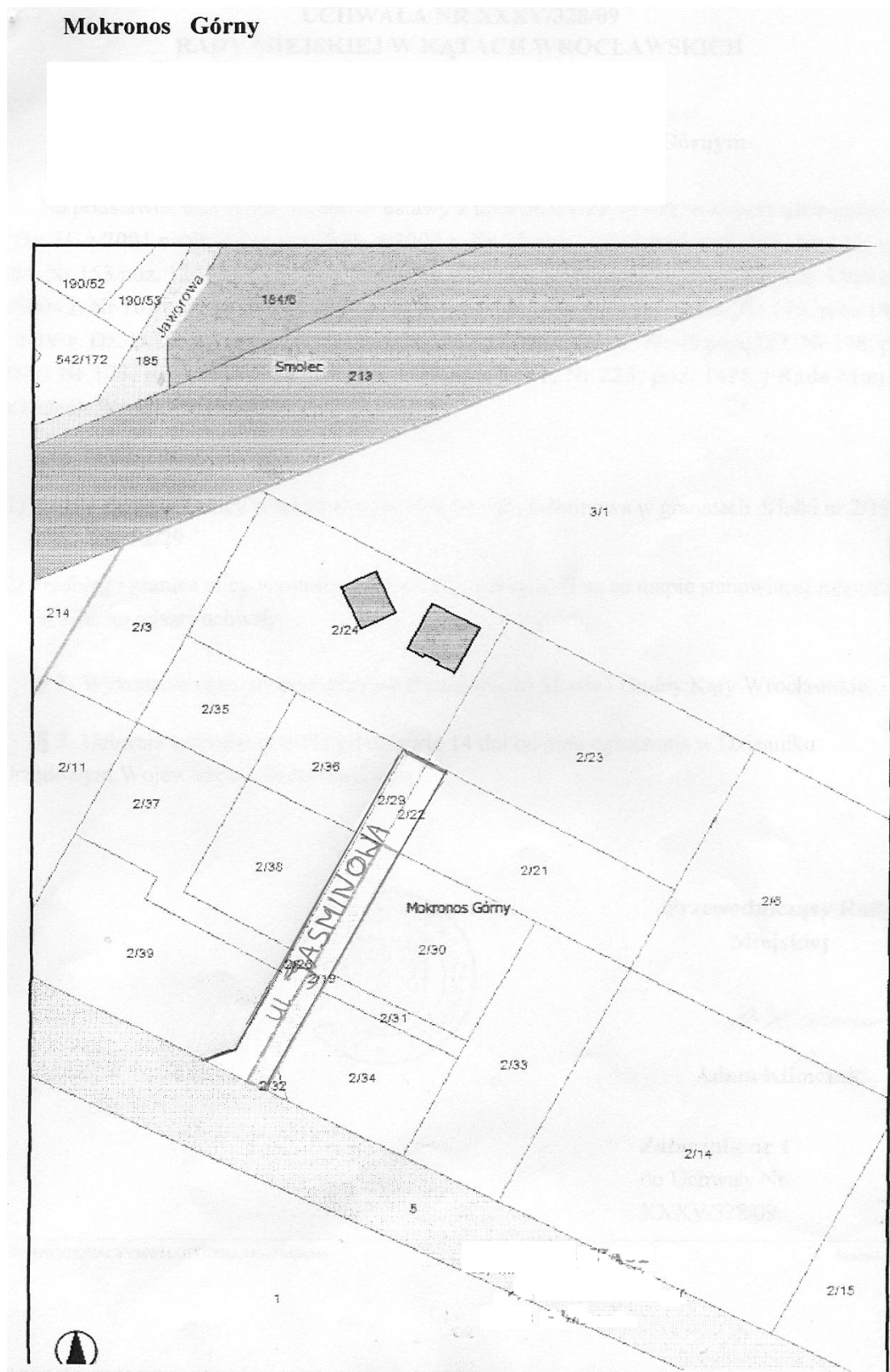
§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

ADAM KLIMCZK

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej
w Kątach Wrocławskich nr XXXV/328/09
z dnia 25 sierpnia 2009 r.

2968

**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH
NR XXXV/329/09**

z dnia 25 sierpnia 2009 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy w Mokronosie Górnym

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Dz. U. Nr 17, poz. 128 Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Dz. U. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r., Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) Rada Miejska w Kątach Wrocławskich uchwala, co następuje:

§ 1

1. Nadaje się nazwę ulicy w Mokronosie Górnym – ul. Akacjowa w granicach działki nr 74/ 11, 74/36 i 74/79.
2. Przebieg i granice ulicy wymienionej w ust. 1 oznaczone są na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

ADAM KLIMCZK

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej
w Kątach Wrocławskich nr XXXV/329/09
z dnia 25 sierpnia 2009 r.

Mokronos Górny

2969

**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH
NR XXXV/330/09**

z dnia 25 sierpnia 2009 r.

w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w Smolcu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 17, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Dz. U. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Dz. U. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420) oraz art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, Nr 23, poz. 136, Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 101, Nr 19, poz. 100, Nr 86, poz. 720) Rada Miejska w Kątach Wrocławskich uchwala, co następuje:

§ 1

1. Nadaje się nazwę drodze wewnętrznej w Smolcu – ul. Zacisze w granicach działki nr 206/16.
2. Przebieg i granice ulicy wymienionej w ust. 1 oznaczone są na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

§ 3

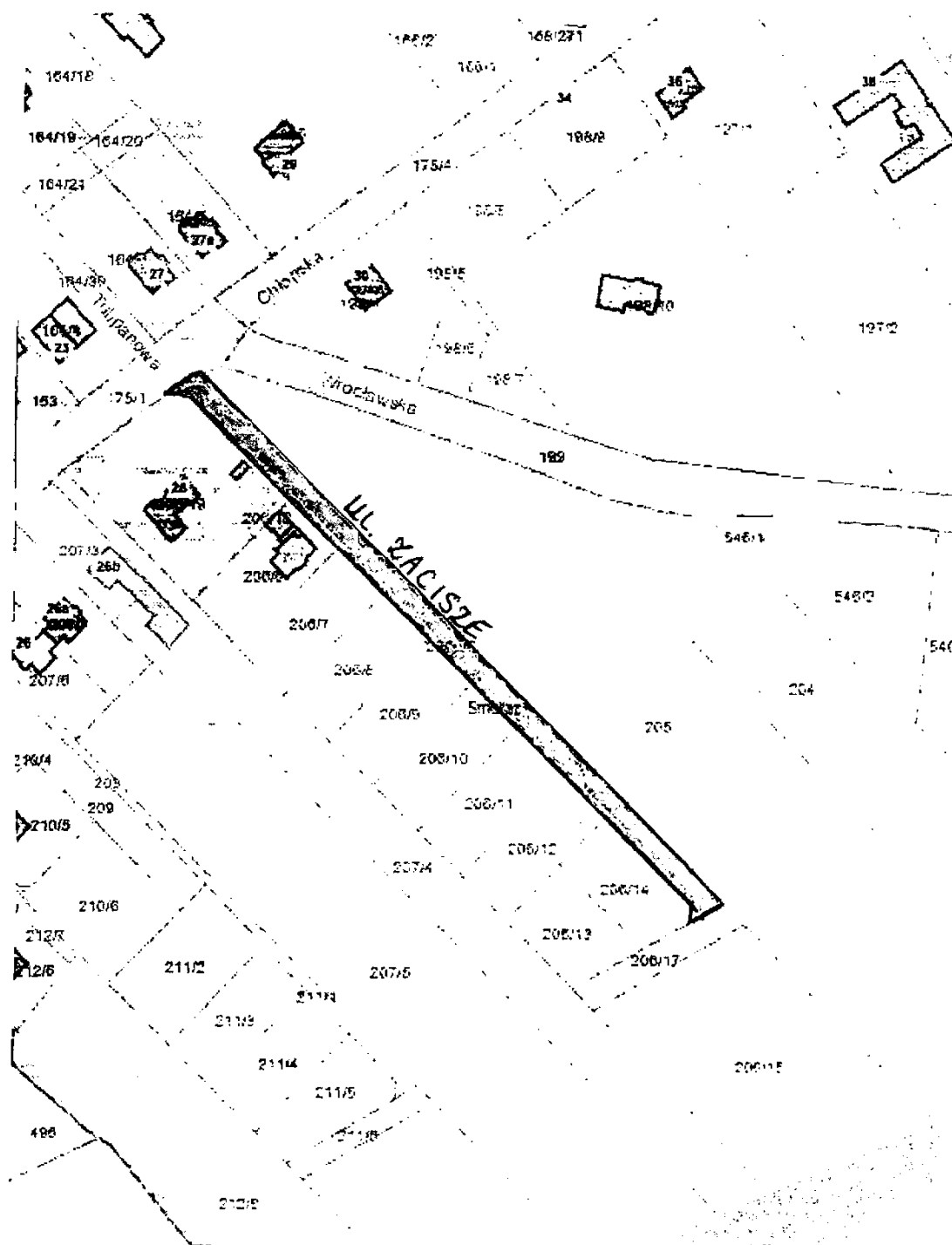
Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

ADAM KLIMCZK

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej
w Kątach Wrocławskich nr XXXV/330/09
z dnia 25 sierpnia 2009 r.

Smolec

2970

**UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ GMINY LWÓWEK ŚLĄSKI
NR XXXII/262/09**

z dnia 25 czerwca 2009 r.

**w sprawie przyjęcia statutu Zakładu Budżetowego Gospodarki
Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 i art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) Rada Miejska Gminy Lwówek Śląski uchwala, co następuje:

§ 1

Zakładowi Budżetowemu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim nadaje się Statut stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Tracą moc uchwały: nr XXV/192/2000 Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 31 marca 2000 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Budżetowemu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim oraz nr XI/89/03 Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie zmiany uchwały: nr XXV/192/2000 Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 31 marca 2000 r. dot. nadania statutu Zakładowi Budżetowemu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Lwówek Śląski.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/68/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 4 we fragmencie „po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego”)

PRZEWODNICZĄCA RADY

TERESA WACHAL

**Załącznik do uchwały Rady Miejskiej
Gminy Lwówek Śląski nr XXXII/262/09
z dnia 25 czerwca 2009 r.**

STATUT

**Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
w Lwówku Śląskim**

R O Z D Z I A Ł I

Postanowienia ogólne

§ 1

Pełna nazwa jednostki organizacyjnej brzmi:
Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą w Lwówku Śląskim przy Alei Wojska Polskiego nr 27.

Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, zwany w dalszej części Zakładem Budżetowym, działa na podstawie:

1. Uchwały nr XX/120/91 Rady Gminy i Miasta Lwówek Śląski z dnia 26 listopada 1991 r. w sprawie przekształcenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim.

2. Postanowienia Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział V Gospodarczy z dnia 20 grudnia 1991 roku, Sygn. akt PP 35, w sprawie wykreślenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim z rejestru przedsiębiorstw państwowych wraz z wpisaniem w dziale IV rubryka 2 rejestru: uchwałą nr XX/120/91 Rady Gminy i Miasta w Lwówku Śląskim z dnia 26 listopada 1991 r. przekształcono Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim w Zakład Budżetowy.
3. Uchwały nr XII/105/03 Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie uchylenia uchwał nr XLVIII/388/02 i nr XLVIII/389/02 z dnia 29 stycznia 2002 roku w sprawie utworzenia jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

4. Ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. Nr 9, poz. 43 z 1997 r. z późn. zmianami).
5. Ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zmianami).
6. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 maja 1991 r. w sprawie praw i obowiązków głównych księgowych budżetów, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych (Dz. U. Nr 40, poz. 174, z późn. zmianami).
7. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 maja 1991 r. w sprawie zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 42, poz. 183, z późn. zmianami).
8. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z 2008 r.).
8. Eksploatacja sieci kanalizacyjnej i innych urządzeń kanalizacyjnych odprowadzenie ścieków komunalnych do Oczyszczalni Ścieków.
9. Eksploatacja Oczyszczalni Ścieków, w tym odbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych metodą mechaniczno-biologiczną.
10. Utrzymanie ulic, chodników i placów w mieście oraz dróg gminnych, w tym wykonywanie remontów częściowych nawierzchni, pionowe i poziome oznakowanie – odpłatnie na zlecenie.
11. Przebudowa i modernizacja nawierzchni dróg, ulic i chodników oraz wykonywanie innych usług w zakresie drogownictwa – odpłatnie na zlecenie.
12. Utrzymanie terenów zieleni komunalnej i drzewień, targowiska oraz wykonywanie innych zleconych przez Burmistrza Gminy i Miasta zadań – za odpłatnością.
13. Prowadzenie działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej przyczyniającej się do poprawy efektywności ekonomicznej zakładu.
14. Działalność gospodarcza zakładu winna prowadzić do:
 - przedłużenia okresu użytkowanych budynków i urządzeń komunalnych,
 - poprawy warunków życia mieszkańców miasta i gminy,
 - podnoszenia poziomu świadczonych usług.

ROZDZIAŁ II

Cel i przedmiot działania

§ 2

Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jest zakładem użyteczności publicznej, którego celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności miasta i gminy Lwówek Śląski w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych z dziedziny gospodarki komunalnej z zachowaniem zasady ekonomiczności działania, w szczególności:

1. Zarząd nieruchomościami i budynkami stanowiącymi własność gminy, zawieranie i rozwiązywanie umów o najem lokali mieszkalnych i użytkowych oraz innych pomieszczeń (garaży, komórek itp.) w oparciu o ustawę o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego i uchwały Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski.
2. Eksploatacja, konserwacja, remonty, wykonywanie przeglądów technicznych i innych wynikających z obowiązków określonych w prawie budowlanym w budynkach zarządzanych.
3. Eksploatacja komunalnych kotłowni centralnego ogrzewania oraz prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu, przesyłaniu, dystrybucji i sprzedaży ciepła.
4. Przesyłanie, dystrybucji i porządku na administrowanych nieruchomościach, a także ulicach, chodnikach, placach i innych terenach gminnych lub obcych odpłatnie na zlecenie oraz usuwanie odpadów komunalnych stałych i ciekłych z nieruchomości i innych terenów publicznych odpłatnie.
5. Świadczenie usług w zakresie wywozu odpadów komunalnych stałych na wysypisko, a ciekłych do oczyszczalni ścieków celem ich oczyszczenia.
6. Eksploatacja Wysypiska Odpadów Komunalnych w Płockach Dolnych, w tym przyjmowanie, segregowanie i składowanie odpadów.
7. Eksploatacja studni ujęć wodnych (przepompowni), hydroforni, sieci wodociągowej i innych urządzeń oraz produkcja, uzdatnianie, przesyłanie, dystrybucja i sprzedaż wody.

Powyższą działalność zakład prowadzi na podstawie rocznych planów finansowo-rzeczowych zatwierdzanych przez Burmistrza Gminy i Miasta.

ROZDZIAŁ III

Organizacja i zarządzanie

§ 4

1. Siedzibą Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jest: 59-600 Lwówek Śląski, Aleja Wojska Polskiego nr 27.
2. Zakład Budżetowy podlega Burmistrzowi Gminy i Miasta.
3. Zakład Budżetowy nie ma osobowości prawnej.
4. Organem wykonawczym Zakładu Budżetowego jest dyrektor powołany przez Burmistrza Gminy i Miasta.
5. Dyrektor Zakładu zarządza nim, reprezentuje go na zewnątrz, podejmuje samodzielne decyzje, za które ponosi odpowiedzialność, i jest upoważniony do dokonywania samodzielnych czynności prawnych w imieniu zakładu.
6. Dyrektor Zakładu angażuje, zwalnia i awansuje pracowników.
7. Zastępcę dyrektora powołuje i odwołuje – na wniosek dyrektora zakładu – Burmistrz Gminy i Miasta.
8. Dyrektor Zakładu powołuje i odwołuje głównego księgowego oraz ustanawia pełnomocników w sprawach szczegółowych.
9. Zastępca dyrektora i pełnomocnicy działają w granicach ich umocowania.

10. Do kompetencji dyrektora zakładu należy również tworzenie i likwidacja komórek organizacyjnych.
11. Strukturę organizacyjną Zakładu Budżetowego określa schemat organizacyjny stanowiący załącznik do niniejszego Statutu.
12. Szczegółowy zakres działania, podział czynności, odpowiedzialność osób pełniących funkcje kierownicze i samodzielne oraz zasady wynagradzania pracowników regulują:
 - Regulamin Organizacyjny,
 - Regulamin Pracy,
 - Regulamin Wynagrodzeń,ustalane przez Dyrektora Zakładu Budżetowego.

ROZDZIAŁ IV

Gospodarka finansowa zakładu

§ 5

1. Zakład prowadzi gospodarkę finansową na zasadach budżetowych zgodnie z obowiązującymi przepisami – ustawą o finansach publicznych, i rozlicza się całością dochodów i wydatków z budżetem gminy i miasta.
2. Zakład prowadzi działalność gospodarczą na zasadzie odpłatności i koszty swoje pokrywa z uzyskiwanych dochodów.
3. Zakład odprowadza do budżetu gminy i miasta zobowiązania i ewentualne nadwyżki środków obrotowych – w przypadku ich uzyskania, i ma prawo do korzystania z dotacji na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.

§ 6

Środki finansowe Zakładu Budżetowego ulokowane są na odrębnym rachunku bankowym i pochodzą z następujących źródeł:

- własnej działalności,
- dotacji z budżetu,
- innych wpływów.

§ 7

1. Z rachunku Zakładu Budżetowego można dokonywać wypłat do wysokości środków zgromadzonych na tym koncie.

2. Zaciąganie pożyczek bankowych na rzecz Zakładu Budżetowego oraz zakup i zbywanie składników majątku trwałego może być dokonywane tylko za zgodą Burmistrza Gminy i Miasta.

§ 8

Podstawą gospodarki finansowej Zakładu Budżetowego jest roczny plan finansowo-rzeczowy zatwierdzony przez Burmistrza Gminy i Miasta opracowany wg zasad obowiązujących zakłady budżetowe.

§ 9

Za prawidłowe prowadzenie rachunkowości oraz gospodarki finansowej odpowiedzialny jest Główny Księgowy Zakładu Budżetowego.

§ 10

Nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową Zakładu Budżetowego sprawuje Burmistrz Gminy i Miasta.

ROZDZIAŁ V

Postanowienia końcowe

§ 11

1. Statut Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląski, zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, dostosowano do zmian wynikających z niniejszej ustawy.
2. Załącznikiem do Statutu jest Schemat Organizacyjny Zakładu Budżetowego.

§ 12

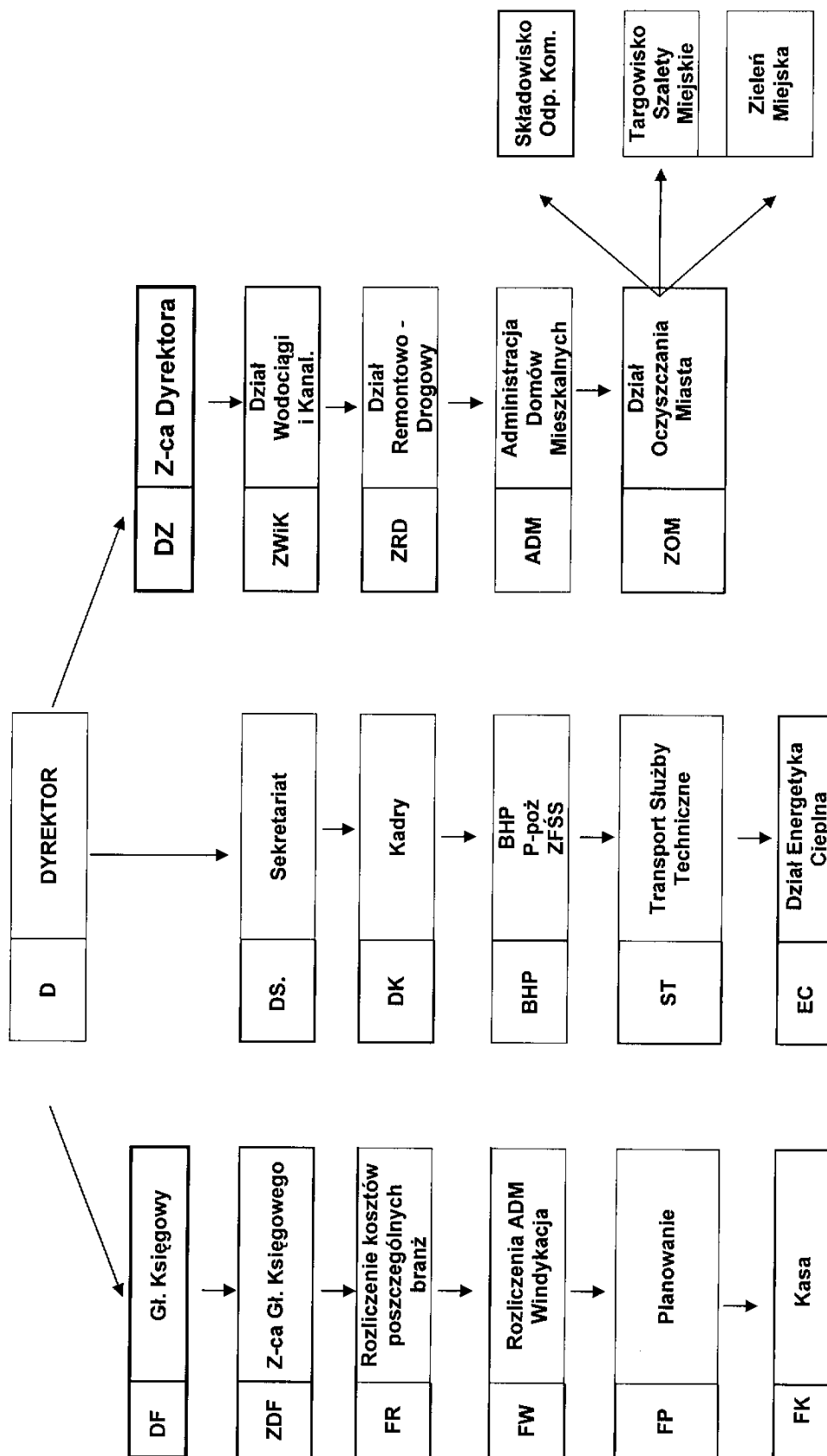
W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Statucie mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa w tym zakresie.

§ 13

Wszelkie zmiany Statutu dokonywane są w trybie przewidzianym dla jego nadania.

Załącznik do Statutu ZBGKiM zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski nr XXXII/262/09 z dnia 25 czerwca 2009 r.

Schemat Organizacyjny Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lwówku Śląskim

2971

UCHWAŁA RADY MIASTA PIECHOWICE NR 257/XLIII/09

z dnia 27 sierpnia 2009 r.

w sprawie zmiany uchwały nr 123/XIX/08 Rady Miasta Piechowice z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie określenia miesięcznej odpłatności za korzystanie ze świadczeń przedszkoli samorządowych w zakresie przekraczającym podstawę programową oraz za pobyt dziecka w oddziale żłobkowym funkcjonującym w Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Piechowicach

Na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 7 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) Rada Miasta Piechowice uchwala, co następuje:

§ 1

W uchwale nr 123/XIX/08 Rady Miasta Piechowice z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie określenia miesięcznej odpłatności za korzystanie ze świadczeń przedszkoli samorządowych w zakresie przekraczającym podstawę programową oraz za pobyt dziecka w oddziale żłobkowym funkcjonującym w Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Piechowicach § 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„Koszt jednostkowy za świadczenia, o których mowa w ust. 1 za 1 godzinę pobytu dziecka w przedszkolu powyżej minimum programowego ustala się w wysokości 1,50 zł”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Piechowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA

HALINA WIECZOREK

2972

UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ W PIEŃSKU NR XXXV/205/09

z dnia 28 sierpnia 2009 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk na lata 2009–2013”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) w związku z art. 87 ust. 1, 3, 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Rada Miejska w Pieńsku uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Gminny program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk na lata 2009–2013” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wszelkie uchwały dotyczące zagadnień ujętych w Programie, o którym mowa w § 1, winny być z nim zgodne i zmierzać do realizacji wyznaczonych w nim celów.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Pieńsku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

§ 5

Uchwała podlega publikacji na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Pieńsku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

STANISŁAW SŁOBODZIAN

**Załącznik do uchwały Rady Miejskiej
w Pieńsku nr XXXV/205/09 z dnia
28 sierpnia 2009 r.**

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA I GMINY PIEŃSK NA LATA 2009–2023

I. Podstawy prawne i główne cele gminnego programu opieki nad zabytkami

Podstawę prawną sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami stanowi *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. nr 162, poz. 1568 z 2003 r.), w której wprowadzony został obowiązek sporządzania programów opieki nad zabytkami przez samorządy zarówno wojewódzkie, powiatowe oraz gminne.

Zgodnie z artykułem 87. cytowanej *Ustawy* burmistrz sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami. Gminny program opieki nad zabytkami podlega uchwaleniu przez radę miasta i gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Program ogłaszany jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Z realizacji programu burmistrz miasta i gminy sporządza, co dwa lata, sprawozdanie, które przedstawia się radzie miasta i gminy.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa zasadnicze cele programów opieki nad zabytkami:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Gminny program opieki Miasta i Gminy Pieńsk 2009-2013 przygotowany został zgodnie z metodologią proponowaną w *Poradniku metodycznym. Gminny program opieki nad zabytkami* opracowanym przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie (2009 r.).

II. Uwarunkowania zewnętrzne opieki nad zabytkami

II.1. Uregulowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami

Podstawą prawną ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce jest *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. nr 162, poz. 1568 z 2003 r. z późniejszymi zmianami), regulująca pojęcia zabytku, ochrony i opieki nad zabytkami, form ochrony, kompetencje organów ochrony zabytków, w tym administracji rządowej i samorządowej, formy finansowania opieki nad zabytkami, ich ewidencjonowania etc.

Obowiązująca *Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* wprowadziła pojęcia ochrony i opieki nad zabytkami:

- Ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę, kontrole stanu zachowania i przeznaczenia zabytków, uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.
- Opieka nad zabytkiem w rozumieniu ustawy sprawowana jest przez jego właściciela lub posiadacza i polega na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości; popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz o jego znaczeniu dla historii kultury.

Zgodnie z art. 6. *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* przez zabytek rozumiana jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

- za zabytki nieruchome uznaje się krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osobistości bądź instytucji;
- za zabytki ruchome uznaje się dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne oraz przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

- zabytkami archeologicznymi są pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ustawowej ochronie podlegają również nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Art. 7 *Ustawy* reguluje następujące formy ochrony zabytków:

- wpis do rejestru zabytków, który dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków;
 - Zgodnie z art. 9. *Ustawy* do rejestru zabytków wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku.
 - Zgodnie z art. 10. *Ustawy* do rejestru wpisuje się zabytek ruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków na wniosek właściciela tego zabytku. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać z urzędu decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę.
 - Sposób prowadzenia rejestru oraz ewidencji zabytków określa *Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawe (Dz. U. nr 124, poz. 1305).*
- uznanie za pomnik historii zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru lub parku kulturowego o szczególnej wartości dla kultury przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego;
- utworzenie parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej; park kulturowy może utworzyć na podstawie uchwały rada gminy po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i ich otoczenia; innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz parków kulturowych; w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się również, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami znajdują się ponadto w następujących obowiązujących ustawach:

1. *Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami),
2. *Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami),
3. *Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150),
4. *Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. Nr 92 poz. 880),
5. *Ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami* (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603 z późniejszymi zmianami),
6. *Ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (tekst jednolity z dnia 29 stycznia 2001 r., Dz. U. Nr 13 poz. 123),
7. *Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i w bibliotekach określone zostały w:

1. *Ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach* (Dz. U. z 1997 r. Nr 5 poz. 24 z późniejszymi zmianami),
2. *Ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach* (Dz. U. Nr 85 poz. 539 z późniejszymi zmianami).

Ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy:

1. *Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach* (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 97 poz. 673 z późniejszymi zmianami).

II.2. Organy ochrony zabytków

Zgodnie z art. 89 *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* organami ochrony zabytków są:

1. minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;
2. wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.

Artykuł 90. *Ustawy* stanowi, że:

1. Generalny konserwator zabytków jest sekretarzem lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Do zadań wykonywanych przez Generalnego Konserwatora Zabytków należy, w szczególności:
 - opracowywanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
 - realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz z koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju;
 - podejmowanie działań związanych ze wspieraniem rozwoju regionalnego i realizacją kontraktów wojewódzkich w sprawach opieki nad zabytkami;
 - prowadzenie krajowej ewidencji zabytków i krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem;
 - wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych;
 - organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania oraz stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
 - sprawowanie nadzoru nad działalnością wojewódzkich konserwatorów zabytków;
 - promowanie badań naukowych w zakresie konserwacji zabytków;
 - organizowanie szkoleń dla służb konserwatorskich;
 - organizowanie konkursów promujących opiekę nad zabytkami, w tym przyznawanie wyróżnień, nagród pieniężnych lub rzeczowych;
 - opiniowanie wniosków o nadanie odznaki "Za opiekę nad zabytkami";
 - współpraca z organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków;
 - organizowanie szkoleń w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
 - podejmowanie działań dotyczących troski o zabytki związane z historią Polski, pozostające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Do zadań wykonywanych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków należy w szczególności (art. 91.4. *Ustawy*):

- realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- sporządzanie, w ramach przyznanych środków budżetowych, planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- prowadzenie rejestru i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gromadzenie dokumentacji w tym zakresie;
- wydawanie, zgodnie z właściwością, decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych;
- sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych;
- organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- opracowywanie wojewódzkich planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych oraz koordynacja działań przy realizacji tych planów;
- upowszechnianie wiedzy o zabytkach;
- współpraca z innymi organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków.

Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada Ochrony Zabytków jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach realizacji polityki Rady Ministrów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przy Generalnym Konserwatorze Zabytków działa Główna Komisja Konserwatorska jako organ opiniodawczy do spraw działań konserwatorskich podejmowanych przy zabytkach.

Przy Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków działa Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków jako organ opiniodawczy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków wraz z ośrodkami regionalnymi (dla regionu Dolnego Śląska powołany został Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu) zajmuje się problematyką rozpoznania, dokumentacji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

II.3. Założenia polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

II.3.1. Założenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Konstytucyjnym obowiązkiem Państwa (art. 5 i 6 konstytucji RP) jest ochrona dziedzictwa kulturowego. Zabytki i ich wartości niematerialne są dobrem wspólnym, a dbałość o nie zakłada art. 82 Konstytucji.

Zadaniem głównym polityki Państwa w dziedzinie ochrony zabytków jest stworzenie w najbliższej przyszłości mechanizmów, które dostosowałyby tę sferę do warunków gospodarki rynkowej. Planowane działania dotyczą sfery legislacyjnej, zmian organizacyjnych obejmujących konieczne rozszerzenie zakresu działań instytucji odpowiedzialnych za ochronę dziedzictwa kulturowego w Polsce oraz zmian w strategii i organizacji ochrony dóbr kultury.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami określi cele i kierunki działań oraz zadania, które powinny być podjęte w szczególności przez organy i jednostki administracji publicznej w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

II.3.2. *Gminny program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-2013 a Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2020*

Ogólne wytyczne do konstruowania gminnych programów opieki nad zabytkami zawiera przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r. *Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013* (w 2005 r. Ministerstwo Kultury przygotowało *Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020*), będąca rządowym dokumentem tworzącym ramy dla nowoczesnego mecenatu państwa w sferze kultury, a przede wszystkim dla nowoczesnie pojmowanej polityki kulturalnej państwa, funkcjonującej w warunkach rynkowych, a także dla wspólnoty Polski z Unią Europejską. Głównym celem strategii jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju kulturalnego regionów w Polsce.

Instrumentami realizacji założonych celów częściowych w *Narodowej Strategii Rozwoju Kultury* są dokumenty wdrożeniowe:

- Narodowy Program Kultury *Wspierania Debiutów i Rozwój Szkół Artystycznych*.
- Narodowy Program Kultury *Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego*.
- Narodowy Program Kultury *Rozwój Instytucji Artystycznych*.
- Narodowy Program Kultury *Znaki Czasu*.
- Narodowy Program Kultury *Promocja Czytelnictwa i Rozwój Sektora Książki*.

Za realizację celów operacyjnych wymienionych w *Narodowej Strategii Rozwoju Kultury* odpowiedzialne są programy operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Programy operacyjne zawierają m.in. szczegółowy plan budżetu przeznaczony na każdy instrument w danym roku budżetowym, rodzaje kwalifikujących się projektów; sposobów ich naboru i wyboru oraz wykaz podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie finansowe ujęto w 11 Programach Operacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

1. Program Operacyjny Promocja twórczości
2. Program Operacyjny Rozwój infrastruktury kultury i szkół artystycznych
3. Program Operacyjny Edukacja kulturalna i upowszechnianie kultury
4. Program Operacyjny Fryderyk Chopin
5. Program Operacyjny Rozwój inicjatyw lokalnych
6. Program Operacyjny Promocja kultury polskiej za granicą
7. Program Operacyjny Promocja czytelnictwa
8. Program Operacyjny Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
9. Program Operacyjny Znaki Czasu
10. Program Operacyjny Patriotyzm jutra
11. Program Operacyjny Dziedzictwo Kulturowe

Dla zadań związanych z ochroną nad zabytkami najistotniejsze są programy operacyjne:

- Program Operacyjny Dziedzictwo Kulturowe

- Program Operacyjny Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W Narodowym Programie Kultury *Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego* przyjęte zostały następujące priorytety oraz działania:

- Priorytet I. Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe.

Działanie 1.1. Budowa nowoczesnych rozwiązań organizacyjno-finansowych w sferze ochrony zabytków. W ramach działania zostaną zaproponowane zmiany instytucjonalne, prawne i funkcjonalne w sferze dokumentacji i ochrony zabytków oraz procesu oferowania zabytków na rynku. Rodzi to konieczność przeprowadzenia szerokich konsultacji ze środowiskami konserwatorskimi, właścicielami zabytków, a także z ewentualnymi partnerami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wdrażającymi zaproponowany system, a następnie wystąpienie z inicjatywami ustawodawczymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Działanie 1.2. Kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne. W ramach działania realizowane będą projekty rewaloryzacji zabytków i ich adaptacji na cele społeczne. Projekty muszą posiadać znaczący wpływ ekonomiczny na rozwój regionalny, w tym szczególnie przyczyniać się do wzrostu dochodów, jak i zwiększać ilość miejsc pracy.

Działanie 1.3. Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości przez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych. Realizacja działania odbywać się będzie poprzez programowanie i wdrażanie kompleksowych programów dotyczących markowych produktów turystyki kulturowej w Polsce w latach 2004-2020. Działanie obejmuje pięć miast mających największą szansę na europejskim rynku turystyki kulturowej: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Poznań i Wrocław.

- Priorytet II. Edukacja i administracja na rzecz dziedzictwa kulturowego

Działanie 2.1. Rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego. W ramach działania przewiduje się zrealizowanie zadań mających na celu podniesienie wykształcenie kadr zatrudnionych w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego, oraz podniesienie zainteresowania społeczeństwa problematyką ochrony zabytków, jak również powołanie zespołu naukowego zajmującego się badaniami naukowymi w sferze wpływu zachowania i rewaloryzacji dziedzictwa kulturowego na rozwój społeczno – ekonomiczny regionów, w tym szczególnie turystyki.

Działanie 2.2. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego przed nielegalnym wywozem i przewozem przez granicę. Działanie realizowane będzie poprzez wdrożenie Programu „Absent Patrymonium” – sieci informacji wirtualnej o zabytkach wywożonych i zaginionych.

II.4. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami w wojewódzkich dokumentach strategicznych

II.4.1. Założenia *Programu opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011*.

Program opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011 przyjęty został Uchwałą Nr LX/912/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2006 r. Podstawowym założeniem programu jest uznanie zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego za zasadniczy czynnik wpływający na kształtowanie się tożsamości regionalnej.

Głównym celem programu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego regionu oraz zachowania krajobrazu kulturowego Dolnego Śląska. Program określa organizacyjne i finansowe warunki ochrony i opieki nad zabytkami w zakresie leżącym w kompetencjach Urzędu Marszałkowskiego.

Przy opracowaniu Programu oparto się na założeniu, iż dziedzictwo kulturowe Dolnego Śląska jest elementem powszechnie rozpoznawanym przez mieszkańców a jednocześnie stanowi coraz silniejszy wyraz kształtującej się tożsamości regionalnej i ponadregionalnej. W ten sposób program wpisuje się w określoną w *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku* misję regionu, zdefiniowaną następująco: Dolny Śląsk to region, który łączy Polskę z Europą.

W *Programie opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011* zaproponowano przyjęcie konkretnych zadań dla Urzędu Marszałkowskiego i podległych mu jednostek:

1. Dofinansowanie prac konserwatorskich i zabezpieczenia zabytków:
 - kontynuacja programu prowadzonego przez Wydział Kultury Urzędu Marszałkowskiego dofinansowania prac konserwatorskich na drodze konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Głównym celem jest pobudzenie do działania maksymalnej liczby osób prawnych. Jako priorytet w przyznawaniu środków w okresie funkcjonowania programu przyjmuje się: w zakresie zabytków architektury i budownictwa prace zabezpieczające i remontowe przy obiektach znajdujących się w udokumentowanym złym stanie technicznym, zagrożonych postępującą destrukcją, w pierwszej kolejności budowli drewnianych, następnie pomników historii i proponowanych do uznania za pomniki historii; w zakresie dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego konserwacja obiektów o udokumentowanym złym stanie zachowania, powstałych do schyłku wieku XVIII, w pierwszej kolejności zabytków sztuki średniowiecznej.
 - dofinansowanie na drodze konkursu wykonania i funkcjonowania zabezpieczeń przeciw włamaniowym i przeciwpożarowym w obiektach o cennym wystroju i wyposażeniu, a także w budowlach drewnianych.
2. Wspieranie rozwoju bazy i sieci muzealnej w regionie, przede wszystkim w zakresie powstania magazynów muzealnych, w tym archeologicznych. Zakłada się, że istniejąca sieć muzeów nie ulegnie w okresie funkcjonowania programu zmianie. Prowadzone obecnie prace wykopaliskowe to w 90% badania ratownicze. Zgromadzony podczas ich prowadzenia materiał na mocy Ustawy jest własnością

Skarbu Państwa. Stworzenie magazynów z ośrodkami badawczymi w oparciu o wybrane istniejące muzea pozwoli na zachowanie w regionie tej części dziedzictwa, a jednocześnie wzmocni regionalną sieć muzealną. Warunkiem udziału Urzędu Marszałkowskiego jest dofinansowanie przedsięwzięcia przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

3. Prowadzenie działań szkoleniowych i promocyjnych:

- przeprowadzenie szkoleń i wydanie materiałów instruktażowych dla radnych i urzędników samorządowych zawierających informacje o sposobie przygotowywania programów opieki nad zabytkami oraz o zakresie i możliwościach opieki i ochrony zabytków przez gminy i powiaty. Głównym celem jest pobudzenie do działania samorządów zarówno w zakresie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obligatoryjnych programów opieki nad zabytkami, jak i korzystania z możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną zabytków, w tym z programami rewaloryzacyjnymi.
- wspieranie, w drodze konkursu ofert, wydawnictw i publikacji multimedialnych o zabytkach regionu, zarówno naukowych jak i popularnonaukowych. Zakłada się, że dofinansowanie na drodze konkursu ofert zachęci również mniejsze ośrodki do wydania publikacji o swoich zabytkach.
- organizacja i udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa jako corocznej imprezy popularyzującej zabytki. Zakłada się, że wypracowana przez Radę Europy formuła Europejskich Dni Dziedzictwa jako imprezy popularnej, o masowym charakterze, opartej w zasadzie o działania wolontariuszy, wymaga ze strony Urzędu Marszałkowskiego pomocy w zakresie organizacyjnej i promocyjnej. Zadanie to zostanie powierzone jednostce organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego lub innej samorządowej i zabezpieczone w corocznych planach finansowych.
- stworzenie nagrody Marszałka Województwa dla najlepszego użytkownika zabytku. Nagroda przyznawana będzie w drodze konkursu, przez kapitułę działającą na podstawie regulaminu, który zostanie opracowany przez Wydział Kultury Urzędu Marszałkowskiego.
- rozwinięcie programów nauczania regionalnego dla uczniów szkół stopnia podstawowego i gimnazjalnego. Zakłada się wypracowanie, wspólnie z Wydziałem Nauki i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego, założeń pozwalających stworzyć program edukacji regionalnej o nazwie Znaki Przeszłości – Znaki Czasu.

4. Tworzenie parków kulturowych:

- stworzenie koncepcji sieci parków kulturowych jako materiału inicjującego dyskusję nad ich utworzeniem przez lokalne samorządy. Zakłada się przygotowanie przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, filia we Wrocławiu, we współpracy z Zarządem Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Utworzenie parku kulturowego jest zależne jedynie od woli lokalnego samorządu. W wielu przypadkach brak jednak podstawowych, studyjnych materiałów, które by pozwoliły na podjęcie dyskusji o celowości stworzenia parku; jest to szczególnie trudne w wypadku, gdy park miałby swym zasięgiem objąć obszar kilku gmin.
- opracowanie przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne studiów określających granice parków kulturowych, które mogą stać się inspiracją dla lokalnych samorządów.

5. Tworzenie sieci tematycznych rowerowych, pieszych, wodnych i samochodowych szlaków turystycznych uzupełniających obecną strukturę. Zakłada się przygotowanie przez interdyscyplinarny zespół ekspertów koordynowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego opracowań koncepcyjnych, jako materiału studyjnego dla lokalnych samorządów. Zakłada się, że stworzenie proponowanych szlaków tematycznych doprowadzi do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu. Głównym celem jest dyslokacja ruchu turystycznego i pobudzenie do działań związanych z jego obsługą, również poprzez renowację i udostępnianie zabytków, maksymalnej liczby osób prawnych. Postuluje się, aby Urząd Marszałkowski powołał interdyscyplinarny zespół ekspertów w celu przystąpienia do prac koncepcyjnych nad rowerowymi i samochodowymi szlakami turystycznymi, m.in. szlakiem Via Regia, na którym leżą miejscowości gminy Pieńsk.
6. Wystąpienie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o uznanie za pomniki historii najcenniejszych obiektów z obszarów województwa dolnośląskiego. Zakłada się, że w przyszłości fakt uznania przez prezydenta Rzeczypospolitej zabytku za pomniki historii będzie miał coraz większe znaczenie, również finansowe. Głównym celem jest wprowadzenie na listę jak największej liczby najcenniejszych w skali kraju zabytków z terenu województwa dolnośląskiego. Uznanie za pomniki historii jest warunkiem koniecznym starań o wpis na Listę światowego Dziedzictwa UNESCO.
7. Tworzenie Parków Krajobrazowych — ochrona dziedzictwa przeszłości. Ze względu na głównie będącą wynikiem działań człowieka fizjografię krajobrazu Dolnego Śląska należy zwrócić uwagę na to, aby w funkcjonujących Parkach Krajobrazowych zagadnienia związane z ochroną zabytków i krajobrazu kulturowego były na równi ważne przy opracowywaniu planów ochrony, jak związane z ochroną walorów przyrodniczych.

II.4.2. Gminny program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-2013 a Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r., Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego oraz inne dokumenty strategiczne wykonane na poziomie województwa

W *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r.* przyjętej Uchwałą Nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 r. jako jedno z kluczowych działań uznano poprawę ładu przestrzennego i harmonijności struktur przestrzennych poprzez m.in. ochronę dziedzictwa kulturowego. Działanie to obejmuje wsparcie dla poczynań związanych z opisem, ochroną oraz propagowaniem dziedzictwa kulturowego regionu, z uwzględnieniem dorobku kulturowego mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych. Kolejnym przyjętym działaniem jest ochrona dziedzictwa cywilizacyjnego oraz rozwój tożsamości regionalnej poprzez inwentaryzację dziedzictwa cywilizacyjnego regionu, budowę infrastruktury zapewniającej jego bezpieczeństwo, propagowanie go wśród mieszkańców oraz włączenie w programy kształcenia różnych typów szkół elementów wiedzy na ten temat.

Program opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Pieńsk zgodny jest z wyznaczonymi w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa* (uchwalonym przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 r.) celami polityki przestrzennej, zasadami ich realizacji oraz przyjętymi w planie kierunkami działań polityki przestrzennej w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. W sferze kulturowej obejmującej system ochrony dziedzictwa kulturowego przyjęto w planie ogólne zasady kompleksowości działań ochronnych i rewaloryzacyjnych, łączenia ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego oraz promowania regionalnych walorów dziedzictwa kulturowego.

Pieńsk jako ośrodek o znaczeniu ponadregionalnym uwzględniony został w *Studium Systemu Turystyki i Rekreacji Rowerowej Województwa Dolnośląskiego* przyjętym przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą Nr 4213/II/06 z dnia 7 listopada 2006 r.

II.5. Gminny program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-2013 a dokumenty strategiczne wykonane na poziomie powiatowym

Dotychczas nie sporządzono programu opieki nad zabytkami powiatu zgorzeleckiego.

Obowiązującym dokumentem o charakterze strategicznym wykonanym na poziomie powiatu jest *Strategia rozwoju powiatu zgorzeleckiego na lata 2004-2014*. Dokument ten odnosi się do sfery polityki rozwoju powiatu w wymiarze gospodarczym, społecznym i ekologicznym.

W wyniku dokonanej analizy strategicznej powiatu zgorzeleckiego sformułowano wizję rozwoju powiatu:

Odpowiednie wykorzystanie walorów środowiska naturalnego sprawi, iż powiat zgorzelecki stanie się obszarem o rozwiniętych funkcjach turystyczno-wypoczynkowych. Kluczowym działaniem samorządów powiatu zgorzeleckiego w tym zakresie stanie się zakrojona na szeroką skalę, zintegrowana i nowoczesna działalność promocyjna. Rozwojowi tych funkcji sprzyjać będzie rozwinięta sieć ogólnodostępnych obiektów noclegowych oraz placówek i urządzeń towarzyszących (baseny, korty tenisowe, punkty informacji turystycznej, system ścieżek rowerowych, różnorodne punkty gastronomiczne, punkty widokowe, szlaki śródleśne, gospodarstwa agroturystyczne, wypożyczalnie sprzętu turystyczno-rekreacyjnego itp.).

Przyjęto trzy główne cele strategiczne powiatu zgorzeleckiego (przyjęte w poprzedniej Strategii Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego z 2000 roku, które nie straciły na aktualności):

- Wysoki poziom aktywności gospodarczej
- Wysoki poziom warunków życia mieszkańców
- Wysoka jakość środowiska naturalnego.

Celom strategicznym podporządkowano cele operacyjne, a wśród nich te, które mają związek z ochroną i wykorzystaniem środowiska kulturowego:

- Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych
- Gospodarcze i turystyczne wypromowanie powiatu.

Dla realizacji celów zaproponowano zadania strategiczne, wśród których są również zadania związane z ochroną zabytków:

- Opracowanie i wdrożenie wspólnie z samorządami gminnymi „Programu promocji turystycznej powiatu zgorzeleckiego na lata 2007-2010”.
- Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej.
- Wspieranie rozwoju centrów edukacyjnych, kulturalnych, turystycznych i promocyjnych o znaczeniu ponadlokalnym.
- Wspieranie rozwoju kultury:
 - a) współtworzenie Muzeum Łużyckiego,
 - b) wspieranie działalności kulturalnej o charakterze ponadlokalnym realizowanej na terenie powiatu zgorzeleckiego,
 - c) wspieranie działalności promującej lokalne wartości kulturowe i kształtującej tożsamość lokalną,
- Wspieranie restytucji najcenniejszych obiektów zabytkowych.

Kolejnym dokumentem o charakterze strategicznym sporządzonym na poziomie powiatu jest *Plan Rozwoju Lokalnego powiatu zgorzeleckiego na lata 2004-2006* przyjęty uchwałą Nr XXIX/169/2004 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 29 października 2004 r. - dokumentem planistyczny, mający na celu określenie głównych zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie powiatu zgorzeleckiego przy zaangażowaniu środków własnych powiatu oraz zewnętrznych źródeł finansowania, a w szczególności funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W Planie również przedstawiono przybliżone przedsięwzięcia do realizacji w następnym okresie programowania budżetu Unii Europejskiej tj. na lata 2007 – 2013.

Uznano, że powiat zgorzelecki posiada znaczące warunki dla rozwoju funkcji turystycznej – w załączniku do programu omówiono najcenniejsze obiekty zabytkowe.

Wśród zadań przewidzianych do realizacji nie przewidziano związanych z ochroną środowiska kulturowego

III. Uwarunkowania wewnętrzne opieki nad zabytkami

III.1. Program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-2013 a dokumenty programowe gminy

Gminny program opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-2013 zgodny jest z dokumentami gminnymi o charakterze strategicznym:

- *Strategią Rozwoju Gminy Pieńsk* (przyjętą Uchwałą Rady Miejskiej w Pieńsku Nr XX/184/2000 z dnia 30 czerwca 2000 r.)
- *Planem Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Pieńsk* (przyjętą Uchwałą Rady Miejskiej w Pieńsku Nr XXVI/174/05 z dnia 17 stycznia 2005 r.)
- *Wieloletnim Planem Inwestycyjnym* (przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Pieńsku Nr XXVII/152/08 z dnia 30 grudnia 2008 r.)
- *Uchwałami budżetowymi*

oraz dokumentami wyznaczającymi kierunki polityki przestrzennej gminy, jakimi są:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk* (przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Pieńsku Nr XI/92/95 z dnia 5 czerwca 1995 r, zmienione Uchwałą Rady Miejskiej w Pieńsku Nr VIII/55/07 z dnia 12 września 2007 r.).
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

III.1.1. Dokumenty strategiczne gminy

Opracowana w 2000 r. *Strategia rozwoju gminy Pieńsk* wyznacza kompleksową koncepcję długookresowej lokalnej polityki gospodarczej, społecznej, przestrzennej i finansowej, oraz jest punktem odniesienia dla podejmowanych przez władze lokalne bieżących decyzji.

Jako jedną z głównych szans na rozwój gminy uznano turystykę ze względu na atrakcyjny układ elementów środowiska geograficznego, urozmaicone ukształtowanie terenu i znaczne obszary leśne, które tworzą wysokiej rangi warunki dla jej rozwoju. Wskazano jednocześnie na brak systemu odpowiedniej informacji turystycznej.

Dokonano analizy SWOT, w wyniku której wskazano istotne dla funkcjonowania środowiska kulturowego walory (w tym walory turystyczno-krajobrazowe) i słabości gminy (m.in. kryzys w przemyśle szklarskim, niewykorzystanie i dewastacja budynków po PGR, brak odpowiedniej bazy turystyczno-noclegowej).

Wśród szans na harmonijny rozwój gminy wskazano niewykorzystane bądź uwzględniane jedynie w znikomym stopniu możliwości rozwojowe:

- grupa szans związanych z rozwojem sfery społecznej gminy (tu: poprawa estetyki miasta i obszarów wiejskich)
- grupa szans związanych z rozwojem sfery gospodarczej gminy (tu: rozwój agroturystyki, modernizacja zakładów przemysłowych, rozwój turystyki przygranicznej, wykorzystanie walorów krajobrazowych i obiektów zabytkowych dla rozwoju funkcji turystycznych)
- grupa szans wynikających z przygranicznego położenia gminy (tu: wspólne przedsięwzięcia inwestycyjne z przygranicznymi gminami niemieckimi, współpraca w zakresie oświaty ze szkołami niemieckimi, rozwój turystyki przygranicznej, budowa przejścia granicznego)
- grupa szans – możliwości działań samorządu i społeczności gminy (tu: realizacja wspólnych zadań wraz z władzami powiatowymi ze szczególnym uwzględnieniem zadań zapisanych w Strategii Rozwoju Powiatu; korzystanie z tzw. Funduszy pomocowych)

Sformułowano wizję przyszłości gminy:

Dzięki konsekwentnemu ograniczaniu słabości i niedociągnięć rozwojowych oraz eliminowaniu potencjalnych zagrożeń, przy jednoczesnym wykorzystaniu wszystkich atutów i szans rozwoju tego terenu, istnieją realne szanse na urzeczywistnienie w perspektywie II dekady XXI wieku następującej wizji przyszłości:

A. Dzięki świadomej i konsekwentnej polityce ekorozwoju władz lokalnych, gmina Pieńsk stanie się obszarem charakteryzującym się wysoką jakością wszystkich składników środowiska naturalnego.

C. Odpowiednie wykorzystanie walorów środowiska naturalnego sprawi, iż gmina Pieńsk stanie się obszarem o zadowalająco rozwiniętych funkcjach turystyczno-wypoczynkowych.

E. Na terenie gminy funkcjonować będzie drogowe przejście graniczne w istotny sposób dynamizujące rozwój handlu i usług, a także umożliwiające realizację funkcji oświatowych i kulturalnych.

M. W wyniku wzrostu gospodarności i zamożności społeczeństwa oraz samorządu nastąpi wyraźna poprawa estetyki wszystkich miejscowości gminy. Odnowiony zostanie Urząd Miasta oraz centrum miasta.

Dla urzeczywistnienia wizji rozwoju wyznaczono następujące cele strategiczne (takie same wyznaczone zostały w *Strategii Rozwoju Powiatu*):

1. Wysoki poziom aktywności gospodarczej
2. Wysoki poziom warunków życia mieszkańców
3. Wysoka jakość środowiska naturalnego

Celom strategicznym podporządkowano cele operacyjne, m.in. poprawę estetyki gminy. Wskazane zostały zadania strategiczne ukierunkowane na realizację celów strategicznych oraz pośrednio – celów realizacyjnych; określano lata realizacji tych celów na 2000-2010.

Wśród zadań przyjęto m.in.

- rewitalizację śródmieścia Pieńsk: modernizację ul. Świerczewskiego, uzyskanie nowoczesnej struktury przestrzennej miasta z wykształconym centrum miasta odpowiadającym potrzebom i aspiracjom jego mieszkańców, zmianę wizerunku miasta – odnowę historycznej zabudowy, odtworzenie nawierzchni ulic i chodników z kostki brukowej,
- poprawę estetyki gminy,
- pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację zadań strategicznych: m.in. na konserwację obiektów zabytkowych,
- przystosowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do realizacji celów strategicznych gminy.

•

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany w oparciu o przyjętą *Strategię Rozwoju Gminy Pieńsk*, jednak ze względu na jej pewną dezaktualizację, wynikającą m.in. z upływu czasu i częściowej realizacji określonych zadań, wprowadzono nowe zadania.

Zdefiniowano ważniejsze problemy dotyczące społeczność lokalną gminy Pieńsk, m.in. brak odpowiedniej bazy turystyczno – noclegowej umożliwiającej wykorzystanie walorów turystyczno – krajobrazowych.

Plan Rozwoju Lokalnego wyznacza cele i zadania realizowane przez gminę Pieńsk w najbliższych latach.

Określono bardziej szczegółowo niż w *Strategii* cele strategiczne:

1. Zrównoważony rozwój środowiskowy
2. Rozwój infrastruktury technicznej
3. Poprawa warunków zamieszkania przez ulepszanie elementów infrastruktury społecznej
4. Rozwój przedsiębiorczości i przeciwdziałanie bezrobociu
5. Rozwój turystyki i rekreacji
6. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasad kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
7. Działalność samorządu lokalnego ukierunkowana na stworzenie odpowiedniego wizerunku gminy

W ramach 3 celu strategicznego „Poprawa warunków zamieszkania przez ulepszanie elementów infrastruktury społecznej” wytypowano do realizacji cele operacyjne i zadania, m.in.:

- Rozwinięta baza sportowo – rekreacyjna i edukacyjna

- Zwiększona oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży (przewiduje się do realizacji program: Realizowanie projektów edukacyjnych w ramach współpracy z gminami partnerskimi w zakresie wymiany dzieci, młodzieży i nauczycieli)
- Rozwinięte poczucie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców (wspieranie działań Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Pieńsku, identyfikowanie walorów dziedzictwa kulturowego gminy – organizowanie wystaw, konkursów, prelekcji, gromadzenie eksponatów, promocja i budowanie tożsamości mieszkańców przy zachowaniu wielowątkowości kulturalnej; organizacja imprez kulturalno – integracyjnych, wydanie informatora kulturalno – sportowego gminy Pieńsk)
- Rozwój zasobów gminnych służących aktywizacji kulturalnej mieszkańców

W ramach 5 celu strategicznego „Rozwój turystyki i rekreacji” wytypowano do realizacji cele operacyjne i zadania, m.in.:

- Promocja turystyczna gminy i wyeksponowanie walorów przyrodniczych (programy: optymalne wykorzystanie walorów krajobrazowych do celów turystycznych, stworzenie warunków do rekreacyjnego wykorzystania Doliny Nysy i Nysy Łużyckiej, dostosowanie turystyki i rekreacji do naturalnej chłonności środowiska oraz ochrona najcenniejszych zespołów leśnych i parkowych (lub ich fragmentów) np. przez skoncentrowanie penetracji pieszej i rowerowej)
- Rozwój infrastruktury turystycznej (programy: budowa kładki pieszo – rowerowej Pieńsk – Deschka, budowa tras rowerowych na terenie gminy, budowa ścieżki rowerowej trasa Odra – Nysa od granicy z Czechami do Szczecina)

W ramach 7 celu strategicznego „Działalność samorządu lokalnego ukierunkowana na stworzenie odpowiedniego wizerunku gminy” wytypowano do realizacji operacyjne i zadania, m.in.:

- Współpraca partnerska organizacji gospodarczych, społecznych, samorządowych i mieszkańców na rzecz rozwoju (edukacja dotycząca pozyskiwania środków z zewnątrz, rozwijanie i nawiązywanie nowych kontaktów zagranicznych pod kątem realizacji wspólnych inicjatyw gospodarczych, kulturalnych i oświatowych)
- Uporządkowane gospodarowanie przestrzenią w poszczególnych miejscowościach gminnych (programy: stwarzanie warunków do większego zaangażowania się mieszkańców w tworzenie prawa miejscowego, sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego i niezbędnych planów miejscowych, rewitalizacja śródmieścia Pieńska).

III.1.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Główne cele, zasady i zadania polityki przestrzennej, jak również instrumenty jej realizacji, wobec środowiska kulturowego, wyznaczone zostały w sporządzonej w 2007 r. zmianie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk*. W *Studium* określono zasoby oraz stan dziedzictwa kulturowego gminy w oparciu o aktualną *Gminną Ewidencję Zabytków*.

Wyznaczono obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Dla ochrony obiektów zabytkowych oraz integracji historycznie ukształtowanych przestrzeni ze współcześnie realizowanymi obiektami, służącym utrwaleniu tożsamości gminy przyjęto:

- ochronę obiektów zabytkowych *in situ* (w miejscu),
- zachowanie obiektów i obszarów o wartościach kulturowych poprzez ich konserwację, rewaloryzację i adaptację do współczesnych potrzeb i wymogów,
- rozszerzenie zakresu ochrony w/w obszarów poprzez ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej wyznaczonych w studium i wskazanych w planach zagospodarowania przestrzennego z określeniem możliwości inwestycyjnych w ich obrębie,
- zakaz lokalizowania w sąsiedztwie zabytków obiektów uciążliwych i inwestycji, które mogą pogorszyć stan środowiska przyrodniczego oraz zakaz lokalizowania budynków zasłaniających widok na zabytek, a także obiektów dysharmonizujących przestrzennie i kompozycyjnie z tym zabytkiem,
- rewaloryzację obszarów i obiektów,
- kształtowanie skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu do tradycji historycznych danego miejsca w twórczej interpretacji,
- opracowanie strategicznego programu konserwatorskiego dla ratowania najcenniejszych obiektów,
- aktualizację ewidencji dóbr kultury,
- określenie preferencji dla utrzymania i ratowania lokalnych walorów kulturowych, a także dla realizacji obiektów o twórczych rozwiązaniach architektonicznych,
- uwzględnianie w pracach planistycznych i decyzjach administracyjnych, wyników badań naukowych dotyczących środowiska kulturowego oraz odkryć archeologicznych dokonanych na obszarze gminy, które winny wpływać na ustalenia szczegółowe granic stref oraz wytycznych konserwatorskich odnoszących się do cennych obszarów środowiska kulturowego,
- kontynuowanie zasady sporządzania okresowych, specjalistycznych analiz stanu środowiska kulturowego, w celu stworzenia aktualnych, merytorycznych podstaw procesów planistycznych i decyzji administracyjnych dotyczących obszarów istotnych dla ochrony i kształtowania środowiska kulturowego gminy.

Wyznaczono obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, wśród których uwzględniono tereny objęte strefami ochrony konserwatorskiej.

•

Wyznaczone w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* kierunki polityki przestrzennej wobec środowiska kulturowego realizują sukcesywnie uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Dla miasta i gminy Pieńsk obowiązuje nadal miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXII/177/96 Rady Miasta i Gminy w Pieńsku z dnia 3 września 1996 r., w którym przyjęto bardzo ogólne zasady ochrony środowiska kulturowego miasta i gminy. Ochroną w planie został objęty zabytkowy układ urbanistyczny miasta Pieńsk oraz obiekty o wartościach historycznych, ujęte w załączonym „spisie konserwatorskim”.

W trakcie opracowania jest nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta (Rada Miasta i Gminy podjęła uchwałę nr VIII/57/07 z dnia 12 września 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pieńska), w którym stosowne miejsce znajdują zapisy dotyczące ochrony środowiska kulturowego, konstruowane w oparciu o Gminną Ewidencję Zabytków oraz *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk*.

III.2. Charakterystyka zasobów kulturowych miasta i gminy Pieńsk¹. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego.

Zasoby kulturowe miasta Pieńsk

Pierwsze informacje o Pieńsku jako o siedzibie rodu Penzigów pochodzą z XIII w. - wówczas, ok. 1250 r. wzniesli na wzgórzu zwanym „Górą Zamkową”, nad Młynówką, murowany zamek. Wygląd zamku znany jest z opisów, dzięki którym można wskazać jego lokalizację. Z czasem – po przejęciu majątku Penzigów przez radę miasta Zgorzelca - opuszczony zamek popadł w ruinę. W październiku 1514 r., za zgodą króla Władysława, zamek rozebrano.

Z początku XIII w. pochodzą również pierwsze wzmianki o świątyni w Pieńsku - kaplicy, do której od strony północnej dobudowano w XV w. kościół. Świątynia była fundacją właścicieli Pieńska - rodu Penzigów. Średniowieczny kościół, po pożarze w 1840 r. remontowany był do 1846 r., wówczas świątynię poświęcono na nowo jako kościół p.w. Krzyża Chrystusowego (*Zum Kreuz Christi*). W czasie walk wyzwoleniczych, 28.3.1945 r. wysadzono wieżę kościoła, a po kilku dniach cały kościół. Ostatecznie, w 1972 r., rozebrano zachowane do wysokości gzymsu koronującego mury obwodowe. Obecnie na miejscu kościoła (przy ulicy Zgorzeleckiej, w miejscu gdzie łączy się z obecną ulicą Targową) znajdują się parterowe budynki garażowe. Zarys murów magistralnych kościoła jest jednak nadal widoczny na placu pomiędzy garażami. W 1876 r. średniowieczny cmentarz przykościelny poszerzono od zachodu, nadając mu formę tarasową z osiowo przeprowadzonymi schodami. Natomiast w 1891 r. wyznaczono granice nowego cmentarza na działce zakupionej przy *Saganerstrasse*, obecnej ul. Żagańskiej.

Pod koniec średniowiecza Pieńsk miał charakter leśnej, wiejskiej osady hutniczej. Pieńsk był jedną ze starych serbo-łużyckich osad otaczających od południa i północy Zgorzelec. Najstarsza, skromna wiejska zabudowa o charakterze zagrodowym dawnej ulicówki łąnów leśnych nadal rozciąga się wzdłuż ulicy Zgorzeleckiej.

Przełomowym momentem w dziejach miasta było przeprowadzenie w latach 1846-47 przez Pieńsk kolei żelaznej, łączącej go z Węglińcem i Zgorzelcem. Z rozwojem przemysłu w mieście związane było odkrycie na zboczach *Ziegelberge* pokładów gliny i itu z ałunem. Najstarsza cegielnia, należąca do Zgorzelca, znajdowała się przy *Langenauerstrasse*, na terenie tzw. *Kiefernbuschels*, który następnie obsadzono różnorodnymi gatunkami drzew liściastych, tworząc w 1911 r. obszar chroniony (obecnie park wpisany do rejestru zabytków).

Na rozwoju miasta radykalnie zaważyło uruchomienie w 1858 r. pierwszej huty szkła. Założycielami pierwszej huty byli Menzel z Ruszowa i Behnisch ze Zgorzelca. Już w 1861 r. z inicjatywy firmy *Tscheutschler&Lacotta* powstała następna huta, a w 1864 r. zaczęła działać fabryka szkła Traugutta Buchnera. Wśród prężnie działających tu zakładów należy wymienić ponadto huty: *Adler* (zał. w 1872 r.), *Phönix* (zał. 1887 r.) oraz *Meissner, Kleinert & Co.* oraz szlifiernia szkła Richarda Süßmutha (zał. 1900 r.).

¹ Rozdział ten opracowano w oparciu *Gminną Ewidencję Zabytków* sporządzoną na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Pieńsk w 2006 r. przez Regionalny Ośrodek Badań i Zabytków we Wrocławiu oraz *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk* sporządzone przez Ośrodek w 2008 r.

Gwałtowny rozwój przemysłu szklarskiego pociągnął za sobą równie szybki rozwój miasta. Nastąpiło ożywienie budowlane, a zarazem nastąpiła zmiana charakteru zabudowy z wiejskiej na miejską. Jeszcze w poł. XIX w. Pieńsk składał się z gospodarstw położonych w głównie przy *Dorfstrasse* (obecna ul. Zgorzelecka) oraz z niedużej liczby mniejszych zagród przy *Yorkgasse*, *Sohraerstrasse* oraz *Dominialweg* (późniejsza *Langenauer Chaussee*). Domy dla nowych robotników wznoszono od ok. 1860 r. Pierwsze plany zagospodarowania miasta powstawały w latach 70. i 80. XIX w. Miejski charakter Pieńska potwierdziło w 1910 r. wytyczenie placu targowego z inicjatywy burmistrza Erwina Kirche. Nowy plac - obecny pl. Wolności - wytyczono i obsadzono lipami i kasztanowcami przy ówczesnej *Turnerstrasse*. W 1911 r. w zakupionej przez samorząd pieński willi Arnina urządzony został ratusz.

Pieńsk stanowi przykład hybrydowego układu przestrzennego – połączenia typowej struktury wiejskiej z elementami osady przyfabrycznej. Zabudowa o typowo miejskim charakterze, pochodząca z czasów intensywnego rozwoju Pieńska, zajmuje część miasta na północ od ulicy Bolesławieckiej i sąsiaduje od południa i wschodu z budynkami fabrycznymi. Zabudowa ta skoncentrowana jest głównie przy ul. K. Świerczewskiego, Dworcowej i Kościuszki. Bardziej okazałe domy o charakterze willowym wznoszono głównie w latach 1910–1915. Poza obrębem centrum założono zespoły budynków wielorodzinnych wznoszonych dla robotników: przy ul. Robotniczej, Kolejowej i Ogrodowej z ok. 1910 r., a następnie z ok. 1930 r. przy Placu Wolności, ul. Stefana Batorego, Żagańskiej. Osiedle domów dwurodzinnych wznoszonych według projektów typowych w latach 30. przy ul. Przejazdowej i M. Konopnickiej, zachowało układ przestrzenny, natomiast sama zabudowa uległa radykalnym, współczesnym przekształceniom.

Z czasem wśród mieszkańców miasta wykształciła się gmina katolicka. Pod budowę kościoła zakupiono działkę przy obecnej ul. K. Świerczewskiego - skrzyżowaniu *Willhelmstrasse* i *Ernststrasse* w 1882 r. i rozpoczęto prace budowlane, które prowadził okręgowy inspektor budowlany Starke ze Zgorzelca. Położenie kamienia węgielnego nastąpiło 21 V 1882 r. a poświęcenie gotowej świątyni 15 XI 1885 r. W czasie walk II wojny światowej, na początku marca 1945 r. wojska niemieckie wysadziły wieżę kościoła, zawaliło się sklepienie nawy oraz ściany szczytowe. Odbudowę kościoła przeprowadzono w latach 1949-1950.

W wyniku działań wojennych w 1945 r. Pieńsk utracił 80%, zabudowy miejskiej. W okresie powojennym miastu nadano status osiedla (1954 r.). Mimo dużych zniszczeń, lecz ze względu na rozwijające się hutnictwo szkła, Pieńsk otrzymał w 1962 r. prawa miejskie. W tym też roku oficjalnie ukończono powojenną odbudowę miasta, która jednak nie przywróciła mu wcześniejszego charakteru. Układ przestrzenny miasta stanowi obecnie amorficzną strukturę, której główną osią funkcjonalną jest ul. K. Świerczewskiego wraz z jej poprzecznicami. Największą stratą było dla miasta wyburzenie ewangelickiego kościoła parafialnego. Brak jest wielorodzinnej zabudowy z lat 30. XX w., związanej z przemysłem (wokół Placu Wolności czy przy ulicy Żagańskiej). Zniknęły również kompleksy zabudowy przemysłowej w północnej części miasta oraz cegielnie. Zachowanym, objętym ochroną konserwatorską zespołem zabudowy przemysłowej jest huta szkła „Lucyna” przy ul. J.H. Dąbrowskiego.

Historycznie wykształcona struktura przestrzenna Pieńska została w okresie powojennym zdecydowanie zniszczona i przekształcona. W związku z tym wydaje się konieczna weryfikacja decyzji o wpisie do rejestru zabytków układu urbanistycznego.

Zabytki architektury sakralnej w miejscowościach gminy

Na terenie gminy znajdują się obecnie nieliczne zabytki architektury sakralnej (po kościołach w Bielawie Dolnej, Dłużynie Dolnej, Lasowie i Pieńsku pozostały jedynie relikty). Najciekawszym i posiadającym największą wartość artystyczną jest gotycki w formie kościoł w Żarkach Średnich oraz w Bielawie Górnej.

- Zespół kościoła filialnego p.w. Matki Boskiej Różańcowej w Bielawie Górnej, wzmiankowany w latach 1346 i 1530, obecny wzniesiony jako ewangelicki w XVIII w. (poświęcony w 1745 r.), remontowany pocz. XIX w., 1976 (obecnie należący do parafii rzym.-kat. Godzieszów z siedzibą w Wykrotach), wraz z cmentarzem przykościelnym otoczonym kamienno-ceglanym, średniowiecznym murem. Pierwotnie z kościołem związane były zabudowania plebanii ewangelickiej (nową plebanię wzniesiono w 1846 r. - obecnie jedynym widocznym śladem po zabudowaniach plebanii ewangelickiej pozostał buk purpurowy) oraz szkoły wyznaniowej (obecnie dom nr 28).
- Zespół kościoła ewangelickiego (rozbranego) w Dłużynie Dolnej, w którego skład wchodzi Cmentarz przykościelny, założony w XIV w., zamknięty w 1962 r., otoczony murem z budynkiem bramnym i reliktem ściany obwodowej plebanii, gdzie wmurowane zostały kamienne epitafia inskrypcyjne i rzeźbiarskie z XVI-XVIII w. W 2008 r. odsłonięto fundamenty neogotyckiego kościoła. Kościół parafialny w Dłużynie Dolnej wzmiankowany był po raz pierwszy w 1346 r. Nowy, neogotycki kościół, wzniesiony został z piaskowca, poświęcony 16.11.1858. Była to bazylika emporowa z drewnianym stropem. Kościół ten został uszkodzony podczas działań wojennych w 1945 r., rozebrany ok. 1965 r. W tym samym czasie rozebrano przylegający do muru budynek pochodzący z 1818 r. plebanii ewangelickiej. Z terenu cmentarza zniknęły kute, żelazne krzyże nagrobne. Pozostały jedynie pochodzące z XVII i XVIII w. kamienne nagrobki wmurowane w mur cmentarza. Staraniem parafii rzymsko-katolickiej zrujnowany budynek bramny muru cmentarza przykościelnego został w latach 2004-2005 podniesiony z ruiny. Nowy, parafialny kościół rzymsko-katolicki p.w. Chrystusa Króla został wybudowany na nowym miejscu, w sąsiedztwie nowej szkoły podstawowej, w latach 1972-1973.
- Zespół kościoła ewangelickiego (obecnie ruina) w Lasowie, wzmiankowanego w 1346 r., wzniesionego w 1532 r., zniszczonego w 1945 r., oraz częściowo rozebranego w 1973 r. W skład zespołu wchodzi otoczony murem cmentarz przykościelny założony w XVI w. oraz plebania (obecnie dom mieszkalny nr 24), wzniesiona w 1700 r., odnowiona w 1851 r. Pierwotna świątynia w Lasowie - kaplica – nosiła wezwanie św. Jerzego, od 1546 kościół był świątynią parafialną. Do dziś pozostał po kościele jedynie wyniesiony ok. 1,5 m nad poziom terenu mur obwodowy. Od północy, za murem cmentarza znajduje się budynek ewangelickiej szkoły z mieszkaniem kantora.
- Zespół kościoła filialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Żarkach Średnich. Kościół wzmiankowany był w źródłach w 1346 r., wzniesiony w 2 poł. XIV, rozbudowany w 1612 r., odbudowany po pożarze w 1697 r.; w latach 1999-2000 przeprowadzono remont dachu, elewacje remontowane były w latach 2006-2008. Wokół kościoła rozciąga się cmentarz przykościelny otoczony kamiennym murem granicznym, z wmurowanymi nagrobkami. W skład zespołu wchodzi budynek plebanii ewangelickiej (ob. dom nr 103b) z 1795 wraz z budynkiem gospodarczym pochodzącym z 1795 r.

Zespoły podworskie

Siedziby szlacheckie zachowały się w Lasowie, Żarkach Średnich i Żarce nad Nysą. Czas ich powstania łączy się z epoką nowożytną i reprezentują rozwiązania typowe dla Górnych Łużyc XVII w. Najlepiej zachowanym obiektem jest dwór w Lasowie. Obie siedziby w Żarkach Średnich zachowane są natomiast w bardzo złym stanie technicznym. Dwór w Żarce nad Nysą został tak dalece przekształcony, że o jego historii mówi jedynie kamienny kartusz herbowy nad wejściem. Zachowały się też zabudowania trzech folwarków w Dłużynie Dolnej.

- Zespół dworsko-folwarczny w Dłużynie Dolnej (obecny nr 64), w skład którego wchodzi dom mieszkalny pracowników folwarku, nr 64 z poł. XIX w., obora, mur. XIX/XX w., stodoła.
- Zespół dworsko-folwarczny w Dłużynie Dolnej (obecny nr 80), *Albrechtshof*: W skład zespołu wchodzi dom właściciela folwarku, nr 80d, (1 ćw. XIX w., 3 ćw. XIX w., ok. 1930 r.), oficyna mieszkalna, nr 80c (4 ćw. XIX w., pocz. XX w.), komin — relikt gorzelni (k. XIX w.), obora, wozownia, mieszkanie pracowników i budynek gospodarczy (4 ćw. XIX w.), stodoła (4 ćw. XIX w.) oraz spichlerz (4 ćw. XIX w.).
- Zespół dworsko-folwarczny w Dłużynie Dolnej (obecny nr 137), na północno-zachodnim krańcu wsi, *Niedergut* z którego pozostał dom zarządcy dóbr, powstały w 3 ćw. XIX w.
- Założenie pałacowo-folwarczne z parkiem w Lasowie. Okazały dwór wzniesiony po lewej stronie Potoku Żareckiego, (obecny nr 61), jest budowlą dwuskrzydłową, wzniesioną przed 1590 r. - jego powstanie wiąże się z osobą Kaspara von Fürstenau; skrzydło i wieża (pierwotnie w pn.-zach. narożu korpusu) powstały w 1593 r.; kolejne przebudowy nastąpiły ok. 1670, w 1 poł. XVIII w., w końcu XVIII w. oraz w 2 poł. XIX w.; w okresie powojennym, w 1985 r. przeprowadzony został remont dachu i elewacji (wówczas rozebrana wieża); od 1997 r. budynek jest w trakcie remontu. Oprócz dworu w skład rozległego zespołu przylegającego do dworu od południowego-zachodu wchodzi kolejne obiekty zabytkowe: oficyna mieszkalna I, nr 61 (XVIII w., w k. XIX w. podwyższona i przebudowana wewnątrz, przebudowana w l. 70. XX w.); oficyna mieszkalna II, nr 62 (l. 70. XIX w., pocz. XX w.); obora I, z aneksem gospodarczym, na folwarku pałacowym (pocz. XIX w., przebudowana po 1945 r.), obora II, z mleczarnią i hydrofornią, na folwarku pałacowym (ok. poł. XIX w., przebudowana w k. XIX w.). Przy zespole znajduje się założony na południowym stoku doliny rzecznej park pałacowy, pierwotnie ogród ozdobny (zał. w XVIII w.), przekształcony w ogród tarasowy z murem oporowym, arkadowymi przejściami i schodami na wyższe tarasy, oraz kamiennym mostem nad strumieniem we wschodniej części parku.
- Zespół pałacowy z folwarkiem i parkiem w Żarce nad Nysą. Dwór, obecnie oficyna mieszkalna nr 3, powstał w k. XVI (1591), rozbudowany był w 1790 r., odnowiony został po pożarze w 1789, natomiast przebudowany do obecnej formy po pożarze w 1951 r. W skład zespołu wchodzi również oficyna mieszkalna nr 3a (2 poł. XIX, pocz. XX, w elewacji wschodniej wmurowana tablica inskrypcyjna z 1591), obory (1617 - tablica z datą) odbudowane po 1789 r., XIX w., 1929), chlewnia (1 ćw. XIX

w.), stodoła (k. XIX w.), park z aleją lipową od wschodu (założony ok. poł. XIX w.). Nowy pałac o klasycystycznych formach powstał na wyniesieniu tercnowym, na południe od folwarku. Pałac został po 1945 r. przejęty przez Wojska Ochrony Pogranicza i gruntownie przebudowany.

- Zespół dworski w Żarkach Średnich (obecny nr 1) — *Doctorhof*. Dwór, zaadaptowany na spichlerz, wzniesiony został w 2 poł. XVIII w., modernizowany ok. poł. XIX w. Wśród zabudowy gospodarczej wyróżniają się : stodoła I (ok. 1900 r.), stodoła II (ok. poł. XIX w.), stodoła III (XIX/XX w.) oraz remiza wozów i stajnia dla koni pociągowych (XIX/XX w.).
- Zespół dworski w Żarkach Średnich (obecny nr 102) — *Mittel Sohra*. Ochroną konserwatorską objęty został dwór (ok. 1640, XVIII, XIX w., pocz. XX w.). Zabudowę folwarku tworzą: oficyna mieszkalna I (3 ćw. XIX w.), oficyna mieszkalna II (1870 r.), spichlerz i gorzelnia (1. poł. XIX w., po 1870, pocz. XX w.), obora (XIX/XX), dwie bramy wjazdowe z k. XIX w. oraz park założony w 2 poł. XIX w. Stary, drewniany dwór w Żarkach Średnich, broniony przez ziemne umocnienia i fosę miał stać do roku 1640. Nowy dwór pochodzi z przełomu XVI i XVII w. Podczas budowy elewacje otrzymały sgraffitową dekorację ornamentalną. Jeszcze przed 1890 r. dwór był otoczony fosą.
- Trzeci folwark w Żarkach Średnich, który znajdował się na zachodnim krańcu wsi, użytkowany jeszcze po 1945 r., przestał istnieć w latach 70. XX w.

Układy przestrzenne miejscowości gminy

Historyczne osadnictwo gminy Pieńsk wiązało się z zagospodarowaniem terenów Puszczy Zgorzeleckiej. Powstały tam leśne osady serbo-łużyckie o formie owalnicy. W okresie kolonizacji wieku XIII wcześniej istniejące wsie przeniesiono na prawo niemieckie. Powstały wówczas ulicówki łańców leśnych, do dziś czytelne w Bielawie Górnej, Dłużynie Dolnej i Górnej, Pieńsku (ul. Zgorzelecka) i Żarkach Średnich.

W gminie Pieńsk większość wsi posiada metrykę średniowieczną. Miejscowości wokół Pieńska w średniowieczu i w początkach epoki nowożytnej należały do latyfundium Penzigów, które w latach 1319-1329 uzyskało status „państwa” — rozległego klucza włości rycerskich w Puszczy Zgorzeleckiej (Dłużyna Dolna i Górna, Strzelno), wykupywane przez mieszczan zgorzeleckich (Bielawa Dolna, Lasów – m.in. w latach 1628-1710 r. właścicielem Lasowa był burmistrz Zgorzelca Franz Straphinus) i radę miejską Zgorzelca (Bielawa Górna, przez pewien okres czasu Lasów). Dobra allodialne stanowiły Dłużyna Górna, Lasów i Żarka nad Nysą.

Wśród miejscowości gminy Pieńsk można wyróżni kilka typów wiejskich układów przestrzennych:

- Ulicówki łańców leśnych:

Bielawa Górna - rozciągnięta wzdłuż Bielawki;

Dłużyna Górna - z rozproszonym układem zagród, z zagrodami wznoszonymi w czworobok; pierwotnie zabudowa grupowała się prawdopodobnie jedynie po lewej stronie Bielawki, gdzie zlokalizowane są zabudowania młyńskie; przestrzennie połączona z Dłużyną Dolną;

Dłużyna Dolna - rozbudowany układ przestrzenny, który genetycznie wywodzi się z ulicówki łańców leśnych, gdzie zagrody są znacznie oddalone od siebie; wykształcony został układ trzech połączonych poprzecznymi równoległymi drogami wiejskimi, z których środkowa biegnie wzdłuż Bielawki;

Strzelno - niewielka wieś z układem równoległych dróg wiejskich rozdzielonych Bielawką; od zachodu zabudowa płynnie łączy się z Dłużyną Górną, od wschodu połączenie z Bielawą Górną zostało obecnie przerwane pasem autostrady;

Żarki Średnie – rozległa wieś po obu brzegach cieków wodnych.

- Osady przyfolwarczne:

Lasów – zabudowa wiejska rozwinęła się pierwotnie na zachód od założenia dworskiego, przy Potoku Żareckim;

Żarka nad Nysą - osada przyfolwarczna z wyraźnym wydzieleniem przestrzennym części północnej, w której znajdują się 4 dawne gospodarstwa kmieci.

Odmienne typy reprezentuje Stojanów - wieś powstała ok. poł. XVII w. w wyniku osiedlenia się ewangelickich tkaczy – jest to ulicówka w typie osady kolonizacyjnej.

- Kolonie:

kolonie należące do Bielawy Dolnej, zlokalizowane przy szosie z Pieńska do Żagania o zabudowie rozciągniętej wzdłuż drogi, położony na północny-zachód od wsi, nad brzegiem Nysy Łużyckiej, przysiółek Prędocice (Toporów).

Kolonia (tzw. *Feldhäuser*) należąca do Bielawy Górnej.

Kolonia parcelacyjna *Feldhäuser* (oznaczana czasami jako Dobrzyszów) w Żarkach Średnich

Zabudowa wiejska

Wśród zabudowy wiejskiej wyróżniają się - wznoszone w 2 poł. XVIII w. oraz na początku XIX w. - charakterystyczne dla tej części Łużyc domy mieszkalne wznoszone w konstrukcji mieszanej - z murowanym (z kamienia łamanego lub cegły) parterem oraz piętrem w dekoracyjnie opracowanej konstrukcji szachulcowej z wypełnieniem z gliny, pokrytym bielonym tynkiem wapiennym. W domach tych często otwory wejściowe oraz okienne posiadają kamienne obramienia. Większość zabudowy znajduje się obecnie w bardzo złym stanie technicznym. Budownictwo tego typu zachowało się m.in. w Bielawie Górnej i Dłużynie Dolnej. Pozostała zabudowa mieszkalna – to domy o prostych konstrukcjach, jedno lub dwu kondygnacyjne, kryte dachem dwuspadowym, czasem naczółkowym. Zagrody w większości o układzie czworobocznym.

W zabudowie wiejskiej wyróżniają się budynki szkolne: w Bielawie Dolnej - obecny budynek mieszkalny nr 16 (ok. 1900 r.) oraz szkoła (bez numeru, w południowej części wsi, z ok. 1920 r.), obecnie nieużytkowana, pełniąca w okresie powojennym funkcję stacji WOP, w Lasowie - obecny dom mieszkalny nr 23 (ok. poł. XIX w.) oraz w Żarkach Średnich - obecna biblioteka i dom nr 104 (XIX/XX w., rozbudowana ok. 1930 r.).

Zachowały się również nieliczne zagrody młyńskie: w Bielawie Dolnej – zachowany w ruinie obecny dom nr 79 (1800 r.) oraz najstarszy w gminie młyn wodny w Lasowie – obecny dom nr 55 (k. XVI w., 1771 r.). W Żarkach Średnich interesującym elementem dawnego sposobu urządzenia wsi jest młynówka w zachodniej części osady.

Na pocz. XX w. w Lasowie - wzdłuż drogi łączącej Pieńsk ze Zgorzelcem powstała zabudowa willowa o charakterze podmiejskim.

Nowym elementem krajobrazu jest biegnąca wzdłuż północno-zachodniej granicy wsi autostrada. Jest to wyraźna cezurą przestrzenną rozdzielającą układ osiedleńczy stworzony wzdłuż Bielawki przez Bielawę Górną, Strzelno, Dłużynę Górną i Dłużynę Dolną.

Zabytki archeologiczne

Gmina Pieńsk leży w obrębie dwóch jednostek fizjograficznych. Część południowo-wschodnią zajmuje mezoregion: Pogórze Izerskie, a część północną Bory Dolnośląskie. Pomiędzy tymi jednostkami położona jest miejscowość Pieńsk. Najwyższe wzniesienie Pogórza Izerskiego o wysokości 280 m n.p.m. znajduje się w południowo-wschodniej części gminy. W skład Borów Dolnośląskich wchodzi dolina Nysy. Głównym ciekim wodnym jest Nysa Łużycka, do której wpadają niewielkie rzeczki: Żółty Potok, Bielawka, Żarecki Potok. Znaczną część gminy zajmują lasy oraz łąki i pastwiska (ponad 60 %) czyli obszary, na których dość trudno prowadzić efektywne archeologiczne badania powierzchniowe. Z jednej strony utrudniony dostęp sprawia, że stanowiska archeologiczne nie są narażone na zniszczenia dokonywane przez ludzi, np. intensywne prace rolne czy rabunkową eksplorację prowadzoną przez poszukiwaczy skarbów, zaś z drugiej strony obszar gminy nie jest rozpoznany pod względem archeologicznym w zadowalającym stopniu. W roku 2006 Regionalny Ośrodek Badań i Zabytków we Wrocławiu na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Pieńsk sporządził gminną ewidencję zabytków, a w roku 2008: *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk*. W opracowaniach tych zawarto wykazy stanowisk archeologicznych oraz mapy, na których oznaczono m.in. obiekty o znanej lokalizacji. Między rokiem 2006 a 2008 na terenie gminy Pieńsk przeprowadzono w ramach programu konserwatorsko-badawczego Archeologiczne Zdjęcie Polski, badania powierzchniowe poprzedzone kwerendami archiwalnymi. Efektem prac badawczych było odkrycie nowych stanowisk archeologicznych, co z kolei znalazło swoje odzwierciedlenie w *Studium...*, które zawiera najbardziej aktualny spis stanowisk archeologicznych, liczący 126 pozycji. Oczywiście nie jest to wersja ostateczna, ponieważ, jak wskazuje praktyka, kolejne poszukiwania archeologiczne wzbogacają wiedzę o najstarszych dziejach dzisiejszej gminy Pieńsk. W trakcie ostatnich badań w okolicach Dłużyny Górnej (stanowiska 20/20, 21/21, 24/24 — obszar AZP 77-11) odkryto ślady osadnictwa datowane na okres schyłkowego paleolitu czyli między ok. 11 000, a 8 300 lat p.n.e., a także nieco młodsze pozostałości obozowisk mezolitycznych (8300-4800 lat p.n.e.), np. stanowisko 11/9 (obszar AZP 75-09) w Bielawie Dolnej czy osad neolitycznych charakterystycznych dla kultury amfor kulistych (KAK), funkcjonującej w połowie III tysiąclecia p.n.e. Oprócz ww. reliktyw odkryto stanowiska datowane na okres trwania kultury łużyckiej (ok. 1400–300 p.n.e.), okres wpływów rzymskich (I–IV wiek n.c.) i późniejsze, głównie późnośredniowieczne.

Szlaki turystyczne

Szczególną formą udostępniania zasobów zarówno kulturowych jak i przyrodniczych jest wytyczenie szlaków łączących najciekawsze miejsca regionu.

W 2006 r. opracowano mapę turystyczną oraz oznaczono w terenie *Szlaki rowerowe w gminie Pieńsk. Trasa: Puszcza Zgorzelecka – Bory Dolnośląskie* – zadanie to dofinansowane zostało w ramach projektu „Zrównoważony rozwój Borów Dolnośląskich w aspekcie partnerstwa społecznego” realizowanego przez Lokalną Grupę Działania Fundację „Bory Dolnośląskie” – program współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

Wyznaczone zostały szlaki:

1. Szlak „Krusza” wyznaczony wokół Stojanowa i Stojanówka
2. Szlak „Bory” wyznaczony pomiędzy Bielawą Dolną i Stojanowem, dalej prowadzący w stronę Węglińca
3. Szlak „Nysa” wyznaczony od strony Rothenburga - Nieder Neundorf – promem przez Nysę – Toporów, Bielawa Dolna – Stojanów – Stojanówek – Pieńsk – kładką rowerową – Deschka – Zentendorf – Nieder Neundorf

Miasto Pieńsk leży na jednym z dolnośląskich „Szlaków dziedzictwa”, oznaczonych w terenie oraz obecnych w wydawnictwach kartograficznych i przewodnikach turystycznych: na „Szlaku II Armii Wojska Polskiego”.

Jest to szlak czerwony, pieszy. Poprowadzony został poprzez miejsca walk stoczonych na terenie Dolnego Śląska od stycznia do maja 1945 r. przez II Armię Wojska Polskiego oraz wojska 1 Frontu Ukraińskiego. Obejmuje zarówno miejsca walk, pobytu wojsk i sztabów, cmentarze żołnierzy polskich i radzieckich, jak i pomniki walki i męczeństwa, tablice pamiątkowe, sale historii oraz szkoły im. II Armii Wojska Polskiego.

Szczegółowy przebieg szlaku - Wrocław – Oleśnica gm. loco – Dobroszyce gm. loco, Trzebnica gm. loco – Oborniki Śląskie gm. loco – Rościszewice gm. Oborniki Śląskie – Jodłowice gm. Brzeg Dolny – Brzeg Dolny gm. loco – Wołów gm. loco – Ścinawa gm. loco – Głóska gm. Miękinia – Księginice gm. Miękinia – Białków gm. Miękinia – Miękinia gm. loco – Juszczyn gm. Środa Śląska – Środa Śląska gm. loco – Jastrzębce gm. Środa Śląska – Chomiąża gm. Malczyce – Malczyce gm. loco – Rogów Legnicki gm. Prochowice – Prochowice gm. loco – Lubin gm. loco – Legnica gm. loco – Jakuszów gm. Miłkowice – Miłkowice gm. loco – Chojnów gm. loco – Chocianów gm. loco – Wierzbowa gm. Gromadka – Bolesławiec gm. loco – Kliczków gm. Osiecznica – Parowa gm. Osiecznica – Jagodzin gm. Węglińiec – Ruszów gm. Węglińiec – Gozdnicza – Dobrzyń – Sobolice – Bielawa Dolna gm. Pieńsk – Pieńsk gm. loco – Zgorzelec gm. loco).

Organizatorem szlaku jest PTTK.

W *Programie opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-11* proponowane jest utworzenie samochodowego szlaku turystycznego Via Regia, na którym leżą miejscowości gminy Pieńsk.

Szlak Via Regia (dawny główny szlak kupiecki prowadzący z Rusi do Europy Środkowej, zwany również Wysoką Drogą) – byłby przedłużeniem istniejącego już w Niemczech szlaku turystycznego od Görlitz/Zgorzelec przez Lubań, Nowogrodziec, Bolesławiec, Chojnów, Legnicę, Środę Śląską, Wrocław, Oławę do Brzegu i dalej w kierunku wschodnim przez Opole, Kraków, Lwów do Kijowa.

Pieńsk jako ośrodek o znaczeniu ponadregionalnym uwzględniony został w *Studium Systemu Turystyki i Rekreacji Rowerowej Województwa Dolnośląskiego* przyjętym przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą Nr 4213/II/06 z dnia 7 listopada 2006 r.

Wyznaczone zostały uzupełniające ponadlokalne trasy rowerowe przebiegające przez miejscowości gminy Pieńsk:

- Trasa międzynarodowa „3” – Wrocław-Drezno przez Pogórze Sudeckie
- Trasa regionalna „10” – Głogów – Przemków – Gromadka - Pieńsk
- Trasa Bolesławiec – Osiecznica - Węgliniec - Pieńsk.

III.3. Ochrona zabytków miasta i gminy Pieńsk - stan prawny

III.3.1. Rejestr zabytków

Obiekty, zespoły i założenia urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Rygory te obowiązują niezależnie od położenia obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej lub poza strefami. Wszelkie prace remontowe, zmiany własności, funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają pisemnego pozwolenia jeleniogórskiej Delegatury WUOZ.

Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz.U. z dnia 30.czerwca 2004 r.) precyzuje wymagania względem osób prowadzących prace przy obiektach zabytkowych oraz tryb postępowania.

Rozporządzenie określa tryb i sposób wydawania pozwoleń, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek i pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań (określonych w *Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*) przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, robót budowlanych w otoczeniu zabytku, badań archeologicznych, poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Rozporządzenie ponadto określa wymagane kwalifikacje, jakie powinny posiadać osoby uprawnione do prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych lub badań archeologicznych; dodatkowe wymagania, jakie powinny spełniać osoby kierujące robotami budowlanymi; sposób potwierdzania posiadanych kwalifikacji i dodatkowych wymagań; standardy dotyczące dokumentacji prowadzonych prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych.

Rejestr zabytków - woj. dolnośląskie, miasto i gmina Pieńsk Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu

- Rejestr zabytków nieruchomych obejmuje układ urbanistyczny miasta Pieńsk oraz 11 zespołów i obiektów.
- Rejestr zabytków ruchomych obejmuje w dwóch zespołach łącznie 36 obiektów.
- Rejestr zabytków archeologicznych obejmuje 4 stanowiska, w tym 3 wpisane do rejestru zabytków nieruchomych jako obiekty architektury.

Do rejestru zabytków nie wpisuje się zabytków wpisanych do inwentarza muzeum lub wchodzącego w skład narodowego zasobu bibliotecznego. Kwestie związane z ochroną zbiorów muzealnych reguluje *Ustawa z dnia 21 XI. 1996 r. o muzeach* (Dz.U. Nr 5 z 1997 r., poz. 24 z późniejszymi zmianami). W Pieńsku brak jednostek muzealnych.

Rejestr zabytków nieruchomych

- W obszarze miasta i gminy Pieńsk brak obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO, jak również uznanych przez Prezydenta RP za Pomnik Historii.
- Do rejestru zabytków architektury z terenu miasta i gminy Pieńsk wpisanych zostało łącznie 12 obiektów.
- Przedmiotem ochrony prawnej w obszarze miasta i gminy Pieńsk jest założenie urbanistyczne miasta Pieńsk, układ urbanistyczny, dwa kościoły i dwie ruiny kościołów, dwór, pałac, trzy parki, zespół huty szkła oraz dwa budynki mieszkalne.

WOJEWÓDZKI REJESTR ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH:

PIEŃSK		
obiekt	numer rejestru zabytków	Własność
Układ urbanistyczny	Nr rejestru zabytków 609/J z dn. 26.02.1980 r. (wpis nie określa granic obszaru prawnie chronionego)	teren gminny
Rzymskokatolicki kościół parafialny p.w. św. Franciszka z Asyżu, ul. K. Świerczewskiego 37	Nr rejestru zabytków 5/A/00 z dn. 03.02.2000 r.	własność kościelna
Ruina kościoła ewangelickiego, ul. Zgorzelecka	Nr rejestru zabytków 1907 z dn. 12.01.1967 r.	teren gminny (garaże – użytkowanie wieczyste przez osoby prywatne)
Park miejski, ul. Bolesławiecka	Nr rejestru zabytków 1326/J z dn. 19.12.1997 r.	własność gminy
Zespół zabudowy Huty Szkła „Lucyna”, zakład „Nysa”, ul. J. H. Dąbrowskiego 44	Nr rejestru zabytków 87/A/1-30 z dn. 08.05.2002 r.	własność prywatna
BIELAWA GÓRNA		
Dom nr 49	Nr rejestru zabytków 1890 z dn. 12.01.1967 r. (05.01.1967?) Obecny dom nr 49 to opuszczony budynek mieszkalny wzniesiony na pocz. XX w. Kwestia określenia, który z domów jest wpisany do rejestru zabytków wymaga rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym przeprowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	własność prywatna (?)

DŁUŻYNA DOLNA		
Dom mieszkalny nr 79	Nr rejestru zabytków 1899 z dn. 12.01.1967 r.	własność prywatna
LASÓW		
Kościół ewangelicki (obecnie ruina),	Wpisany do rejestru zabytków pod nr. 1267 z dn. 2.04.1965 r., skreślony z rejestru zabytków decyzją Ministra Kultury nr DOZ-AKR-500-5/04 z dnia 18.11.2004 r.	własność gminna
Pałac, nr 61	Nr rejestru zabytków 277 z dn. 11.5.1951 r.	własność prywatna
Park pałacowy	Nr rejestru zabytków 846/J z dn. 12.07.1984 r.	własność prywatna
ŻARKI ŚREDNIE		
Kościół fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	Nr rejestru zabytków 1270 z dn. 02.04.1965 r. (w decyzji p.w. św. Józefa Oblubieńca)	własność kościelna
Dwór, nr 102	Nr rejestru zabytków 1919 z dn. 21.01.1967 r.	własność prywatna
Park w zespole dworskim nr 102	Nr rejestru zabytków 841/J z dn. 12.07.1984 r.	własność prywatna

- Wśród obiektów wpisanych do rejestru zabytków z obszaru miasta i gminy Pieńsk przeważają obiekty, pozostające własnością prywatną i związków wyznaniowych.

ZABYTKI NIERUCHOME ZE WSKAZANIEM WŁASNOŚCI:

Własność:	Liczba zabytków
Skarb Państwa	0
Własność gminna	3
Własność prywatna	7 (?)
Własność związków wyznaniowych	2
Współwłasność	

ZABYTKI NIERUCHOME ZE WSKAZANIEM RODZAJU ZABYTKU:

Rodzaj zabytku:	Liczba zabytków:
Zespoły urbanistyczne	1
Sakralne	2 oraz nieistniejący kościół w Piensku
Obronne	0
Użyteczności publicznej	0
Zamki	0
Zespoły dworskie i folwarczne - siedziby	2
Parki – zieleń	3
Mieszkalne	2
Przemysłowe	1
Cmentarze	0

W *Studium historyczno urbanistycznym* zawarto postulat wpisu do rejestru zabytków następujących obszarów i obiektów:

- Bielawa Górna — kościół filialny wraz z cmentarzem przykościelnym i murem cmentarza przykościelnego.
- Dłużyna Dolna — cmentarz przykościelny wraz z bramą i murem cmentarnym z zespołem nagrobków naściennych.
- Dłużyna Dolna — mur nowego cmentarza ewangelickiego.
- Lasów — cmentarz przykościelny wraz z murem cmentarnym.
- Lasów — plebania ewangelicka.
- Lasów — młyn wodny.
- Żarki Średnie — mur cmentarza przykościelnego wraz z nagrobkami przysięciennymi.
- Żarki Średnie — zespół dworski *Doctorhof*.
- Żarki Średnie — wiatrak typu holender.

Rejestr zabytków ruchomych

Do rejestru zabytków ruchomych województwa dolnośląskiego zostały wpisane wystrój i wyposażenie dwóch kościołów z obszaru gminy (łącznie 21 obiektów).

WOJEWÓDZKI REJESTR ZABYTKÓW RUCHOMYCH:

PIEŃSK		
Wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Franciszka z Asyżu	Numer rejestru zabytków 54/B/01/1-15 z dnia 5.03.2001 r.	15 obiektów
ŻARKI ŚREDNIE		
Wyposażenie kościoła filialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	Numer rejestru zabytków 79/B/01/1-21 z dnia 17.05.2001 r.	21 obiektów

Rejestr zabytków archeologicznych

Do rejestru zabytków archeologicznych w granicach administracyjnych miasta i gminy Pieńsk wpisanych zostało 4 stanowisk archeologicznych, w tym 1 do rejestru zabytków archeologicznych, a 3 do rejestru zabytków nieruchomych (patrz tabela).

Gminny program opieki nad zabytkami
Miasta i Gminy Pieńsk 2009-2013

WOJEWÓDZKI REJESTR ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH:

Miejscowość	Obszar AZP	Numer stanowiska wg AZP	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków
Lasów	77-09	7/7	Cmentarzysko ciałopalne Ślad osadnictwa	Łużycka	III okres epoki brązu – okres halstacki	575/Arch/72 z dnia 27.12.1972
Lasów	77-09	14/32	Kościół z cmentarzem		Wczesne średniowiecze (faza młodsza) Późne średniowiecze – okres nowożytny	[Wpisany do rejestru zabytków pod nr. 1267 z dn. 2.04.1965 r., skreślony z rejestru zabytków decyzją Ministra Kultury nr DOZ-4KR-500-5/04 z dnia 18.11.2004 r.]
Lasów	77-09	15/34	Pałac		Wybudowany w 1593 roku	277 z 11.05.1951 (wpisany do rejestru zabytków nieruchomych)
Pieńsk	76-09	1/2	Kościół z cmentarzem		Średniowiecze – okres nowożytny	1907 z 12.01.1967 (wpisany do rejestru zabytków nieruchomych)
Zarki Średnie	77-10	12/32	Pałac		Wybudowany w 1640 roku	1919 z 21.01.1967 (wpisany do rejestru zabytków nieruchomych)

III.3.2. System ochrony krajobrazu kulturowego miasta i gminy w dokumentach prawa miejscowego

Zgodnie ze zmianą *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* - wprowadzony w tym opracowaniu system stref ochrony konserwatorskiej został przewidziany do weryfikacji i rozszerzenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W 2008 r. na potrzeby miejscowych planów sporządzone zostało przez Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk*, w którym wyznaczono spójny dla całej gminy system stref konserwatorskich.

Strefy te będą uwzględniane w sukcesywnie powstających miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Strefy ochrony konserwatorskiej „A” — ścisłej ochrony układu przestrzennego, równoznaczne ze strefą ścisłej ochrony archeologicznej wyznaczono w następujących miejscowościach:

- Bielawa Dolna

Strefę wyznaczono dla reliktyw kościoła z cmentarzem.

- Bielawa Górna

Wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” dla kościoła filialnego wraz z najbliższym otoczeniem, do którego zaliczono miejsce po zabudowaniach plebanii ewangelickiej i zabudowania dawnej szkoły ewangelickiej.

- Dłużyna Dolna

Wyznaczono dwie rozłączne strefy ochrony konserwatorskiej „A”: dla dawnego kościoła wraz z najbliższym otoczeniem, do którego zaliczono dawny cmentarz przykościelny i starszą część cmentarza grzebalnego oraz dla zespołu dworsko-folwarcznego *Albrechtshof*, obecnie zabudowania nr 80.

- Lasów

Wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” dla wpisanych do rejestru zabytków kościoła, dworu, parku i folwarku wraz z najbliższym otoczeniem, do którego zaliczono zagrodę z młynem wodnym oraz zespół kościoła ewangelickiego z zagrodą plebańską i szkołą ewangelicką.

- Pieńsk

Wyznaczona została dla obszaru miasta Pieńsk w granicach uwzględniających jego historyczny rozwój do 1945 r. jak i obecny stan zachowania struktury planistycznej i przestrzennej oraz jako samodzielna enklawa dla terenu cmentarza ewangelickiego przy ul. Żagańskiej.

- Żarka nad Nysą

Wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” dla dawnego dworu i folwarku oraz parku wraz z najbliższym otoczeniem.

- Żarki Średnie

Wyznaczono dwie, rozłączne strefy ochrony konserwatorskiej „A”:

1. Dla kościoła filialnego Podwyższenia Krzyża Świętego wraz z najbliższym otoczeniem, do którego zaliczono zabudowania dawnej plebanii ewangelickiej oraz zespół dworu w Żarkach Średnich nr 102 z parkiem i folwarkiem.
2. Dla folwarku *Doctorhof* — Żarki Średnie nr 1.

Strefy ochrony konserwatorskiej „W” — ścisłej ochrony stanowiska archeologicznego wskazane dla następujących stanowisk archeologicznych:

- Bielawa Dolna, dla stanowiska na mapie nr 12/11, (relikty kościoła z cmentarzem, okres późnego średniowiecza oraz nowożytny).
- Dłużyna Dolna, dla stanowiska na mapie nr 9/31, (relikty kościoła z cmentarzem, okres późnego średniowiecza oraz nowożytny).
- Lasów, dla stanowiska na mapie nr 14/32, (relikty kościoła z cmentarzem, okres późnego średniowiecza oraz nowożytny), stanowisko wpisane do rejestru zabytków architektury pod nr 1267 z dn. 02.04.1965 r.
- Pieńsk, dla stanowiska na mapie nr 9/1 (zamek, okres późnego średniowiecza).
- Pieńsk, dla stanowiska na mapie nr 1/2 (relikty kościoła z cmentarzem, okres późnego średniowiecza oraz nowożytny).

Strefy ochrony konserwatorskiej „OW” — obserwacji archeologicznej wyznaczone dla następujących miejscowości o średniowiecznej metryce, w granicach najstarszych części nowożytnych siedlisk:

- Bielawa Dolna
- Bielawa Górna
- Dłużyna Dolna
- Lasów
- Pieńsk (wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „OW” — obserwacji archeologicznej dla miejscowości o średniowiecznej metryce, którą objęto najstarszą część miasta).
- Strzelno
- Żarka nad Nysą
- Żarki Średnie

Strefy „K” — ochrony kształtowanego krajobrazu kulturowego wskazano dla siedlisk wsi wraz z częścią rozłogów pól:

- Bielawa Górna
- Dłużyna Dolna
- Dłużyna Górna
- Lasów
- Strzelno
- Żarka nad Nysą
- Żarki Średnie

Strefy „K” kształtowania krajobrazu kulturowego nie należy traktować jako strefy ochrony konserwatorskiej w rozumieniu ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. nr 162 poz. 1568, z późniejszymi zmianami). Zatem nie jest wymagane opiniowanie poszczególnych rozwiązań projektowych przez Wojewódzki Urząd

Ochrony Zabytków Delegatura w Jeleniej Górze. Uzgodnienia wymaga, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jedynie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który winien rozstrzygać o sposobie i formie nowej zabudowy.

Granice wszystkich wyżej wymienionych stref zostały określone na załączonej do *Studium środowiska kulturowego* mapie gminy w skali 1:10 000 i mapie Pieńska w skali 1:2 000.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochroną zostają obiekty znajdujące się w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków oraz powinny zostać objęte ochroną obiekty wskazane w *Studium historyczno-urbanistyczne miasta i gminy Pieńsk* do objęcia gminną ewidencją zabytków. Zasób wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany. Zmiany te winny być uwzględniane przy kolejnych aktualizacjach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (D. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późniejszymi zmianami) w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów nie wpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków. W szczególności będzie to dotyczyło obszarów objętych strefami konserwatorskimi i obiektów wpisanych do ewidencji zabytków. Dopuszcza się rozbiórkę budowli znajdujących się w ewidencji wojewódzkiej i gminnej, a nie ujętych w rejestrze zabytków, gdy jest to uzasadnione względami technicznymi lub planistycznymi. W tym przypadku inwestor jest zobowiązany uzyskać zgodę właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków i przekazać mu nicodpłatnie stosowną dokumentację.

III.4. Gminna ewidencja zabytków

Zgodnie z art. 21. *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* "ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy".

Ewidencją zostają objęte zabytki architektury i budownictwa: zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych oraz zabytki archeologiczne. Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomości spoczywa na Burmistrzu Miasta i Gminy (art. 22 pkt 4 *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*).

Gminna ewidencja nie jest dokumentem zamkniętym; winna być uzupełniana i weryfikowana. Jej zmiany nie powodują nieważności ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz gminnego programu opieki nad zabytkami.

Ewidencja gminna winna podlegać okresowej aktualizacji, polegającej m.in. na wykreśleniu z ewidencji obiektów nieistniejących oraz gruntownie przebudowanych (zmiana bryły budynku, układu i wielkości otworów okiennych, skucie wystroju elewacji etc.), w oparciu o dane dostarczane z WUOZ delegatury w Jeleniej Górze uzupełnianiu o zmiany stanu prawnego – wpis obiektu do rejestru zabytków, nowe ustalenia naukowe, oraz w oparciu o dane WUOZ uzupełnianiu i weryfikacji wykazu stanowisk archeologicznych.

Wojewódzki Konserwator Zabytków ma obowiązek powiadamiania władz gminy o założeniu karty ewidencyjnej zabytku i wprowadzeniu tym samym nowego obiektu do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Na tej podstawie burmistrz uzupełnia gminną ewidencję zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków dla Miasta i Gminy Pieńsk sporządzona została w 2006 r. oraz zweryfikowana w 2008 r. przez Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu. Gminną Ewidencję Zabytków sporządzono w oparciu o rejestr zabytków nieruchomości woj. dolnośląskiego (WUOZ Wrocław), *Studium historyczno urbanistyczne miasta i gminy Pieńsk*, istniejącą dokumentację konserwatorską, zgromadzoną w delegaturze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Jeleniej Górze (karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa, karty adresowe zabytków architektury i budownictwa oraz karty ewidencyjne cmentarzy) oraz wizje terenowe. Opracowanie składa się ze zbioru założonych dla zabytków architektury i budownictwa kart adresowych z fotografiami, oraz z tabelarycznego wykazu stanowisk archeologicznych, dodatkowo zlokalizowanych na mapie 1:10 000.

Miejscowość	Zabytki architektury	Stanowiska archeologiczne
Pieńsk	158	9
Bielawa Dolna	9	18
Bielawa Górna	44	12
Dłużyna Dolna	51	10
Dłużyna Górna	28	27
Lasów	17	15
Stojanów	4	2
Strzelno	11	7
Żarka nad Nysą	16	15

Zarki Średnie	38	11
Razem	375	126

Lista obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków załączona została do niniejszego *Programu* jako aneks.

Najliczniejszą grupę obiektów architektury i budownictwa ujętych w ewidencji stanowią obiekty mieszkalne, cmentarze i miejsca pocmentarne, obiekty i zespoły sakralne.

Dla potrzeb niniejszego opracowania wykorzystano przede wszystkim aktualizowaną na bieżąco komputerową bazę danych, zarządzaną przez program ArPol, a zawierającą informacje o stanowiskach archeologicznych z obszaru Dolnego Śląska (ROBiDZ we Wrocławiu). Przeprowadzono również kwerendę w archiwum WUOZ we Wrocławiu, Delegatura w Jeleniej Górze.

Aktualizację gminnej ewidencji zabytków w części obejmującej zabytki nieruchome prowadzi Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miasta i Gminy Pieńsk; w części dotyczącej zabytków archeologicznych zakłada się aktualizację przy zmianach *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz sporządzaniu (zmianach) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w oparciu o bazę ArPol i materiały WUOZ.

Karty gminnej ewidencji zabytków dostępne są na oficjalnej stronie internetowej miasta i gminy Pieńsk.

IV. Ocena szans i zagrożeń dla środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk

W oparciu o analizy SWOT przedstawione w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Pieńsk* oraz w *Strategii Rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego* można sporządzić ocenę szans i zagrożeń dla trwania materialnego dziedzictwa kulturowego miasta i gminy.

Mocne strony miasta i gminy	Słabe strony miasta i gminy
• położenie w sąsiedztwie granicy polsko - niemieckiej, • liczne ulgi i udogodnienia dla inwestorów, • uzbrojone tereny nadające się pod działalność gospodarczą położone w mieście, • dobre skomunikowanie gminy przez gęstą sieć drogową oraz linię kolejową łączącą gminę z powiatem i zagranicą, • rozwinięty przemysł szklarski, • wprowadzenie zorganizowanej zbiórki odpadów we wszystkich miejscowościach gminnych, • prężna działalność lokalnych stowarzyszeń i grup kulturalnych, • duże rezerwy oczyszczalni ścieków w Pieńsku, • wysoki stopień zwodociągowania gminy, • wysoki odsetek użytków zielonych w ogólnej strukturze gruntów rolnych, • atrakcyjne komponenty środowiska naturalnego (Bory Dolnośląskie), • występowanie chronionych gatunków roślin i zwierząt, • znaczne pokłady wody, które mogą być wykorzystywane w celach gospodarczych, • duże kompleksy leśne, • duże nakłady piasków i żwirów, • licznie organizowane przez MGOK cykliczne, otwarte imprezy masowe	• brak kompleksowej informacji o terenach inwestycyjnych, • niewystarczające zainteresowanie inwestycyjne podmiotów zewnętrznych, • niewykorzystane zdolności produkcyjne podmiotów gospodarczych, • wysoki stopień bezrobocia, • brak rozwiązań systemowych na poziomie gminnym wspierających drobną przedsiębiorczość lokalną, • bariera mentalna – niewystarczająca aktywność części mieszkańców w poszukiwaniu dodatkowych źródeł dochodu, zmiany dotychczasowej działalności, • rozdrobnienie i przeludnienie agrolne, niedoinwestowanie gospodarstw rolnych i organizacja rynku rolnego, • brak organizacji gospodarczych rolników, • niska wartość bonitacyjna gleb, • brak systemu oczyszczania ścieków w wielu miejscowościach gminnych, • zły stan nawierzchni wielu dróg na terenie gminy, • brak systemu selektywnej zbiórki odpadów, • brak odpowiedniej bazy sportowej, • brak odpowiedniej bazy turystyczno – noclegowej umożliwiającej wykorzystanie walorów turystyczno – krajobrazowych,
Szanse miasta i gminy	Zagrożenia miasta i gminy
• wzrost gospodarczy w Polsce, • członkostwo w UE: zniesienie istniejących barier handlowych, wzrost znaczenia korytarza transportowego A-4, • perspektywa kolejnych inwestycji - nowe miejsca pracy, • możliwość wykorzystania środków zewnętrznych – funduszy UE dostępnych na restrukturyzację rolnictwa; w szczególności na: rozwój przetwórstwa spożywczego, wsparcie budowy infrastruktury, tworzenie nowych miejsc pracy i pomoc w inwestycjach gospodarczych, • uzbrojenie terenów wiejskich,	• wysokie wymagania wobec rolnictwa związane z członkostwem w Unii Europejskiej w okresie przejściowym, • zagrożenia dla przedsiębiorstw działających w otoczeniu rolnictwa związane z obecną sytuacją i perspektywami zmian w rolnictwie, • niewielkie tempo wzrostu inwestycji w gminie, • wzrost bezrobocia, • wzrost zjawisk patologicznych (alkoholizm, narkomania), • dewastacja środowiska naturalnego, • odpływ młodych, wykształconych ludzi z gminy, • stagnacja poziomu uczestnictwa Polaków w turystyce krajowej

• gospodarcza promocja gminy, • tworzenie nowych miejsc pracy, • skuteczne pozyskiwanie nowych inwestorów przez samorząd gminny, • modernizacja zakładów przemysłowych, • stworzenie samorządowego mechanizmu wspomagania rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych, • wspólne przedsięwzięcia inwestycyjne z przygranicznymi gminami niemieckimi, • dalsza gazyfikacja miasta, • budowa mieszkań komunalnych, • rozwój agroturystyki, • wykorzystanie walorów krajobrazowych i obiektów zabytkowych dla rozwoju funkcji	
oraz szanse bezpośrednio związane z ochroną środowiska kulturowego:	oraz zagrożenia bezpośrednio związane z ochroną środowiska kulturowego:
• turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie terenów leśnych i nadodrzańskich; • wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i gminy; • wzrost aspiracji edukacyjnych i kulturalnych społeczności lokalnych; • wzrost świadomości historycznej; • identyfikacja z miejscem zamieszkania; • uwzględnianie zagadnień z zakresu ochrony zabytków w programach prorozwojowych gminy; • uwzględnianie zagadnień z zakresu ochrony zabytków w planowaniu przestrzennym; • udział funduszy prywatnych w pracach związanych z ochroną zabytków; • finansowanie ze środków gminnych prac konserwatorskich; • możliwości pozyskiwania środków dla regionalnych programów ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego z funduszy strukturalnych UE; • udostępnianie obiektów atrakcyjnych turystycznie.	• degradacja zabytków; • zbyt wolne tempo rewitalizacji przestrzeni miejskiej i niski poziom estetyki; • brak inwestycji związanych z zagospodarowaniem Odry; • brak Punktu Informacji Turystycznej oraz dostatecznego oznakowania zabytków; • brak udostępniania miejsc atrakcyjnych i obiektów zabytkowych oraz promocji turystycznej miasta; • słaby stopień przygotowania przedsiębiorców do absorpcji zewnętrznych środków finansowych; • niekontrolowana akcja inwestycyjna (w tym budownictwo mieszkalne na obszarach nie związanych z historycznie ukształtowaną siecią osadniczą), w której interes indywidualny przedkładany jest ponad dobro i wartości ogólne; • brak sali pamięci - wystawy muzealnej prezentującej historię miasta; • brak powszechnej świadomości realnej i potencjalnej wartości zastanych zasobów kulturowych.
atuty i stymulanty związane z ochroną środowiska kulturowego w kontekście powiatu zgorzeleckiego:	Problemy związane z ochroną środowiska kulturowego w kontekście powiatu zgorzeleckiego:
• założenia parkowe, • niematerialne zasoby naturalne - atrakcyjne krajobrazowo ukształtowanie terenu, • walory lokalizacyjne - lokalizacja w subregionie o atrakcyjnych turystycznie walorach przyrodniczych, krajobrazie i ukształtowaniu terenu, • dziedzictwo kulturowe trzech narodów którego elementy mogą zostać wykorzystane w kreowaniu niektórych form działalności gospodarczej i społecznej, • atuty samorządowe - doświadczenia samorządów powiatu zgorzeleckiego w zakresie pozyskiwania środków budżetowych, • interpersonalne kontakty transgraniczne	• brak jednoznacznie określonego, atrakcyjnego produktu turystycznego powiatu

mieszkańców powiatu wykorzystywane w działalności społecznej i gospodarczej. • środowiskowe - obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz współpraca transgraniczna w zakresie środowiska naturalnego. • strumienie finansowe ze źródeł „pomocowych” trafiające obecnie w sposób bezpośredni i pośredni na teren powiatu • różnorodne krajowe i transgraniczne programy o charakterze pomocowym adresowane na teren powiatu zgorzeleckiego	
szanse wewnętrzne i zewnętrzne związane z ochroną środowiska kulturowego w kontekście powiatu zgorzeleckiego:	zagrożenia zewnętrzne związane z ochroną środowiska kulturowego w kontekście powiatu zgorzeleckiego:
• wysoka aktywność i doświadczenie władz i administracji samorządowej w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych, • współpraca transgraniczna prowadzona przez lokalne organizacje pozarządowe (NGO), • integracja Polski z Unią Europejską – otwarcie rynków zbytu, swobodny przepływ ludzi, usług, towarów i kapitału, • oferta krajowych i transgranicznych (Unia Europejska – fundusze strukturalne, fundusz spójności) tzw. „instytucji i programów pomocowych” dotycząca wsparcia pozamaterialnego i materialnego samorządów, organizacji społecznych i podmiotów gospodarczych, • zainteresowanie turystów przebywających w subregionach ościennych szeroko rozumianą kulturą powiatu zgorzeleckiego, • zainteresowanie turystów przebywających w subregionach ościennych walorami turystycznymi powiatu zgorzeleckiego, • rosnący zagraniczny i krajowy popyt na usługi ekoturystyczne, • rosnący zagraniczny i krajowy popyt na usługi agroturystyczne, • rosnący zagraniczny i krajowy popyt na nowoczesne, niekonwencjonalne usługi turystyczne i paraturystyczne, • rosnący zagraniczny i krajowy popyt na usługi rekreacji weekendowej, • stały wzrost popularności rekreacji rowerowej, • stały wzrost popularności rekreacji konnej, • stała popularność rekreacji pieszej, • stabilny poziom popularności tzw. turystyki nostalgicznej, • wzrost zainteresowania osób poszukujących miejsc na wypoczynek tymi miejscowościami, które posiadają szczególnie bogatą infrastrukturę rekreacyjną i sportową, • koncepcja jednolitego systemu informacji i oznaczeń turystycznych w Polsce,	• czynniki zewnętrzne, które mogą spowodować zanik kultury lokalnej i utratę przez mieszkańców tożsamości terytorialnej,

V. Główne problemy związane z opieką nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk.

1. Konieczność podjęcia następujących działań w celu poprawy stanu zachowania gminnych obiektów zabytkowych:
 - zmiana sposobu użytkowania terenu po najstarszym kościele i cmentarzu w Pieńsku - ruiny najstarszej, wzmiankowanej w XIII w., świątyni w Pieńsku (ruina kościoła ewangelickiego, ul. Zgorzelecka - obecnie relikty murów obwodowych czytelne na poziomie gruntu na placu manewrowym pomiędzy garażami, stanowisko archeologiczne nr 1/2, obszar 76-09 [Nr rejestru zabytków 1907 z dn. 12.01.1967 r.]). Pożądanym byłoby upamiętnienie miejsca po kościele oraz uporządkowanie terenu tarasowego cmentarza jako ogólnomiejskiego skweru.
 - rewitalizacja obszaru historycznego centrum Pieńska,
 - rewitalizacja parku przy ul. Bolesławieckiej w Pieńsku.
2. Konieczność zapewnienia ochrony (w tym ochrony prawnej poprzez wpis do rejestru zabytków bądź poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) ruinom zabytków sakralnych, cmentarzom, miejscom pocmentarnym oraz związanymi z nimi zabytkom ruchomym (epitafia, nagrobki):
 - miejsca po kościołach i cmentarze w Pieńsku, Bielawie Dolnej, Dłużynie Dolnej, Lasowie.
3. Niezadawalający stan zachowania najcenniejszych obiektów zabytkowych na terenie gminy, stanowiących własność prywatną (założenie pałacowe w Lasowie).
4. Brak ochrony prawnej poprzez wpis do rejestru zabytków zabytków architektury oraz zespołów zabytków ruchomych z terenu miasta i gminy Pieńsk stanowiących własność prywatną oraz kościelną (wykaz obiektów wymagających ochrony – patrz strona nr 40)
5. Konieczność weryfikacji wpisu do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta Pieńsk.
6. Konieczność podejmowania działań mających na celu ochronę zabytkowych kompleksów architektury przemysłowej Pieńska jako świadectwa historii i rozwoju regionu – zapobieganie degradacji zespołów oraz poszczególnych obiektów.
7. Konieczność zapewnienia ochrony zabytkowych, cennych krajobrazowo historycznie ukształtowanych przestrzennych układów wiejskich przed niekontrolowanym procesem inwestycyjnym – m.in. poprzez stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
8. Konieczność rewitalizacji obszarów wiejskich, w tym zespołów dworskich, parków oraz cennych przykładów zabudowy wiejskiej.
9. Brak infrastruktury związanej z turystyką, m.in. wyznaczonych tras zwiedzania miejscowości gminy i miasta – tras spacerowych ze szczególnym uwzględnieniem najcenniejszych zabytków, miejsc po najstarszych zabytkach, zabytków architektury przemysłowej, miejsc pamięci.
10. Brak powszechnej świadomości wśród mieszkańców gminy realnej i potencjalnej wartości zastanych zasobów kulturowych.

VI. Założenia programowe

VI.1. Priorytety polityki gminnej związanej z ochroną zabytków

Nadrzędnym celem polityki gminnej w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami jest ochrona, aktywne zarządzanie materialnym dziedzictwem kulturowym oraz dążenie do materialnej poprawy stanu zabytków, ich odbudowy, adaptacji i rewitalizacji w celu wykorzystania potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym.

Realizacja celu nadrzędnego jest możliwa poprzez:

- Planowe, konsekwentne oraz kompetentne realizowanie zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków.
- Wspieranie oraz realizowanie regionalnych i lokalnych projektów związanych z ochroną zabytków oraz krajobrazu kulturowego.
- Kompleksową ochronę i świadome kształtowanie dziedzictwa kulturowego (krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego), przyrodniczego i krajobrazu.
- Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność przestrzeni miasta i gminy oraz zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych, wpływających na rozwój społeczno gospodarczy miasta i gminy.
- Budowanie klimatu społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony zabytków oraz kształtowanie postaw promujących działania chroniące zabytki odczytywane jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości i tradycji. Wzrost świadomości historycznej właścicieli zabytków, w ich poczuciu odpowiedzialności za posiadane mienie.

VI.2. Kierunki działań i zadania związane z opieką nad zabytkami oraz ochroną krajobrazu kulturowego miasta i gminy Pieńsk

VI.2.1. Kierunki działań oraz zadania związane z opieką nad zabytkami wykraczające poza czteroletni okres obowiązywania niniejszego *Gminnego programu opieki Miasta i Gminy Pieńsk 2009-2013*

- Realizacja zadań z zakresu opieki nad zabytkami wynikających ze *Strategii rozwoju Miasta i Gminy Pieńsk* i *Planu rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Pieńsk*.
- Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania (m.in. poprzez udzielanie dotacji na remonty obiektów zabytkowych).
- Podejmowanie starań o dofinansowanie prac przy zabytkach miasta z budżetu państwa oraz programów UE.
- Respektowanie wartości historycznych układów przestrzennych oraz uwzględnianie i obejmowanie ochroną wartościowych obiektów i zespołów zabytkowych w planowaniu przestrzennym oraz przy realizacji działań inwestycyjnych gminy.
- Realizacja kierunków polityki przestrzennej wskazanych w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- Podejmowanie działań zmierzających do ożywienia i rewitalizacji układu urbanistycznego Pieńska, mających na względzie poprawę jakości i warunków życia oraz jakości przestrzeni publicznej.
- Wspieranie projektów i realizacji mających na celu promowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz środowiska kulturowego jako potencjału dla rozwoju turystyki prowadzonej w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- Monitoring *Gminnego programu ochrony zabytków Gminy na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych*.
- Prowadzenie aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków.
- Udostępnianie i aktualizacja na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego Gminnej Ewidencji Zabytków.
- Rozważenie możliwości opracowania publikacji (przewodnika po zabytkach), obejmującej zagadnienia związane z historią miasta i gminy oraz ochroną dziedzictwa kulturowego. Ewentualne umieszczenie tekstu publikacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy.
- Udział w tworzeniu i promowanie szlaków turystycznych (są to również działania stymulujące powstawanie nowych miejsc pracy w sektorze usług związanych z turystyką). Zapewnienie o współpracy przy tworzeniu systemu informacji o zabytkach gminy na potrzeby turystyki.
- Wspieranie turystyki kulturowej na terenie gminy poprzez m.in. rozbudowę infrastruktury, rozwój szlaków turystycznych i budowę sieci tras rowerowych.

- Rozważenie możliwości włączenia się władz gminy oraz właścicieli zabytków z terenu gminy w coroczne, tematyczne obchody Europejskich Dni Dziedzictwa (głównym organizatorem jest Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, organizatorem na terenie województwa dolnośląskiego – Muzeum Narodowe we Wrocławiu).
- Promocja obiektów zabytkowych podczas corocznych obchodów Dni Pińska (organizator - Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury).
- Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami, w tym współpraca z jednostkami gminnymi w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenach objętych ochroną.
- Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

VI.2.2. Zadania do realizacji w okresie czteroletnim obowiązywania *Gminnego programu opieki nad zabytkami miasta i gminy Pieńsk 2009-13*

- Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk z uwzględnieniem wyznaczonych w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz w *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk* zasad ochrony środowiska kulturowego.
- Zabezpieczenie w corocznie uchwalanych budżetach środków na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich przy zabytkach.
- Przyjęcie jako priorytetowych zadań związanych z rewaloryzacją przestrzeni publicznych w obrębie zabytkowego układu urbanistycznego Pieńska.
- Podejmowanie prac remontowych przy gminnych obiektach ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.
- Podjęcie prac projektowych (koordynacja – Wydział Infrastruktury i Rozwoju Urzędu Miasta i Gminy w Pieńsku) związanych z rewaloryzacją zabytkowego parku w Pieńsku – aranżacja związana z funkcją rekreacyjną.
- Podejmowanie prac porządkowych (koordynacja – Wydział Infrastruktury i Rozwoju Urzędu Miasta i Gminy w Pieńsku, zlecenie - ZUK) na dawnych cmentarzach oraz w miarę potrzeb i możliwości prac rewaloryzacyjnych przy obiektach związanych z miejscem cmentarza (ogrodzeń, poszczególnych nagrobków). Tereny cmentarzy wymagają uporządkowania oraz winny pozostać terenami o zagospodarowaniu parkowym. Należy zachować historyczny układ zieleni cmentarza w formie szpalerów i alei; nasadzenia uzupełniać tymi samymi gatunkami. Są to tereny:

teren tarasowego cmentarza przykościelnego w Pieńsku przy ul. Zgorzeleckiej, dawnego cmentarza ewangelickiego przy ul. Żagańskiej w Pieńsku, teren cmentarza w Dłużynie Dolnej, Lasowie.

- Zwrócenie się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z propozycją dokonania weryfikacji oraz jednoznacznego określenia granic wpisu do rejestru zabytków obszaru historycznego układu urbanistycznego miasta. Układ miejski chroniony jest poprzez wpis do rejestru zabytków: *nr rejestru zabytków 609/J z dn. 26.02.1980 r.* Decyzja ta nie precyzuje granic wpisu ani nie posiada stosownego załącznika graficznego określającego granice.
- Wystąpienie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jednoznacznego wskazania obiektu wpisanego do rejestru zabytków jako dom nr 49 w Bielawie Górnej - *nr rejestru zabytków 1890 z dn. 12.01.1967 r. (05.01.1967?)*. Zgodnie z opracowanym w ROBiDZ we Wrocławiu w 2008 r. *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk* oraz ze sporządzoną również przez ROBiDZ we Wrocławiu *Gminną Ewidencją Zabytków* - obecny dom nr 49 to opuszczony murowany budynek mieszkalny wzniesiony na pocz. XX w., zlokalizowany w sporej odległości na północ od siedliska wsi. W decyzji o wpisie do rejestru zabytków brak określonego właściciela domu, brak również karty ewidencyjnej w zbiorach WKZ i KOBiDZ. Wszystko to uniemożliwia lokalizację budynku.

VII. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków

VII.1. Możliwości pozyskania środków finansowych na projekty z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego

W *Programie opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011* wskazane zostały możliwości finansowania niezbędnych prac przy obiektach zabytkowych.

Dofinansowanie zadań z zakresu opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego z budżetu państwa:

Kwestie dofinansowania prac przy obiektach zabytkowych reguluje *Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków*. (Dz. U. z 2005 r. Nr 112, poz. 940).

Wsparcie finansowe z budżetu państwa pochodzi ze środków:

- Ministerstwa Kultury w ramach Programów Operacyjnych;
- Wojewody Dolnośląskiego, będących w dyspozycji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- Budżetu samorządu województwa dolnośląskiego i jednostek samorządu terytorialnego;
- Funduszu Kościelnego (dla prac przy obiektach sakralnych, nie obejmujących konserwacji ruchomego wyposażenia kościołów);
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dla założeń zieleni zabytkowej).

- Środki Ministerstwa Kultury w ramach Programów Operacyjnych:

I. Program Operacyjny Dziedzictwo Kulturowe

Priorytet 1. „Rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych”

Celem programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym kompleksowa poprawa stanu zabytków, wsparcie działalności muzeów oraz rozwój kolekcji muzealnych. Program obejmuje także zabytki z Polską związane, a znajdujące się poza granicami kraju.

Odbiorcami pomocy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mogą być jednostki samorządu terytorialnego, państwowe i samorządowe instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, wyższe uczelnie artystyczne, organizacje pozarządowe, prywatni właściciele lub posiadacze zabytków w odniesieniu do obiektów przeznaczonych na cele publiczne.

W ramach priorytetu można zgłaszać zadania związane z:

A/ rewitalizacją, rewaloryzacją, konserwacją, renowacją, adaptacją historycznych obiektów i zespołów:

- rewitalizacja historycznych obszarów miejskich,
- rewaloryzacja i konserwacja zabytków romańskich,

- rewaloryzacja zabytkowych cmentarzy,
 - konserwacja zabytków ruchomych (nie wchodzących w skład zasobów muzealnych), w tym w szczególności wystroju i historycznego wyposażenia kościołów,
 - zespołów fortyfikacyjnych oraz budowli obronnych, parków i ogrodów,
 - rewaloryzacja i konserwacja zabytków budownictwa drewnianego,
- B/ renowacją, ochroną i zachowaniem miejsc pamięci i martyrologii, będących zabytkami.

Priorytet 2. „*Rozwój instytucji muzealnych*”

Beneficjentami pomocy mogą być jednostki samorządu terytorialnego, państwowe i samorządowe instytucje kultury, archiwa państwowe, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe;

Dofinansowanie mogą otrzymać zadania:

- zakup dzieł sztuki i kolekcji dla instytucji muzealnych,
- zakup starodruków i archiwaliów,
- konserwacja, mikrofilmowanie i digitalizacja muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz zbiorów filmowych,
- popularyzowanie wiedzy o nowych technikach konserwacji zabytków ruchomych poprzez organizowanie konferencji, szkoleń i warsztatów,
- dofinansowanie wykonania kopii starodruków i inkunabułów,
- organizowanie wystaw muzealnych, wraz z drukiem katalogów,
- wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez muzea (np. konkursy, warsztaty, lekcje muzealne, itp.),
- organizacja konferencji, seminariów i innych spotkań mających na celu wymianę opinii i doświadczeń z zakresu muzealnictwa, archiwistyki i ochrony zabytków oraz dofinansowanie wydawnictw pokonferencyjnych.

Priorytet 3. „*Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju*”

Pomoc finansową mogą otrzymać państwowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe na zadania:

- rewaloryzacja oraz prace remontowe i konserwatorskie w zabytkach polskich lub z Polską związanych, znajdujących się poza granicami kraju,
- rewaloryzacja zabytkowych cmentarzy oraz renowacja, ochrona i zachowanie miejsc pamięci i martyrologii za granicą
- dokumentowanie utraconego i rozproszonego za granicą polskiego dziedzictwa (w tym badania naukowe, kwerendy biblioteczne i archiwalne i inwentaryzacja),
- promowanie badań naukowych nad dziedzictwem narodowym poza granicami kraju,
- upamiętnianie wybitnych osób lub zdarzeń historycznych związanych z dziedzictwem narodowym poza granicami kraju,
- pomoc instytucjom stowarzyszonym w Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie oraz innym organizacjom i instytucjom polonijnym lub emigracyjnym, prowadzącym działalność w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego poza granicami kraju.

Priorytet 4. „*Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego*”

II. Program Operacyjny Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Celem programu jest zwiększenie efektywności wykorzystania środków europejskich na rzecz rozwoju kultury. Program polega na dofinansowaniu przez Ministra Kultury i

Dziedzictwa Narodowego wkładu krajowego do wybranych projektów kulturalnych, realizowanych ze środków europejskich. Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest umową przyrzeczenia o współfinansowaniu projektów realizowanych ze środków europejskich pod warunkiem ich wyboru do realizacji przez właściwe organy w ramach funduszy strukturalnych, programów wspólnotowych, środków EFTA oraz innych środków europejskich.

Dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wkładu publicznego (tzw. „wkładu własnego”) dotyczy w szczególności projektów realizowanych w ramach:

- a) Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, działania:
 - 1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna.
 - 1.4 Rozwój turystyki i kultury.
 - 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.
 - 3.1 Obszary wiejskie.
 - 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne.
 - 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna.
- b) Sektorowego programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich, działania:
 - 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- c). Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- d). Inicjatywy Wspólnotowe Interreg III,
- e). Programów Wspólnotowych (m.in. Kultura 2000).

Uprawnieni wnioskodawcy:

- a). państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz instytucje filmowe,
- b). jednostki samorządu terytorialnego,
- c). szkoły artystyczne I i II stopnia oraz uczelnie artystyczne,
- d). Kościoły i związki wyznaniowe,
- e). organizacje pozarządowe.

- Środki z budżetu samorządu Województwa Dolnośląskiego i jednostek samorządu terytorialnego:

Z budżetu samorządu Województwa Dolnośląskiego wspierane są zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami zgodnie z obowiązującą *Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), która zobowiązuje organy administracji publicznej do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 *Ustawy*.

Zasady przyznawania dotacji na realizację zadań publicznych określają przepisy *Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

W celu racjonalnego wykorzystania środków budżetu województwa na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, wprowadzono zasady określające procedurę organizowania otwartych konkursów ofert poprzedzających przyznanie dotacji oraz zasady rozliczania. (Uchwała Nr 1637/II/2004 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 17 sierpnia 2004 r. ze zm. w sprawie Instrukcji postępowania w sprawie wdrażania „Karty Współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku”).

Celem jest wyłonienie i wsparcie projektów na realizację zadań publicznych Województwa Dolnośląskiego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w następujących dziedzinach:

- zadania konserwatorsko-renowacyjne, które wymagają dofinansowania z uwagi na konieczność podjęcia niezbędnych prac ratowniczych,
- renowacja i konserwacja zabytków ruchomych, znajdujących się na terenie Województwa Dolnośląskiego,
- prace konserwatorsko-renowacyjne obiektów nieruchomych, których wsparcie wpływałoby na zakończenie całości zadania.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia oferty są działające w obszarze kultury:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. nr 96 z 2003 r. poz. 873),
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane.

Dofinansowanie zadań z zakresu opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego z Funduszy Unii Europejskiej

Pozyskiwanie środków finansowych na zadania inwestycyjne jest również możliwe ze źródeł zewnętrznych. Możliwość współfinansowania działań obejmujących zarówno podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie kultury i historii, jak również zachowanie oraz ochronę dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim, istnieje ze środków finansowych Unii Europejskiej:

- poprzez fundusze strukturalne utworzone dla wyrównywania poziomu rozwoju regionów w zjednoczonej Europie, z uwagi na uznanie kultury za jeden z czynników rozwojowych regionów.
- w ramach programów wspólnotowych adresowanych bezpośrednio do sektora kultury (*Kultura 2000*).

Dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego za najistotniejszy uznaje się Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, który finansuje m.in. działania związane bezpośrednio z kulturą, a występujący w Zintegrowanym Programie Rozwoju Regionalnego na l. 2004-2006, Sektorowym Programie Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich”, czy też będzie finansował w l. 2007-2013 Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” oraz Regionalne Programy Operacyjne.

I. Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”:

Priorytet XII. Kultura i dziedzictwo kulturowe

CEL: Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski.

Cel strategiczny priorytetu będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym.
2. Poprawa stanu infrastruktury kulturalnej o znaczeniu ponadregionalnym oraz zwiększenie dostępu do kultury.

W ramach priorytetu realizowane będą projekty związane przede wszystkim z rozbudową i modernizacją infrastruktury kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym. Zadania z zakresu ochrony i zachowania zabytków nieruchomych o znaczeniu ponadregionalnym obejma m.in. obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO lub uznane przez Prezydenta RP za Pomniki Historii. Wsparcie mają również otrzymać projekty z zakresu ochrony zabytków ruchomych, a także z zakresu rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie zasobów bibliotecznych i archiwalnych oraz zasobów wirtualnych muzeów.

W ramach tego priorytetu będą realizowane także zadania z zakresu rozwoju oraz poprawy stanu infrastruktury kultury

Beneficjentami pomocy mogą być:

W ramach projektów dotyczących budowy i rozbudowy infrastruktury:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- szkoły i uczelnie artystyczne,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury,

W ramach projektów dotyczących ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- kościelne osoby prawne,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- uczelnie publiczne,
- archiwa państwowe,
- organizacje pozarządowe ze sfery kultury,
- zabytkowa kopalnia soli w Bochni i Wieliczce.

II. Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 dla Województwa Dolnośląskiego

Priorytet 9. Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury na Dolnym Śląsku

Główny cel: Podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności regionu poprzez rozwój, upowszechnianie oraz wykorzystanie potencjału kultury. Wzrost znaczenia roli kultury jako czynnika stymulującego rozwój społeczno – gospodarczy, który będzie miał korzystny wpływ na kształtowanie tożsamości regionalnej oraz obrazu Dolnego Śląska jako regionu atrakcyjnego dla mieszkańców, turystów oraz potencjalnych inwestorów.

Wspierane będą wszelkie działania zmierzające do poprawy stanu nieruchomości i ruchomych obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a dotyczące m.in. konserwacji, restauracji, renowacji i adaptacji i zastosowania ochrony (technicznej, przeciw włamaniowej i przeciwpożarowej). Dla województwa dolnośląskiego wspierane będą w szczególności obiekty takie jak: rezydencje, obiekty fortyfikacyjne i przemysłowe. Ponadto wspierane będą również działania zmierzające do poprawy obiektów zajmowanych przez instytucje kultury oraz ich wyposażenie w sprzęt do ich prawidłowego funkcjonowania. Jako priorytetowe będą traktowane projekty zmierzające do zapobieżenia degradacji technicznej obiektów kultury oraz ich przebudowa i rozbudowa, szczególnie w zakresie dostępności dla

osób niepełnosprawnych. W celu m.in. realizacji założonego celu wspierane będą również działania z zakresie upowszechniania informacji zarówno o dziedzictwie przeszłości jak i przedsięwzięć instytucji kultury. Dlatego wsparcie uzyskają projekty związane z tworzeniem i upowszechnianiem baz danych dot. twórców, wybitnych dzieł kultury i wydarzeń kulturalnych, digitalizacja i upowszechnianiem istniejących zasobów, szczególnie związanych z zabytkami oraz promowanie form interaktywnych

Beneficjentami pomocy mogą być:

W ramach projektów dotyczących budowy i rozbudowy infrastruktury:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),

W ramach projektów dotyczących ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury (samorządowe, państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego),
- publiczne szkoły wyższe,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły, związki wyznaniowe i ich jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,
- organy administracji rządowej.

Priorytet 8. Wykorzystanie i promocja dolnośląskiego potencjału turystycznego i uzdrowiskowego („Turystyka”).

Główny cel: Wzrost konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej na rynku krajowym i międzynarodowym poprzez lepsze wykorzystanie walorów turystycznych regionu. Realizacja priorytetu przyczyni się do wzrostu znaczenia turystyki jako czynnika wpływającego na rozwój społeczno – gospodarczy województwa.

Cały priorytet opiera się na pięciu produktach, tj.:

● Produkt „turystyka uzdrowiskowa”

W myśl tego działania wspierane będą projekty dotyczące m.in. odbudowy i renowacji architektury zdrojowej, rewitalizacji parków (szczególnie zdrojowych) wraz z istniejącymi na ich terenie obiektami kubaturowymi (np. teatry, muszle koncertowe), odbudowy, budowy i rozbudowy oraz wyposażenia pijalni wód

● Produkt „turystyka kulturowa”

W ramach priorytetu wspierane będą zadania dotyczące m.in. dostosowania do potrzeb turystycznych obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z ich udostępnieniem dla ruchu turystycznego, rozwoju infrastruktury, tj. np.: punkty widokowe, publiczne miejsca noclegowe zlokalizowane w otoczeniu szlaków tematycznych (np.: szlak cysterski, szlak zamków piastowskich, etc) oraz wspierane będą przedsięwzięcia promocyjne i kampanie informacyjne propagujące dolnośląskie dziedzictwo kulturowe oraz imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczne o znaczeniu, co najmniej, regionalnym.

O środki finansowe będą mogli ubiegać się następujące podmioty:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,

- regionalne i lokalne organizacje turystyczne nie działające w celu osiągnięcia zysku,
- samorządowe instytucje kultury,
- publiczne szkoły wyższe,
- kościoły, związki wyznaniowe i ich jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,
- podmioty, w których udział większościowy – ponad 50% akcji, udziałów itp. posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, porozumienia i stowarzyszenia,
- organizacje pozarządowe.

III. Programy Operacyjne Współpracy Transgranicznej.

IV. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich *Odnowa i rozwój wsi.*

Działanie: *Odnowa i rozwój wsi.*

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. W ramach programu dofinansowaniu podlegać będą m.in.

- remont, przebudowa i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne lub sportowe, w tym obiektów zabytkowych,
- remont, przebudowa i wyposażenie obiektów służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa kulturowego, tradycji, sztuki lub kultury.

Wnioskodawcą może być gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa.

Dofinansowanie zadań z zakresu opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego ze strony fundacji wspierających rozwój lokalny:

- Fundacja Wspomagania Wsi.

- Program *Kultura Bliska* - udział w konkursie polega na zgłoszeniu projektu, którego istotą będzie troska o zasoby kultury lokalnej. Projekt może być realizowany w miejscowościach do 6 000 mieszkańców.
- Program *Środowisko naturalne naszą szansą* – działania podejmowane w ramach projektu mają tworzyć lub przyczyniać się do tworzenia nowych miejsc pracy lub/i nowych możliwości pozyskiwania nowych dochodów przez mieszkańców.
- Program *Nasza wieś naszą szansą* – celem projektu jest aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców wsi i małych miasteczek.

- Fundacja Grupy Telekomunikacji Polskiej

- Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi

Jednym z celów funduszu jest finansowe wspieranie przedsięwzięć na rzecz terenów w wiejskich podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz wspieranie działań organizacji pozarządowych, ubiegających się o dofinansowanie projektów na rzecz terenów

wiejskich ze środków Unii Europejskiej, w tym finansowanie wymaganego wkładu własnego.

Wśród dofinansowywanych zadań jest zachowanie i odbudowa dziedzictwa kulturowego oraz kreowanie narodowych produktów turystyki kulturowej na terenach wiejskich, w tym w szczególności ochronę i zachowanie obiektów o znaczeniu symbolicznym dla kultury oraz zabezpieczenie zabytków ruchomych i nieruchomych przed kradzieżą.

Informacje o zasadach i kryteriach dotyczących możliwości pozyskiwania środków finansowych na zadania związane z ochroną i opieką nad zabytkami zawarte są na podanych poniżej stronach internetowych (informacja aktualna na koniec kwietnia 2009).

- Informacje na temat programu operacyjnego „Promesa Ministra Kultury” dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl
- Informacje na temat programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe” dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl
- Informacje na temat programu operacyjnego „Fundusz Wymiany Kulturalnej” dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl
- Informacje na temat programu operacyjnego „Kultura 2007- 2013”, znajdują się na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”, projektu nr 6.4. *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym* dostępne są na stronie internetowej www.interreg.gov.pl
- Informacje dotyczące programów operacyjnych „Regionalne Programy Operacyjne” dostępne są na stronie internetowej www.interreg.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” dostępne są na stronie internetowej www.minrol.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Kapitał Ludzki” dostępne są na stronie internetowej www.mrr.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” dostępne są na stronie internetowej www.mrr.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Europejska Współpraca Terytorialna” dostępne są na stronie internetowej www.mrr.gov.pl
- Informacje dotyczące programu operacyjnego „Fundusz dla Organizacji Pozarządowych” znajduje się na stronie internetowej www.funduszngo.pl
- Informacje dotyczące możliwości finansowania przy wykorzystaniu ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym znajdują się na stronie internetowej www.partnerstwopublicznoprywatne.info/ustawa_ppp.php

VII.2. Inwestycje prowadzone przez Gminę związane z ochroną zabytków, których właścicielem jest Gmina, zabytków leżących na terenie miasta i gminy Pieńsk oraz związane z konserwacją zieleni zabytkowej

1. W corocznie uchwalanych budżetach miasta uwzględniane są wydatki gminy na zadania związane z ochroną zabytków, w tym na prace w obszarach objętych ochroną konserwatorską.

**ZESTAWIENIE PRAC DOKUMENTACYJNYCH I PROJEKTOWYCH
ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ZABYTKÓW WYKONANYCH Z BUDŻETU
GMINY W LATACH 2006-2009 (źródło: UMiG Pieńsk)**

Rok	Prace dokumentacyjne, projektowe i inne
2006	<i>Gminna Ewidencja Zabytków miasta i gminy Pieńsk (zamieszczona na oficjalnej stronie internetowej urzędu)</i>
2007	<i>Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk</i>
2008	<i>Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Pieńsk Pieńsk – deptak, latarnie – dokumentacja projektowa Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Pieńsk Gminny program opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Pieńsk – I etap</i>
2009	<i>Gminny program opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Pieńsk – II etap</i>

2. W okresie czteroletnim obowiązywania *Gminnego programu opieki nad zabytkami* przewiduje się prowadzenie prac remontowych przy obiektach zabytkowych. Jako priorytetowe uznaje się wykonanie następujących zadań inwestycyjnych:

- kontynuacja prac rewaloryzacyjnych przestrzeni publicznych w obrębie historycznego śródmieścia Pieńska,
- opracowanie dokumentacji projektowej rewitalizacji terenu zabytkowego parku przy ul. Bolesławickiej.

3. Zgodnie z Uchwałą XXVII/152/08 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta i gminy Pieńsk na rok 2009 r. zaplanowano następujące zadania związane z ochroną zabytków (załącznik 13 do Uchwały):

- renowacja elewacji zewnętrznej budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Pieńsku (obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków) – 200 000 zł.

- odnowa wnętrza budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Pieńsku (obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków) – 1 500 000 zł.

Jest to zadanie realizowane w ramach funduszu UE: „EWT - Europejska Wspólnota Terytorialna. Program Współpracy Transgranicznej Saksonia – Polska 2007-2011; oś priorytetowa 2 – Transgraniczna Integracja Społeczna: Kultura i Sztuka; Działanie wsparcia 2.

Wartość całkowita zadania – 1 500 000

Środki z budżetu krajowego – 225 000

Środki z budżetu UE – 1 275 000

**ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ZABYTKÓW ORAZ DZIAŁANIA NA
OBSZARACH OBJĘTYCH OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ PLANOWANE W
WIELOLETNICH PLANACH INWESTYCYJNYCH**

(źródło: UMiG Pieńsk, załącznik nr 14 do Uchwały Nr XXVII/152/08 Rady Miejskiej w
Pieńsku z dnia 30.12.2008 r.)

opis zadania	lata			
	2009	2010	2011	2012
Renowacja elewacji zewnętrznej budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Pieńsku	200 000		500 000	500 000

3. Przy sprzedaży obiektów zabytkowych należących do gminy stosuje się dozwolone prawem zniżki.

4. Zadania, które pośrednio mają wpływ na poprawę stanu środowiska kulturowego gminy:

- działania zmierzające do poprawy infrastruktury w obszarze historycznego centrum Pieńska. Zadania takie jak budowa sieci sanitarnej czy poprawa infrastruktury drogowej (chodniki, nowe nawierzchnie, ścieżki rowerowe) związane są bezpośrednio z rehabilitacją obszaru śródmiejskiego.
- na obszarach wiejskich - zadania związane z poprawą infrastruktury na terenie gminy.
- Realizacja *Planu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy Pieńsk* przyjętego Uchwałą Nr XXVII/154/08 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 grudnia 2008 r. - wśród wytypowanych obiektów znajdują się obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji oraz obiekty położone na obszarze wpisanym do rejestru zabytków (miasto Pieńsk) i w obszarach ochrony konserwatorskiej chronionych na mocy ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

VII.3. Dotacje z budżetu miasta i gminy Pieńsk na prace konserwatorskie przy zabytkach

Zgodnie z Uchwałą Nr XLII/254/06 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w corocznie uchwalanych budżetach gminy rezerwowane są środki na realizację w/w uchwały.

Dotychczas zrealizowane uchwały:

1. W 2006 r. – udzielono dotacji w wysokości 12 000 zł.

Uchwałą Nr II/7/06 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawie udzielenia dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku udzielono rzymskokatolickiej parafii p.w. Narodzenia NMP w Jędrzychowicach dotacji w kwocie 12 000 na **dofinansowanie wykonania elewacji zewnętrznej budynku kościoła filialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Żarkach Średnich** w zakresie: zabicie starego tynku i wykonanie nowego – wapiennego – oraz pomalowanie ścian zewnętrznych; stolarka drzwiowa i okienna polakierowana, elementy kamienne z piaskowca oczyszczone i wyeksponowane z powierzchni elewacji, instalacja odgromowa.

2. W 2007 r. – udzielono dotacji w wysokości 25 000 zł.

Uchwałą Nr VI/45/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie udzielenia dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku udzielono rzymskokatolickiej parafii p.w. Św. Franciszka z Asyżu w Pieńsku dotacji w kwocie 25 000 na **dofinansowanie wykonania elewacji zewnętrznej budynku kościoła parafialnego p.w. Św. Franciszka z Asyżu w Pieńsku** w zakresie: oczyszczenia elewacji, usunięcia zniszczonych fragmentów elewacji, uzupełnienia braków w elewacji, wykonania spoinowania cegieł, zabezpieczenia powierzchni elewacji powłokami ochronnymi hydrofobowymi.

3. W 2009 – przewidziano udzielenie dotacji łącznie w wysokości 10 000 zł.

Złożone zostały następujące wnioski:

- Parafia rzymskokatolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Jędrzychowicach - w sprawie udzielenia dotacji na realizację prac remontowych przy kościele filialnym p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Żarkach Średnich. Wymiana rynien dachowych z obróbką blacharską dachu kościoła – 10 000 zł.
- Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Franciszka z Asyżu w Pieńsku – w sprawie dotacji na realizację zadania związanego z monitoringiem kościoła wraz z całym wyposażeniem zewnętrznym i terenem przyległym – 10 000 zł.

VIII. Monitoring *Gminnego programu opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Pieńsk 2009-2013*

Zgodnie z zapisami ustawowymi Burmistrz Miasta i Gminy ma obowiązek sporządzania co dwa lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to ma być przedstawiane radzie gminy.

Dla potrzeb dokonania oceny stopnia realizacji gminnych programów opieki nad zabytkami niezbędne jest prowadzenie monitoringu działań podejmowanych dla realizacji poszczególnych celów określonych w niniejszym *Programie*:

- Sprawozdanie z wykonania zadań przyjętych do realizacji w okresie czteroletnim obowiązywania *Gminnego programu opieki nad zabytkami Miasta i Gminy Pieńsk 2009-2013*.
- Ocena efektywności działań na rzecz dziedzictwa kulturowego oraz związanych z opieką nad zabytkami w uwzględnionych w niniejszym *Programie* działaniach ciągłych, wykraczających poza czteroletni okres obowiązywania niniejszego *Programu*.

Realizacja zadań inwestycyjnych uzależniona będzie w szczególności od przyjmowanych przez Radę Miasta i Gminy uchwał budżetowych.

Załącznik nr 1

Uchwała Nr XLII/254/06 Rady Miejskiej w Pieńsku Z dnia 30 czerwca 2006 r.

(opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego nr 146 z 2006 r.)

w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) i art. 176 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.)

Rada Miejska w Pieńsku uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Z budżetu Gminy Pieńsk mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdującym się na stałe na obszarze Gminy Pieńsk, jeżeli:
 - 1) obiekt znajduje się w złym stanie technicznym,
 - 2) obiekt posiada istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub kulturowe dla Gminy Pieńsk..
2. Dotacja może być udzielona każdemu, kto jest właścicielem lub posiadaczem zabytku, o którym mowa w ust.1.
3. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w ust. 1, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.
4. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na:
 - 1) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku,
 - 2) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku,
 - 3) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki,
 - 4) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych,
 - 5) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności.

§ 2.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 25% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1.

2. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1., nie może zostać udzielona:

- 1) jeżeli nakłady konieczne na te prace lub roboty w 100% są finansowane z dotacji pochodzących z innych źródeł,
- 2) jeżeli łączna kwota dotacji udzielonych przez Gminę Pieńsk i inne uprawnione organy przekroczyła wysokość 100% nakładów koniecznych na te prace lub roboty.

§ 3.

1. Ubiegający się o dotację winien złożyć wniosek o dotację wraz z następującymi załącznikami:

- 1) decyzją o wpisie do rejestru zabytków obiektu, którego dotyczą prace lub roboty,
- 2) fotograficzną dokumentację zabytku,
- 3) tytułem prawnym potwierdzającym prawo wnioskodawcy do władania zabytkiem,
- 4) decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu zezwalającą na przeprowadzenie prac lub robót oraz projektem i pozwoleniem na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót przy zabytku nieruchomym lub programem prac, gdy wniosek dotyczy prac przy zabytku ruchomym,
- 5) harmonogramem i kosztorysem przewidywanych prac lub robót budowlanych ze wskazaniem źródeł ich finansowania,
- 6) informacją o środkach publicznych przyznanych z innych źródeł na te same prace lub roboty budowlane przy zabytku oraz informację o wystąpieniu o takie środki złożonym do innych podmiotów,
- 7) wykazem prac lub robót budowlanych wykonanych przy danym zabytku w okresie 3 lat poprzedzających w okresie poprzedzającym dzień złożenia wniosku z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i źródeł dofinansowania otrzymanego ze środków publicznych.

2. Wzór wniosku o udzielenie dotacji stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 4.

1. Wnioski o dotację składa się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pieńsk w terminie do dnia 20 października każdego roku na następny rok budżetowy.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania w przypadku ubiegania się o dotację na prace interwencyjne wynikające z zagrożenia zabytku.

3. Wnioski nie kompletne nie będą rozpatrywane.

§ 5.

1. Dotację przyznaje Rada Miejska w Pieńsku na wniosek Burmistrza Miasta.

2. Uchwała Rady Miejskiej w Pieńsku określa nazwę otrzymującego dotację, prace lub roboty, na wykonanie których przyznano dotację oraz kwotę dotacji do przekazania w roku budżetowym.

3. Przy ustalaniu wysokości przyznawanych dotacji Rada Miejska w Pieńsku uwzględnia kwotę zaplanowaną na ten cel w budżecie Gminy Pieńsk.

4. Uchwałę, o której mowa w ust. 2, ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pieńsku.

§ 6.

Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy określającej w szczególności:

- 1) opis prac lub robót i termin ich wykonania,
- 2) kwotę dotacji i tryb jej płatności uzależniony od wyniku każdorazowej kontroli postępu prac lub robót i rozliczenia tych wydatków,
- 3) sposób i termin rozliczenia udzielonej dotacji oraz zasady zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji,
- 4) pouczenie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy wydatkowaniu otrzymanej kwoty,
- 5) zobowiązanie ubiegającego się o dotację do poddania się pełnej kontroli w zakresie należytego wykonania prac lub robót, w tym udostępnienia niezbędnej dokumentacji,
- 6) zasady zwrotu niewykorzystanej części dotacji.

§ 7.

1. Podstawą rozliczenia dotacji jest komisyjny odbiór wykonanych prac lub robót z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu oraz pracownika Urzędu Miejskiego w Pieńsku odpowiedzialnego za zabytki.

2. W celu rozliczenia dotacji składa się sprawozdanie z wykonania prac lub robót Burmistrzowi Miasta i Gminy Pieńsk.

3. Wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 8.

W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z umową, w tym nie przedstawienia rozliczenia w terminie określonym w umowie, nieterminowego zwrotu niewykorzystanej części dotacji, podania nieprawidłowych lub niepełnych informacji, o których mowa w § 3 ust. 1, wykonujący prace lub roboty traci prawo do ubiegania się o dotację z budżetu Gminy Pieńsk na okres kolejnych pięciu lat.

§ 9.

Pracownik odpowiedzialny za zabytki prowadzi wykaz udzielonych dotacji oraz informuje inne organy uprawnione do udzielania dotacji o dotacjach przyznanych przez Radę Miejską w Pieńsku.

§ 10.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pieńsk.

§ 11.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Aneks. Wykaz obiektów objętych wojewódzką i gminną ewidencją zabytków oraz proponowanych do objęcia gminną ewidencją zabytków.

(W tekście przekreśleniem oznaczono budynki ujęte w ewidencji w 2006 roku, które podczas weryfikacji terenowej w 2008 roku uznano za pozbawione cech stylowych w wyniku dokonanych przebudów)

PIEŃSK

Układ urbanistyczny miasta chroniony jest poprzez wpis do rejestru zabytków decyzją *nr rejestru zabytków 609/J z dn. 26.02.1980 r.* Decyzja ta nie precyzuje granic wpisu ani nie posiada stosownego załącznika graficznego określającego granice. Postuluje się, aby burmistrz wystąpił do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków o określenie granic wpisu.

Budowle sakralne

Rzymskokatolicki kościół parafialny p.w. św. Franciszka z Asyżu, ul. K. Świerczewskiego 37. *Nr rejestru zabytków 5/A/00 z dn. 03.02.2000 r.*

Ruina kościoła ewangelickiego, ul. Zgorzelecka (obecnie relikty murów obwodowych czytelne na poziomie gruntu). *Nr rejestru zabytków 1907 z dn. 12.01.1967 r.*

ul. Stefana Batorego

ul. Stefana Batorego 1 – dom mieszkalny, mur., ok. 1890 r.
ul. Stefana Batorego 6 – dom mieszkalny, mur., ok. 1890 r.
~~ul. Stefana Batorego 24 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.~~
ul. Stefana Batorego 33 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.

ul. Bolesławiecka

ul. Bolesławiecka – park miejski, założony ok. 1870 na terenie dawnego wyrobiska gliny, nasadzenia nowych gatunków w 1911 r. *Nr rejestru zabytków 1326/J z dn. 19.12.1997 r.*
ul. Bolesławiecka 5 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 6 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Bolesławiecka 7 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 7 b – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Bolesławiecka 9 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Bolesławiecka 12 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Bolesławiecka 18 – dom mieszkalny, ob. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku, mur., pocz. XX w.
ul. Bolesławiecka 20 – dom mieszkalny, mur., ok. 1905 r.
~~ul. Bolesławiecka 25 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.~~
ul. Bolesławiecka 30 – dom mieszkalny, mur., ok. 1920 r.
ul. Bolesławiecka obok domu nr 30 – wieża ciśnień, mur., 1920 r.
ul. Bolesławiecka 37 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Bolesławiecka 39 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 43 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 45 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 49 – dom mieszkalny, Przedszkole i Żłobek nr 1, mur., ok. 1915 r.
ul. Bolesławiecka 51 a – dom mieszkalny, mur., ok. 1920 r.
ul. Bolesławiecka 53 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Bolesławiecka 55 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
ul. Bolesławiecka 57 – dom mieszkalny, mur., ok. 1915 r.

ul. Jana Henryka Dąbrowskiego

- ul. J. H. Dąbrowskiego 26 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 39 a – budynek pomocniczy przy willi właściciela huty, obecnie dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
- ul. J. H. Dąbrowskiego – ogród z pergolą, otoczony ogrodzeniem przy dawnej willi właściciela huty, obecnie miejski skwer obok posesji nr 39a.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 41 – gołębnik, drewn., ok. 1910 r.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 46 (48 na mapie) – willa, obecnie Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, mur., ok. 1910 r.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 48 – budynek produkcyjny, ob. magazyn Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, mur., ok. 1910 r.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 47 – willa, mur., ok. 1910 r.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 50 – willa, mur., pocz. XX w.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 50 – altana w ogrodzie willi, drew., pocz. XX w.
- ul. J. H. Dąbrowskiego 64 – dawny szpital, obecnie przychodnia NFZ, mur., k. XIX w., przebudowa ok. 1907 r.

ul. J. H. Dąbrowskiego 44 Huta Szkła „Lucyna”, zakład „Nysa”

Obiekty uszeregowane zgodnie z wpisem do rejestru zabytków nr 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.:

1. Budynek administracji, mur., 1910 nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
2. Magazyn, mur., 1920, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
3. Budynek administracyjny II, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
4. Zestawiarnia pieca III, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
5. Hala pieca III, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
6. Hala odprężarek, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
7. Zestawiarnia, mur., 1908, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
8. Magazyn, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
9. Donicarnia, ob. budynek socjalny, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
10. Hala pieca II, mur., 1919, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
11. Hala wanny, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
12. Blacharnia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
13. Opiekarnia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
14. Magazyn, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
15. Ślusarnia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
16. Szlifiernia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
17. Sortownia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
18. Pakownia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
19. Kartonazownia, mur., 1919, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
20. Formiarnia, mur., 1915, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
21. Wieża ciśnień, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
22. Malarnia, mur., 1920, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
23. Garaż, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
24. Kwasiarnia, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
25. Formiarnia, mur., 1910, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
26. Zestawiarnia, mur., 1919, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
27. Budynek przy piecu III, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
28. Magazyn, mur., 1905, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
29. Przychodnia przyzakładowa, mur., 1900, przebud. po 1945, nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
30. Willa, ob. żłobek, mur., 1930 r., nr rej. 87/A/1-30 z dnia 08.05.2002 r.
31. Stacja trafo, mur., 1920

ul. J. H. Dąbrowskiego, trafostacja

ul. Długa

ul. Długa 1 – zabudowania dawnej fabryki z rampą kolejową (tory rozebrane), ok. 1920 r.

ul. 8 Dywizji Wojska Polskiego

ul. 8 Dywizji Wojska Polskiego 7 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.

ul. 8 Dywizji Wojska Polskiego 9 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.

ul. Fabryczna

ul. Fabryczna 11 – willa, mur., ok. 1910 r.
ul. Fabryczna 12 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.

ul. Kolejowa

ul. Kolejowa 1 – stacja kolejowa Pieńsk, budynek dworca, mur., ok. 1905 r.
roгатka kolejowa, mur., 4 ćw. XIX w. (przy ul. J. H. Dąbrowskiego),
ul. Kolejowa 6 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
ul. Kolejowa 8 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Kolejowa 10 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Kolejowa 12 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Kolejowa 14 – dom mieszkalny, mur., szach., ok. 1910 r.

ul. Marii Konopnickiej

ul. M. Konopnickiej 1 – dom mieszkalny, mur., ok. 1920 r.
ul. M. Konopnickiej 2-4 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.
ul. M. Konopnickiej 3-5 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.
ul. M. Konopnickiej 6-8 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r., przed 2006-
ul. M. Konopnickiej 7-9 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.
ul. M. Konopnickiej 10-12 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.
ul. M. Konopnickiej 11 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.
ul. M. Konopnickiej 14-16 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.
ul. M. Konopnickiej 18 – dom mieszkalny, mur., ok. 1920 r.

ul. Tadeusza Kościuszki

ul. T. Kościuszki 6 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
ul. T. Kościuszki 8 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
ul. T. Kościuszki 9 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. T. Kościuszki 10 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
ul. T. Kościuszki 11 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. T. Kościuszki 12 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
ul. T. Kościuszki 33 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.

Huta Szkła „Lucyna II”, zakład „Ewa”, ul. T. Kościuszki 16/18:

1. Budynek hali wannowej W-1E/6, 1887/1935 r.
2. Kompleks hali wannowej W-5, ok. 1910 r. (hala wanny, hala odprężarek, budynek warsztatów)
3. Magazyn wyrobów gotowych, ok. 1910 r.

Huta Szkła „Łużyce”, ob. HEYE F.F.S. Fabryka Form Szklarskich spółka z o.o., ul. T. Kościuszki 39:

- Budynek produkcyjny, obecnie mieszkalny, ok. 1915 r.
- Ślusarnia, mur., 1905 r.
- Sprężarkarnia, mur., 4 ćw. XIX w.

ul. Łużycka

ul. Łużycka 3 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Łużycka 5 – dom mieszkalny, mur., 1842 r.
ul. Łużycka 11 – budynek mieszkalny w zespole dawnej papierni, ob. zakłady „Yesta” – Produkcja opakowań i tektury falistej”, mur., ok. 1880 r.

ul. Adama Mickiewicza

ul. A. Mickiewicza 4 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.

ul. Młyńska

ul. Młyńska 2, dom mieszkalny w zespole młyna *Nieder Mühle*, ok. poł. XIX w.

ul. Marcelego Nowotki

ul. M. Nowotki 4 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.

ul. Partyzantów

ul. Partyzantów 5 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Partyzantów 7 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Partyzantów 16 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Partyzantów 20 – dom mieszkalny, mur., ok. 1920 r.
ul. Partyzantów 26 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.
ul. Partyzantów 28 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.
ul. Partyzantów 30 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.
ul. Partyzantów 26-30 – budynek gospodarczy, mur., ok. 1930 r.

ul. Polna

ul. Polna 4 – dom zarządcy folwarku, mur., ok. 1910 r.

ul. Przejazdowa

~~ul. Przejazdowa 1-3 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.~~
~~ul. Przejazdowa 2-4 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.~~
~~ul. Przejazdowa 10-12 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.~~
~~ul. Przejazdowa 17-19 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.~~
~~ul. Przejazdowa 18-20 – dom mieszkalny, mur., ok. 1925 r.~~

ul. Robotnicza

ul. Robotnicza 1-2 – dom mieszkalny, mur., ok. 1905 r.
ul. Robotnicza 3-4 – dom mieszkalny, mur., ok. 1905 r.
ul. Robotnicza 5-6 – dom mieszkalny, mur., ok. 1905 r.
ul. Robotnicza 7-8 – dom mieszkalny, mur., ok. 1905 r.

ul. Rzeczna

ul. Rzeczna 2, przepompownia wody, mur., ok. 1920 r.
ul. Rzeczna, trafostacja przy przepompowni wody, ok. 1920 r.

ul. Stanisława Staszica

ul. S. Staszica 10 – willa, mur., ok. 1910 r.
ul. S. Staszica 11 – willa, mur., ok. 1910 r.
ul. S. Staszica 13 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910.

ul. Strumykowa

ul. Strumykowa 4 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.

ul. Szkolna

ul. Szkolna 1 – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Żołnierzy Września, mur., k. XIX w. (jako szkoła ewangelicka),
rozbud. ok. 1910, ok. 1930 (sala gimnastyczna).
ul. Szkolna 10 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Szkolna 12 – dom mieszkalny, mur., ok. 1930 r.

ul. Karola Świerczewskiego

ul. K. Świerczewskiego 5 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 7 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 10 – dom mieszkalny, mur., pocz. XX w.
ul. K. Świerczewskiego 11 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 13 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 14 – dom mieszkalny, obecnie poczta, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 17 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 20 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 22 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 23 – Dom Kultury, mur., ok. 1920 r.
ul. K. Świerczewskiego 24 – dom mieszkalny, mur., 3 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 24a – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 27 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. K. Świerczewskiego 35 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. K. Świerczewskiego 47 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.

ul. Ojca Michała Tomaszka

ul. Ojca Michała Tomaszka 3 – dom mieszkalny, mur., koniec XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 6 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 8 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 9 – dom mieszkalny, mur., koniec XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 12 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 15 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 19 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.
ul. Ojca Michała Tomaszka 21 – dom mieszkalny, mur., k. XIX w.

ul. Romualda Traugutta

ul. R. Traugutta 1 – dom mieszkalny, 4 ćw. XIX w.
ul. R. Traugutta 3 – dom mieszkalny, 4 ćw. XIX w.

ul. Wysoka

ul. Wysoka 7 – willa, mur., ok. 1920 r.

ul. Zgorzelecka

ul. Zgorzelecka 5 – dom mieszkalny, 4 ćw. XIX w.
ul. Zgorzelecka 7 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Zgorzelecka 23 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Zgorzelecka 31 – dom mieszkalny, ob. Straż Graniczna, l. 30. XX w.
ul. Zgorzelecka 39 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Zgorzelecka 43 – szkoła ewangelicka i mieszkanie kantora, ob. dom mieszkalny, mur., ok. poł. XIX w.
ul. Zgorzelecka 43 – budynek gospodarczy przy domu, mur., ok. poł. XIX w.
ul. Zgorzelecka 46 – dom mieszkalny, mur., 2 ćw. XIX w.
ul. Zgorzelecka 56 – budynek mieszkalno-gospodarczy, mur., ok. poł. XIX w.
ul. Zgorzelecka 59 – budynek mieszkalno-gospodarczy, mur.-szach., drew., ok. poł. XIX w.
ul. Zgorzelecka 69 – dom mieszkalny, mur., ok. 1915 r.
ul. Zgorzelecka 77 – dom mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX w.
ul. Zgorzelecka 82 – dom mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
ul. Zgorzelecka 87 – budynek mieszkalno-gospodarczy, mur., 2 ćw. XIX w.
ul. Zgorzelecka 87 – stodoła, szach., 1 poł. XIX w.
Trafostacja przy ul. Zgorzeleckiej 73

ul. Żagańska

ul. Żagańska – cmentarz ewangelicki, 1891–1983 r.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr Ob	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
76-09	1	2	Relikty kościół z cmentarzem		Średniowiecze-okres nowożytny	1907 z dn. 12.01.1967 (rejestr architektury)	Stanowisko objęto strefą konserwatorską „W” – ścisłej ochrony archeologicznej
76-10	5	1	Cmentarzysk o ciałopalne	Łużycka	Okres halszacki		
76-09	9	1	Zamek		Późne średniowiecze		Stanowisko objęto strefą konserwatorską „W” – ścisłej ochrony archeologicznej
76-09	2	3	Grodzisko		Wczesne średniowiecze		
76-10	11	7	Osada		Późne średniowiecze		
76-10	6	2	Cmentarzysk o Ciałopalne	Łużycka	III okres epoki brązu- okres halszacki		BL
76-10	7	3	Nieokreślona	Łuboszyck a	Okres wpływów rzymskich		BL
76-10	8	4	Nieokreślona				BL
76-10	10	6	Nieokreślona		Średniowiecze		BL

BL — brak lokalizacji na mapie

BIELAWA DOLNA

1. Cmentarz ewangelicki, założony przy średniowiecznym kościele, powiększony w XVIII w., zamknięty 7.05.1962; zachowany kamienny graniczny mur cmentarny i miejsce po kościele (budynek wzniesiony w 1775 r. w miejscu spalonej świątyni średniowiecznej, rozebrany po 1945 r.) — stanowisko archeologiczne obszar 75-09 numer 11/12. [WEZ]
2. Szkoła, obecnie budynek mieszkalny nr 16, mur., ok. 1900 r.
3. Dom mieszkalny nr 20, mur., 3 ćw. XIX w.
4. Dom ludowy, ob. restauracja, nr 37, mur., 4 ćw. XIX w.
5. Dom mieszkalny nr 51a, mur., k. XIX w.
6. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 52, mur., k. XIX w.
7. Dom mieszkalny nr 73, mur., 3 ćw. XIX w.
8. Młyn, obecnie dom mieszkalny nr 79, mur., 1800 r., częściowo ruina.
9. Szkoła b. numeru, pd. część wsi, mur., ok. 1920 r., po 1945 stanica WOP, ob. budynek nieużytkowany.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr Ob	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
75-10	1	1	Ślad osadnictwa		Mezolit		
75-10	3	2	Ślad osadnictwa		Mezolit?		Dawniej numer 2/2
75-09	9	7	Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa	Łużycka	Epoka kamienia Epoka brązu?		Dawniej numer 7/7
75-09	10	8	Osada		Późne średniowiecze XIV wiek		Dawniej numer 8/8
75-09	11	9	Obozowisko? Ślad osadnictwa		Mezolit? Pradzieje		Dawniej numer 9/9
75-09	12	11	Relikty kościół z cmentarzem		Średniowiecze-okres nowożytny		Stanowisko objęto strefą konserwatorską „W” – ścisłej ochrony

75-09	2	1	Obozowisko?		Neolit?		archeologicznej BL Dawniej 1/1
75-09	4	2	Cmentarzysko ciałopalne	Łużycka	III okres epoki brązu		BL Dawniej 2/2
75-09	5	3	Grób	Łużycka	III okres epoki brązu		BL Dawniej 3/3
75-09	6	4	Cmentarzysko ciałopalne Cmentarzysko ciałopalne	Łużycka Łużycka	III-V okres epoki brązu Halsztat		BL Dawniej 4/4
75-09	7	5	Ślad osadnictwa		Neolit		BL Dawniej 5/5
75-09	8	6	Skarb		Średniowiecze XIII wiek		BL Dawniej 6/6

BL — brak lokalizacji na mapie

Prędocice (Toporów) — przysiółek Bielawy Dolnej

Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
74-09	16	4	Obozowisko		Mezolit		Dawniej 4/4
74-09	18	6	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia		Dawniej 6/6
75-09	19	10	Osada		Późne średniowiecze XIV wiek		Dawniej 7/10
74-09	13	1	Cmentarzysko	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki		BL Dawniej 1/1
74-09	14	2	Osada?	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki		BL Dawniej 2/2
74-09	15	3	Osada		Średniowiecze		BL Dawniej 3/3

BL — brak lokalizacji na mapie

BIELAWA GÓRNA

1. Zespół kościoła:
 - a) Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej, mur., wzm. 1346 i 1530, ob. wzn. jako ewangelicki w XVIII w. (poświęcony 1745), remont. pocz. XIX w., 1976 (parafia rzym.-kat. Godzieszów z siedzibą w Wykrotach). [WEZ]
 - b) Mur cmentarza przykościelnego, mur., kam.-cegłany, średniowiecze, XVIII, XIX w. [WEZ]
 - c) Cmentarz przykościelny średniowiecze, XVIII, powiększony w kierunku wschodnim w XIX w. [WEZ]
2. Zagroda nr 3
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 3, mur., 4 ćw. XIX w. [WEZ]
 - b) Stodoła nr 3, mur., 1860 r.
3. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 4, mur.-szach., 4 ćw. XIX w.
4. Zagroda nr 6
 - a) Dom mieszkalny nr 6, mur.-szach., pocz. XIX w. [WEZ]
 - b) Budynek gospodarczy w zagrodzie nr 6, mur., k. XIX w.
 - c) Stodoła I z bramą przejazdową w zagrodzie nr 6, mur., k. XIX w.
 - d) Stodoła II w zagrodzie nr 6, mur., k. XIX w.
5. Zagroda nr 7
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy I w zagrodzie nr 7, mur.-szach., 1 poł. XIX w.
 - b) Dom mieszkalno-gospodarczy II w zagrodzie nr 7, mur., 1889 r.
 - c) Stodoła I w zagrodzie nr 7, mur., 1860 r.
 - d) Stodoła II w zagrodzie nr 7, mur., 1880 r.
6. Zagroda nr 9
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 9, mur., 4 ćw. XIX w.
 - b) Budynek gospodarczy w zagrodzie nr 9, mur., 4 ćw. XIX w.

- c) Stodoła w zagrodzie nr 9, mur., 4 ćw. XIX w.
- 7. Zagroda nr 10
- a) Dom mieszkalny nr 10, mur.-szach., k. XIX w.
- b) Budynek mieszkalno-gospodarczy w zagrodzie nr 10, mur., poł. XIX w.
- 8. Zagroda nr 12
- a) Dom mieszkalny nr 12, mur., 1880 r.
- b) Budynek gospodarczy w zagrodzie nr 12, mur.-szach., k. XIX w.
- c) Stodoła w zagrodzie nr 12, mur., pocz. XX w.
- 9. Dom mieszkalny nr 14, mur., ok. 1900 r.
- 10. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 17, mur., poł. XIX w.
- 11. Stodoła vis a vis nr 18, mur., ok. 1900 r.
- 12. Obora w zagrodzie nr 20, mur., k. XIX w.
- 13. Stodoła I w zagrodzie nr 20, mur.-szach., k. XIX w.
- 14. Zagroda nr 23
- a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 23, mur., ok. 1900 r.
- b) Stodoła w zagrodzie nr 23, mur., 1884 r.
- 15. Zagroda nr 25
- a) Dom mieszkalny nr 25, mur.-szach., I poł. XIX w. [WEZ]
- b) Budynek mieszkalno-gospodarczy w zagrodzie nr 25, mur.-szach., I poł. XIX w. [WEZ]
- 16. Zagroda nr 26
- a) Budynek mieszkalny I w zagrodzie nr 26, mur., XIX/XX w.
- b) Budynek mieszkalny II w zagrodzie nr 26, mur., XIX/XX w.
- c) Stodoła w zagrodzie nr 26, mur., XIX/XX w.
- 17. Szkoła, następnie Biblioteka, Klub Rolnika nr 28, mur., I poł. XIX w.
- 18. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 33, mur., ok. 1880 r.
- 19. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 35a, mur.-szach., I poł. XIX w.
- 20. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 36, mur.-szach., I poł. XIX w., rozbud. pocz. XX w.
- 21. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 39, mur.-szach., 1795 r. [WEZ]
- 22. Zagroda nr 45
- a) Dom mieszkalno-gospodarczy (*Winkel Mühle*) nr 45, mur., 1841 r. [WEZ]
- b) Budynek gospodarczy w zagrodzie nr 45, mur., poł. XIX w. [WEZ]
- c) Stodoła w zagrodzie nr 45, szach., poł. XIX w. [WEZ]
- 23. Dom mieszkalno-gospodarczy (*Feld Mühle*) nr 46, mur., 3 ćw. XIX w.
- 24. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 47, mur.-szach., 3 ćw. XIX w., k. XX w.

Uwaga:

Nie jest wyjaśniona kwestia następującego wpisu do rejestru zabytków:

Bielawa Górna, dom nr 49 wzniesiony w 1715 r. Wpisany do rejestru zabytków pod nr 1890 decyzją z dn. 12.01.1967 (05.01.1967?) r.

Obecny dom nr 49 to opuszczony murowany budynek mieszkalny wzniesiony na pocz. XX w., zlokalizowany w sporej odległości na północ od siedliska wsi. W decyzji o wpisie do rejestru zabytków brak określonego właściciela domu, brak również karty ewidencyjnej w zbiorach WKZ i KOBiDZ. Wszystko to uniemożliwia lokalizację budynku. Kwestię tę winien rozstrzygnąć w trybie decyzji administracyjnej Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-11	1	36	Cmentarzysko ciałopalne	Łużycka	Epoka brązu		BL
77-11	2	37	Osada		Wczesne średniowiecze		BL
77-11	3	38	Osada		Późne średniowiecze XIII XV wiek		
77-11	4	39	Osada		Późne średniowiecze		
77-11	5	40	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia		
77-11	6	41	Osada		Późne średniowiecze		

77-11	7	42	Osada		Późne średniowiecze		
77-11	8	43	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-11	9	44	Osada		Późne średniowiecze okres nowożytny		
77-11	10	45	Ślad osadnictwa osada		Epoka kamienia Późne średniowiecze		
77-11	11	46	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia		
77-11	12	47	Ślad osadnictwa Osada		Epoka kamienia Późne średniowiecze		

Bl. — brak lokalizacji na mapie

DŁUŻYNA DOLNA

- Zespół kościoła ewangelickiego (rozebranego):
 - Cmentarz przykościelny, zał. XIV w., zamknięty 1962, odsłonięcie fundamentów neogotyckiego kościoła 2008 r. --- stanowisko archeologiczne obszar 77-10 nr stanowiska 9/31.
 - Mur cmentarza przykościelnego z budynkiem bramnym i reliktem ściany obwodowej plebanii gdzie wmurowane kamienne epitafia inskrypcyjne i rzeźbiarskie XVI-XVIII w., mur., kam., XIV, XVIII, XIX w., remont i naprawa 2003 r.
- Mur nowego cmentarza ewangelickiego, obecnie północna część cmentarza katolickiego, mur., 4 ćw. XIX w., zachowane nagrobki ścienne. [WEZ]
- Zespół dworsko-folwarczny nr 64:
 - Dom mieszkalny pracowników folwarku, nr 64, mur., poł. XIX w., pocz. XX w. [WEZ]
 - Obora, mur. XIX/XX w.
 - Stodoła, mur., poł. XIX w., częściowo ruina.
- Zespół dworsko-folwarczny nr 80 *Albrechtshof*:
 - Dom właściciela folwarku, nr 80d, mur., 1 ćw. XIX w., 3 ćw. XIX w., ok. 1930. [WEZ]
 - Oficyna mieszkalna, nr 80c, mur., 4 ćw. XIX w., pocz. XX w. [WEZ]
 - Komin — reliktny gorzelnia, mur., k. XIX w. [WEZ]
 - Obora, wozownia, mieszkanie pracowników i budynek gospodarczy, mur., 4 ćw. XIX w. [WEZ]
 - Stodoła, mur., 4 ćw. XIX w. [WEZ]
 - Spichlerz, mur., 4 ćw. XIX w. [WEZ]
- Zespół dworsko-folwarczny nr 137 *Niedergut*:
 - Dom zarządcy dóbr, mur., 3 ćw. XIX w., XX w. [WEZ]

Zabudowa wsi:

- Dom mieszkalno-gospodarczy nr 1, mur., 4 ćw. XIX w.
- Dom mieszkalny nr 3, mur., kam.-ceg., ok. 3 ćw. XIX w.
- Dom mieszkalny nr 7, mur., ok. poł. XIX w.
- Zagroda nr 10
 - Dom mieszkalno-gospodarczy nr 10, mur.-szach., k. XIX w., remont 2008.
 - Budynek gospodarczy przy domu nr 10, szach., k. XIX w., remont 2008.
- Dom mieszkalny nr 11, mur., 4 ćw. XIX w.
- Dom mieszkalny nr 14, mur., 1885 r.
- Dom mieszkalny nr 16, mur., poł. XIX w., remont 2004. [WEZ]
- Dom mieszkalno-gospodarczy nr 17, mur., 4 ćw. XIX w.
- Dom mieszkalno-gospodarczy nr 18, mur., 3 ćw. XIX w., część gospodarcza rozebrana ok. 2000 r.
- Zagroda nr 19
 - Dom mieszkalno-gospodarczy nr 19, mur.-szach., poł. XIX w., k. XIX w.
 - Stodoła przy domu nr 19, mur., k. XIX w.

16. Zagroda nr 20
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 20, mur., mur.-szach., kam., I poł. XIX w., otynkowany k. XX w. [WEZ]
 - b) Stodoła przy domu nr 20, mur., k. XIX w.
17. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 22, mur., k. XIX w.
18. Dom mieszkalny nr 23, mur., poł. XIX w.
19. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 30, mur., k. XIX w.
20. Dom mieszkalny nr 33, mur., I poł. XIX w.
21. Dom mieszkalny nr 54, mur., ok. 1920 r.
22. Dom mieszkalny nr 79, mur.-szach., 1765 r., gruntownie przebudowany przed 2000. *Nr rejestru zabytków 1899 decyzja z dnia 12.01.1967.* [WEZ]
23. Dom mieszkalny nr 80, mur., ok. 1880 r.
24. Dom mieszkalny nr 80a, mur., ok. 1860 r.
25. Dom mieszkalny nr 83, mur., k. XIX w.
26. Dom mieszkalny i poczta nr 86, mur., k. XIX w.
27. Dom mieszkalny nr 91, mur., ok. poł. XIX w.
28. Dom mieszkalny nr 97, mur.-szach., poł. XIX w., k. XIX w.
29. Zagroda nr 98
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 98, mur., k. XIX w., 1912 r.
 - b) Budynek gospodarczy przy domu nr 98, mur., 1914 r.
30. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 99, mur., kam.-ceg., k. XIX w.
31. Zagroda nr 100
 - a) Dom mieszkalny nr 100, mur., 1886 r.
 - b) Stodoła przy domu nr 100, mur., k. XIX w.
32. Stodoła przy domu nr 108, mur.-szach., poł. XIX w., częściowo rozebrana.
33. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 119, mur., 1841 r., 3 ćw. XIX w.
34. Stodoła przy domu nr 120 (*Vorwerk Holzhof*), mur., k. XIX w.
35. Zagroda nr 134
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 134, mur., k. XIX w.
 - b) Stodoła przy domu nr 134, mur., k. XIX w.
36. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 152, mur.-szach., poł. XIX w., XX w.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-10	1	7	Ślad osadnictwa		Mezolit		
77-10	2	8	Ślad osadnictwa		Neolit		
77-10	3	9	Ślad osadnictwa		Epoka brązu-okres halsztacki		
77-10	4	10	Ślad osadnictwa		Wczesne średniowiecze		
77-10	5	11	Ślad osadnictwa		Epoka brązu		
77-10	6	27	Ślad osadnictwa Osada		Okres wpływów rzymskich Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	7	28	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	8	29	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	2	4	Cmentarzysko		Epoka brązu-okres halsztacki		Dawniej Przesieczany
77-10	9	31	Relikty kościoła z cmentarzem		Średniowiecze-okres nowożytny		Stanowisko objęto strefą konserwatorską „W” – ścisłej ochrony

						archeologicznej
--	--	--	--	--	--	-----------------

DŁUŻYNA GÓRNA

1. Dom mieszkalny nr 2, mur., k. XIX w.
2. Zagroda nr 11
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 11, mur., 1880 r.
 - b) Stodoła, zagroda nr 11, mur., 1880 r.
3. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 20, mur., 4 ćw. XIX w.
4. Dom mieszkalny nr 21, dawna szkoła ewangelicka, mur., k. XIX w.
5. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 23, mur., 4 ćw. XIX w.
6. Dom mieszkalny nr 25, mur., k. XIX w.
7. Zagroda nr 30
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy nr 30, mur. 4 ćw. XIX w.
 - b) Stodoła, zagroda nr 30, mur., k. XIX w., częściowo ruina.
8. Dom mieszkalny nr 38, mur., ok. 1880 r.
9. Dom mieszkalny nr 57, ob. huta szkła, mur., ok. 1890 r.
10. Zagroda nr 59
 - a) Dom mieszkalny nr 59, mur., 1 poł. XIX w.
 - b) Stodoła nr 59, mur., ok. 1880 r.
 - c) Budynek gospodarczy I, nr 59, XVIII w., ruina.
 - d) Budynek gospodarczy II, nr 59, 4 ćw. XIX w.
11. Zagroda nr 61
 - a) Dom mieszkalny nr 61, mur., 4 ćw. XIX w.
 - b) Stodoła, zagroda nr 61, mur.-szach., 4 ćw. XIX w.
12. Stodoła, zagroda nr 62, szach., 1786, 4 ćw. XIX w.
13. Dom mieszkalny nr 65, mur.-szach., 1 poł. XIX w.
14. Zagroda nr 67
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy, zagroda nr 67, mur., 1807 r. [WEZ]
 - b) Obora, zagroda nr 67, mur., ok. 1880 r.
 - c) Stodoła, zagroda nr 67, mur., 2 poł. XIX w.
15. Zagroda nr 69
 - a) Dom mieszkalny, zagroda nr 69, mur., k. XIX w.
 - b) Stodoła, zagroda nr 69, szach., k. XIX w.
16. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 70, mur., 4 ćw. XIX w.
17. Zagroda nr 71
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy, zagroda nr 71, mur.-szach., poł. XIX w.
 - b) Budynek gospodarczy, zagroda nr 71, mur., 1860 r.
18. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 73, mur., 4 ćw. XIX w.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr O b.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-11	5	5	Ślad osadnictwa Osada		Epoka kamienia Późne średniowiecze		Dawniej Strzelno 3/12
77-11	6	6	Osada		Późne średniowiecze XIII – XV wiek		Dawniej Strzelno 2/11
77-11	7	7	Osada		Późne średniowiecze XIII – XV wiek		Dawniej Strzelno 4/13
77-11	8	8	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
77-11	9	9	Osada		Późne średniowiecze		
77-11	10	10	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
77-11	11	11	Ślad osadnictwa	Kultura amfor kulistycznych?	Neolit Późne średniowiecze		

			Osada				
77-11	12	1	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
		2					
77-11	13	1	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
		3					
77-11	14	1	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
		4					
77-11	15	1	Osada		Późne średniowiecze – okres nowożytny		
		5					
77-11	16	1	Osada		Późne średniowiecze		
		6					
77-11	17	1	Ślad osadnictwa		Pradzieje Późne średniowiecze		
		7	Osada				
77-11	18	1	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia		
		8					
77-11	19	1	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia		
		9					
77-11	20	2	Ślad osadnictwa		Paleolit schyłkowy?		
		0					
77-11	21	2	Ślad osadnictwa	Technokomple ks z liściakami	Paleolit schyłkowy		
		1			Pradzieje Późne średniowiecze		
			Ślad osadnictwa				
			Ślad osadnictwa				
77-11	22	2	Ślad osadnictwa		Mezolit		
		2					
77-11	23	2	Ślad osadnictwa		Pradzieje Późne średniowiecze		
		3	Osada				
77-11	24	2	Ślad osadnictwa	Technokomple ks z liściakami	Paleolit schyłkowy		
		4			Pradzieje Późne średniowiecze		
			Ślad osadnictwa				
			Ślad osadnictwa				
77-11	25	2	Ślad osadnictwa		Epoka kamienia Późne średniowiecze		
		5	Ślad osadnictwa				
77-11	26	2	Ślad osadnictwa		Pradzieje Późne średniowiecze		
		6	Osada				
77-11	27	2	Osada		Późne średniowiecze XIII – XV wiek		Dawniej Strzelno 1/10
		7					
77-11	1	1	Cmentarzysko ciałopalne Osada	Łużycka Łużycka	V okres epoki brązu – okres halsztacki V okres epoki brązu okres halsztacki		BL
77-11	2	2	Ślad osadnictwa		Mezolit		BL
77-11	3	3	Ślad osadnictwa		Neolit		BL
77-11	4	4	Osada?		Późne średniowiecze		BL

BL – brak lokalizacji na mapie

LASÓW

1. Zespół kościoła z cmentarzem i plebanią:
 - a) Kościół ewangelicki (obecnie ruina), mur., wzm. w 1346 r., wzn. w 1532 r., zniszczony w 1945 r., częściowo rozebrany w 1973 r. [wpisany do rejestru zabytków pod nr. 1267 z dn. 2.04.1965 r., skreślony z rejestru zabytków decyzją Ministra Kultury nr DOZ-AKR-500-5/04 z dnia 18.11.2004 r.] [WEZ]
 - b) Cmentarz przykościelny, XVI w., do poł. XX w.
 - c) Mur cmentarny, mur., XVI-XIX w.
 - d) Plebania, obecnie dom mieszkalny nr 24, wzn. 1700, odnowiona 1851.
2. Założenie pałacowo-folwarczne z parkiem:
 - a) Dwór, nr 61, dwuskrzydłowy, wzniesiony przed 1590 r., skrzydło i wieża (pierwotnie w pn.-zach. narożu korpusu) 1593 r., kolejne przebudowy: ok. 1670; 1 poł. XVIII w., koniec XVIII w., 2 poł. XIX w.; 1985 r. – remont dachu i elewacji (wówczas rozebrana wieża); od 1997 r. budynek w trakcie remontu, w tym wymiana drewnianych okien na plastikowe, nr rej. 277 z 11.05.1951 r. [WEZ]
 - b) Oficyna mieszkalna I, nr 61, mur., XVIII w., w k. XIX w. podwyższona i przebudowana wewnątrz, przebudowana w l. 70. XX w. [WEZ]
 - c) Oficyna mieszkalna II, nr 62, mur., l. 70. XIX w., pocz. XX w. [WEZ]
 - d) Obora I, z aneksem gospodarczym, na folwarku pałacowym, mur., pocz. XIX w., przebudowana po 1945 r. [WEZ]
 - e) Obora II, z mleczarnią i hydroformią, na folwarku pałacowym, mur., ok. poł. XIX w., przebudowany w k. XIX w. [WEZ]
 - f) Park pałacowy, pierwotnie ogród ozdobny, XVIII w. później przekształcany, nr rej. 846/J z 12.07.1984 r. [WEZ]
 - g) Mur oporowy w parku, arkadowe przejścia i schody na wyższe tarasy, mur., kam., XVIII-XIX w., nr rej. 846/J z 12.07.1984 r. [WEZ]
 - h) Most nad strumieniem most we wsch. części parku, mur., kam., XIX-XX w., nr rej. 846/J z 12.07.1984 r. [WEZ]

Zabudowa wsi:

3. Szkoła, obecnie dom mieszkalny nr 23, ok. poł. XIX w.
4. Dom mieszkalny nr 3, mur., ok. 1920 r.
5. Dom mieszkalny nr 26, mur., ok. poł. XIX w.
6. Młyn nr 55, ob. dom mieszkalny, mur., k. XVI w., 1771 r.
7. Willa nr 71, mur., ok. 1910-20 r.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-09	7	7	Cmentarzysko o ciałopalne Ślad osadnictwa	Łużycka	III okres epoki brązu- okres halszacki Wczesne średniowiecze faza młodsza	575/Arch/72 z 27.12.1972	
77-09	8	12	Ślad osadnictwa Osada		Pradzieje Późne średniowiecze		
77-09	9	13	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-09	10	14	Ślad osadnictwa Osada		Pradzieje Późne średniowiecze		
77-09	11	15	Ślad osadnictwa Osada		Pradzieje Późne średniowiecze		
77-09	12	18	Osada		Pradzieje		
77-09	13	31	Osada		Późne średniowiecze		

77-09	14	32	Relikty kościoła z cmentarzem		Późne średniowiecze-okres nowożytny		Stanowisko objęto strełą konserwatorską „W” - ścisłej ochrony archeologicznej
77-09	15	34	Dwór		Okres nowożytny 1590-1593	277 z dn. 11.05.1951 (rejestr architektury)	
77-09	1	1	Ślad osadnictwa	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki		BL.
77-09	2	2	Ślad osadnictwa	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki		BL.
77-09	3	3	Cmentarzysk o ciałopalne	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki		BL.
77-09	4	4	Ślad osadnictwa		Neolit		BL.
77-09	5	5	Ślad osadnictwa		Neolit		BL.
77-09	6	6	Osada	Kultura amfor kulistych	Neolit		BL.

BL. – brak lokalizacji na mapie

STOJANÓW

1. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 4 (Stojanówek), mur., 3 ćw. XIX w.
2. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 10, mur., k. XIX w.
3. Dom mieszkalny nr 41, mur., 1899 r.
4. Pomnik poległych w I wojnie światowej mieszkańców wsi, kam., 1918 r.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
76-10	1	8	Ślad osadnictwa		Mezolit		
76-10	2	9	Ślad osadnictwa Osada		Epoka kamienia Późne średniowiecze-okres nowożytny		

STRZELNO

1. Dom mieszkalny nr 5, mur., 1889 r.
2. Dom mieszkalny nr 7, mur., kam., 3 ćw. XIX w.
3. Dom mieszkalny nr 13, mur., k. XIX w., pocz. XX w.
4. Zagroda nr 14
 - a) Dom mieszkalny, zagroda nr 14, mur., 1863. 1993.
 - b) Budynek mieszkalno-gospodarczy, zagroda nr 14, mur.-szach., k. XIX w.
 - c) Budynek gospodarczy, zagroda nr 14, mur., 1860 r.
5. Zagroda nr 17
 - a) Dom mieszkalno-gospodarczy, zagroda nr 17, mur., 1876 r.
 - b) Chlew, zagroda nr 17, mur.-szach., k. XIX w., ruina.
6. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 18, mur., 4 ćw. XIX w.
7. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 21, mur., 4 ćw. XIX w.
8. Dom mieszkalny nr 22, mur.-szach. 1801 r. [WEZ]

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-11	1	30	Osada Osada	Lużycka	Epoka brązu – okres halszacki Późne średniowiecze – okres nowożytny		
77-11	2	31	Ślad osadnictwa Osada Osada		Pradzieje Późne średniowiecze - fazy późne Późne średniowiecze - okres nowożytny		
77-11	3	32	Ślad osadnictwa Osada		Pradzieje Późne średniowiecze		
77-11	4	33	Osada		Późne średniowiecze		
77-11	5	34	Osada		Późne średniowiecze		
77-11	6	35	Osada Ślad osadnictwa	Lużycka	Późne średniowiecze Epoka brązu – okres halszacki		
77-11	6	61	Osada Ślad osadnictwa Ślad osadnictwa Osada		Neolit Wczesne średniowiecze XII – XIII wiek Średniowiecze XI – XV wiek Okres nowożytny XVII – XIX wiek		Jako Godzieszów

ŻARKA NAD NYŚĄ

1. Zespół pałacowy z folwarkiem i parkiem:
 - a) Dwór ob. oficyna mieszkalna nr 3, mur., k. XVI (1591), rozbudowany 1790, odnowiony po pożarze w 1789, przebudowany do obecnej formy po pożarze w 1951, kartusz herbowy nad wejściem. [WEZ]
 - b) Oficyna mieszkalna nr 3a, mur., 2 poł. XIX, pocz. XX, 1951, w elewacji wsch. wmurowana tablica inskrypcyjna z 1591. [WEZ]
 - c) Obory, mur., 1617 (tablica z datą), odbudowane po 1789, XIX w., 1929. [WEZ]
 - d) Chlewnia, mur., 1 ćw. XIX w. [WEZ]
 - e) Stodoła, mur., k. XIX w. [WEZ]
 - f) Park z aleją lipową od wschodu, poł. XIX w., pocz. XX w. [WEZ]

Zabudowa wsi:

2. Dom mieszkalny nr 6, mur., 3 ćw. XIX w.
3. Zagroda nr 7
 - a) Dom mieszkalny, zagroda nr 7, mur., 3 ćw. XIX w.
 - b) Budynek gospodarczy z bramą przejazdową, zagroda nr 7, mur., k. XIX w.
 - c) Obora, zagroda nr 7, mur., k. XIX w.
 - d) Stodoła, zagroda nr 7, mur., k. XIX w., w elewację południową murowany kamienny kartusz herbowy, XVII w.
4. Dom mieszkalny nr 8, mur., 3 ćw. XIX w.
5. Dom mieszkalny nr 17, mur., k. XIX w.
6. Zagroda nr 18
 - b) Dom mieszkalny nr 18, mur.-szach., poł. XIX w.
 - c) Dom mieszkalno-gospodarczy obok domu nr 18, mur.-szach., poł. XIX w., opuszczony.
 - d) Dom mieszkalny nr 20, mur., ok. 1 poł. XIX w.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr Ob	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-09	6	11	Cmentarzysko? Cmentarzysko?	Łużycka	Epoka brązu-okres halsztacki Okres wpływów rzymskich		Dawniej 0/11
77-09	2	19	Osada		Pradzieje		
77-09	3	20	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-09	4	21	Osada		Pradzieje		
77-09	7	24	Osada Ślad osadnictwa		Okres wpływów rzymskich Pradzieje		
77-09	8	25	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-09	9	26	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-09	10	27	Ślad osadnictwa Osada		Pradzieje Późne średniowiecze		
77-09	11	28	Osada		Późne średniowiecze		
77-09	12	29	Osada		Późne średniowiecze		
77-09	13	30	Ślad osadnictwa		Pradzieje		
77-09	14	16	Osada	Łużycka			
77-09	15	17	Osada		Późne średniowiecze		
77-09	16	33	Dwór		Okres nowożytny wzn. 1591(?)		
77-09	1	8	Cmentarzysko o ciałopalne	Łużycka	IV okres epoki brązu		BL

BL — brak lokalizacji na mapie

ŻARKI ŚREDNIE

1. Zespół kościoła fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego:

- Kościół fil. p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, mur., wzmiankowany 1346, wzniesiony 2 poł. XIV, rozbudowany 1612, odbudowany po pożarze 1697, nowe sklepienie 1700, remont XIX, ewangelicki do 1945, remont dachu 1999-2000, elewacje remontowane 2006-2008. *Wpisany do rejestru zabytków nr 1270 decyzją z dn. 02.04.1965 r. (w decyzji p.w. św. Józefa Oblubieńca).* [WEZ]
- Cmentarz przykościelny, XIV-XX w. [WEZ]
- Mur cmentarza przykościelnego, mur., kam., XVII-XIX w. [WEZ]
- Plebania ewangelicka, ob. dom nr 103b, mur., 1795, remont 2004.
- Budynek gospodarczy obok domu nr 103b, mur., 1795, XIX w., od strony cmentarza wmurowana płyta epitafijna.

2. Zespół dworski w Żarkach Średnich nr 1 — *Doctorhof*

- Dwór, następnie spichlerz, mur., 2 poł. XVIII w., modernizowany ok. poł. XIX w. [WEZ]
- Stodoła I, mur., ok. 1900. [WEZ]
- Stodoła II, ok. poł. XIX w. [WEZ]
- Stodoła III, XIX/XX w. [WEZ]
- Remiza wozów i stajnia dla koni pociagowych; XIX/XX w. [WEZ]

3. Zespół dworski w Żarkach Średnich nr 102 — *Mittel Sohra*

- Dwór, nr 102, mur., ok. 1640, XVIII, XIX w., pocz. XX w. *Wpisany do rejestru zabytków nr 1919 decyzją z dn. 21.01.1967 r.* [WEZ]
- Oficina mieszkalna I w zespole dworskim nr 102, mur., 3 ćw. XIX w. [WEZ]

- c) Oficyna mieszkalna II w zespole dworskim nr 102, mur., 1870. [WEZ]
- d) Spichlerz i gorzelnia w zespole dworskim nr 102, mur., 1. poł. XIX w., po 1870, pocz. XX. [WEZ]
- e) Obora w zespole dworskim nr 102, mur., XIX/XX. [WEZ]
- f) Brama wjazdowa I w zespole dworskim nr 102, mur., k. XIX w. [WEZ]
- g) Brama wjazdowa II w zespole dworskim nr 102, mur., k. XIX w. [WEZ]
- h) Park w zespole dworskim nr 102, 2 poł. XIX w. *Wpisany do rejestru zabytków nr 841/J decyzją z dn. 12.07.1984 r.* [WEZ]

Zabudowa wsi:

- 4. Szkoła, ob. biblioteka i dom nr 104, mur. XIX/XX w., rozbudowana ok. 1930.
- 5. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 7a, mur., 2 poł. XIX w.
- 6. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 16, mur., 2 poł. XIX w.
- 7. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 30, mur., ok. poł. XIX w.
- 8. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 34, mur., 4 ćw. XIX w.
- 9. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 65, mur., 4 ćw. XIX w.
- 10. Dom mieszkalny nr 67, mur., 4 ćw. XIX w.
- 11. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 103, mur., ok. 1890 r.
- 12. Dom mieszkalny nr 104a, mur., poł. XIX w.
- 13. Dom mieszkalny nr 106, mur.-szach., 4 ćw. XIX w., k. XX w.
- 14. Dom mieszkalny nr 108, mur., 4 ćw. XIX w.
- 15. Dom mieszkalny nr 119, mur., 4 ćw. XIX w.
- 16. Dom mieszkalny nr 134, mur., 4 ćw. XIX w.
- 17. Dom mieszkalny nr 135, mur., 4 ćw. XIX w.
- 18. Dom mieszkalno-gospodarczy nr 135a, mur., 4 ćw. XIX w.
- 19. Dom mieszkalny z budynkiem gospodarczym nr 137, mur., k. XIX w.
- 20. Dom mieszkalny, zagroda nr 138, mur., 4 ćw. XIX w.
- 21. Stodoła, zagroda nr 138, mur., k. XIX w.
- 22. Dom mieszkalny nr 141, mur., 4 ćw. XIX w.
- 23. Wiatrak typu holender, na pd. od wsi, mur., 1 poł. XIX w.

Wykaz stanowisk archeologicznych

Obszar AZP	Nr M	Nr Ob.	Funkcja	Kultura	Chronologia	Rejestr zabytków	Uwagi
77-10	1	1	Ślad osadnictwa		Neolit		
77-10	3	12	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	4	13	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	5	14	Osada Ślad osadnictwa		Późne średniowiecze XIV-XV wiek Pradzieje		
77-10	6	15	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-10	7	16	Osada Ślad osadnictwa		Późne średniowiecze XIV-XV wiek Pradzieje		
77-10	9	18	Osada		Późne średniowiecze XIV-XV wiek		
77-09	10	22	Osada		Późne średniowiecze		
77-09	11	23	Osada		Pradzieje		
77-10	12	32	Pałac		Okres nowożytny wzn. około 1640 roku	1919 z dn. 21.01.1967 (rejestr architektury)	
77-10	2	2	Ślad osadnictwa		Epoka brązu		BL

BL — brak lokalizacji na mapie

2973

**UCHWAŁA RADY GMINY GRĘBOCICE
NR XLV/186/2009**

z dnia 19 sierpnia 2009 r.

**w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendium dla sportowców
Gminy Grębocice**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z późniejszymi zmianami) oraz art. 22 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zmianami) Rada Gminy Grębocice uchwala, co następuje:

§ 1

1. Niniejszym uchwałą określa:

- 1) szczegółowe zasady i tryb przyznawania, wstrzymywanie wypłaty i cofania przyznanych stypendium dla sportowców,
- 2) podstawę i sposób ustalania jego wysokości.

§ 2

1. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o:

- 1) ustawie o kulturze fizycznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (tekst jednolity Dz. U z 2007 r. Nr 226, poz.1675 z późn. zmianami),
- 2) zawodnikowi – jest to osoba uprawiająca określoną dyscyplinę sportu jako zawodnik – amator, zamieszkały na terenie Gminy Grębocice lub jest członkiem klubu sportowego położonego na terenie Gminy Grębocice,
- 3) statusie amatora – należy przez to rozumieć zawodnika uprawiającego sport na podstawie innej niż umowa o pracę lub umowa cywilnoprawna i nie otrzymującego z tego tytułu wynagrodzenia,
- 4) stypendium dla sportowców – należy przez to rozumieć indywidualną pomoc finansową, wspierającą proces całorocznego szkolenia sportowego oraz udziału w zawodach sportowych, osiągając niewymierne wyniki,
- 5) program szkolenia – należy rozumieć opracowany przez klub sportowy program przygotowań do współzawodnictwa i zawodów.

2. Przepisy uchwały dotyczące stypendium dla sportowców stosuje się odpowiednio do zawodników – członków drużyn w sportach zespołowych.

§ 3

1. Kwotę środków na wypłatę stypendiów dla sportowców za osiągnięcia sportowe planowane są rokrocznie w budżecie Gminy Grębocice.
2. Liczba i wysokość przyznanych w danym roku kalendarzowym stypendiów nie może przekroczyć kwot określonych w ust. 1.

§ 4

Przepisy niniejszej uchwały w zakresie możliwości ubiegania się o przyznanie przewidzianego w niej stypendium dla sportowców nie stanowią podstawy dla roszczeń zawodników ani zobowiązań or-

ganów Gminy Grębocice do ich przyznawania tym osobom.

§ 5

1. Przyznawanie, wstrzymywanie wypłaty i cofanie stypendium dla sportowców należy do właściwości Wójta Gminy Grębocice.
2. W zakresie określonym niniejszą uchwałą w sprawach określonych ust. 1 Wójt współpracuje z Komisją Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu Rady Gminy Grębocice przy udziale przedstawiciela stowarzyszenia kultury fizycznej.
3. Wnioski o przyznanie stypendiów dla sportowców opiniuje Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu Rady Gminy Grębocice przy udziale przedstawiciela stowarzyszenia kultury fizycznej.
4. Uprawnionymi do składania wniosków o stypendia są:
 - 1) macierzysty klub sportowy,
 - 2) stowarzyszenie kultury fizycznej.

§ 6

1. Stypendia dla sportowców może otrzymać zawodnik, który:
 - a) uprawia dyscypliny sportu określone w rozporządzeniu MEN z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie wykazu dyscyplin i dziedzin sportu, w których mogą działać polskie związki sportowe oraz szczegółowych warunków i trybu udzielania zezwoleń na tworzenie polskich związków sportowych (Dz. U. Nr 8, poz.67, z późn. zmianami),
 - b) związany jest z Gminą Grębocice miejscem zamieszkania lub jest zawodnikiem klubu sportowego działającego na terenie Gminy Grębocice,
 - c) ma status amatora,
 - d) osiągnął wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie sportowym lub szkoleniu w przeciągu roku,
 - e) wywiązuje się z podstawowych obowiązków sportowca, przestrzega powszechnie obowiązujące normy społeczne i godnie reprezentuje Gminę Grębocice,
 - f) osiągnął w grach zespołowych awans do wyższej ligi począwszy od ligi okręgowej,
 - g) wywiązuje się z podstawowych obowiązków sportowca, przestrzega powszechnie obo-

wiążące normy społeczne i godnie reprezentuje Gminę Grębocice,

- h) stypendia dla sportowców można przyznawać i wypłacać wyłącznie tym zawodnikom, którzy nie pobierają stypendium sportowego z budżetu państwa lub stypendium z budżetu innych jednostek samorządów terytorialnych,
- i) stypendia dla sportowców przyznaje się na okres realizacji programu szkolenia (bez przerwy wakacyjnej), nie krótszy niż 3 m-ce.

§ 7

1. Stypendium dla sportowców mające charakter pomocy indywidualnej wspierającej proces szkolenia sportowego zawodnika jest przyznawane i wypłacane w wysokości nieprzekraczającej 500 zł (słownie: pięćset złotych) miesięcznie – licząc od początku miesiąca następującego po miesiącu, w którym Wójt Gminy pozytywnie zatwierdzi wniosek o jego przyznanie.
2. Wysokość stypendiów dla sportowców w danym roku kalendarzowym jest uzależniona od możliwości finansowych Gminy i mogą być zmienione w każdym roku budżetowym.

§ 8

Wniosek o przyznanie stypendium dla sportowców powinien być złożony przez podmioty uprawnione wskazane w § 5 ust. 4 na wzorze stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 9

1. Stypendium dla sportowców zostaje wstrzymane, jeżeli zawodnik:
 - a) zaniedbuje szkolenie i treningi,
 - b) został zawieszony w prawach zawodnika przez organ statutowy,
 - c) jego licencja sportowa utraciła ważność (dotyczy zawodników licencjonowanych),
2. Stypendium dla sportowców cofa się zawodnikowi, jeżeli:

- a) uzyska status zawodnika kontraktowego lub profesjonalnego,
- b) utracił prawa zawodnika,
- c) zaprzestał realizacji programu szkolenia i uczęszczania na zajęcia lub treningi,
- d) odmówił udziału w zawodach,
- e) utracił zdolność do uprawiania sportu na podstawie orzeczenia lekarskiego na czas jego niezdolności,
- f) otrzymał stypendium sportowe z budżetu państwa lub stypendium sportowe z budżetu innych jednostek samorządu terytorialnego.

3. W przypadku niezdolności zawodnika do uprawiania sportu spowodowanej urazem na treningu lub podczas zawodów sportowych, reprezentując Gminę Grębocice, stypendia dla sportowców mogą być wypłacane na dotychczasowych zasadach do końca okresu, na który zostało przyznane.
4. Utrata praw do stypendium następuje począwszy od miesiąca kolejnego po miesiącu powstania okoliczności z ust. 2.

§ 10

W sprawach nieuregulowanych niniejszą uchwałą mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U z 2007 r. Nr 222, poz.1675, z późn. zmianami) oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy dotyczące spraw objętych niniejszą ustawą.

§ 11

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 12

Uchwałą wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

MARIAN WÓJCIKOWSKI

Załącznik do uchwały Rady Gminy
Grębocice nr XLV/186/2009 z dnia
19 sierpnia 2009 r.

WNIOSEK

o przyznanie stypendium dla sportowców Gminy Grębocice

1. Nazwisko i imię zawodnika /czki:
2. Nazwa klubu/stowarzyszenia, zgłaszających kandydaturę zawodnika/czki do stypendium
3. Adres klubu/stowarzyszenia
4. Numer rejestru klubu / stowarzyszenia w KRS lub innym rejestrze
5. Dyscyplina sportowa uprawiana przez zawodnika/czkę
6. Kategoria wiekowa zawodnika: junior / senior/ *
7. Aktualny nr licencji / karty zawodniczej

*/ niepotrzebne skreślić

Uzasadnienie wniosku i informacja o osiągnięciach i wynikach sportowych zawodnika/czki

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Podpisy i pieczęcie uprawnionych statutowo do podpisu
przedstawicieli klubu/stowarzyszenia

.....
(pieczęć klubu /stowarzyszenia)

2974

UCHWAŁA RADY GMINY KROŚNICE NR XXV/184/09

z dnia 22 lipca 2009 r.

w sprawie określenia zasad gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości Gminy Krośnice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a i pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 11 ust. 2, art. 14 ust. 5, art. 34 ust. 6, art. 37 ust. 3 i 4, art. 43 ust. 6, art. 68 ust. 1 i 3, art. 68a, art. 71 ust. 3, art. 73 ust. 3 i 4, art. 84 ust. 3 i 4, art. 98a ust. 1, art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.²⁾) Rada Gminy uchwala, co następuje:

R o z d z i a ł 1

Przepisy ogólne

§ 1

Uchwała określa zasady zarządzania mieniem i gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości Gminy Krośnice w zakresie nieuregulowanym ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

§ 2

Ilekoć w uchwale jest mowa o:

- 1) Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Krośnice,
- 2) Radzie Gminy – należy przez to rozumieć Radę Gminy Krośnice,
- 3) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Krośnice,
- 4) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

§ 3

Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy należy do Wójta, który w szczególności:

- 1) dokonuje wyboru formy prawnej przekazania nieruchomości osobom prawnym, osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do obrotu cywilnoprawnego,
- 2) przeprowadza postępowanie przewidziane przepisami prawa w przypadku ustawowego lub wynikającego z uchwał Rady Gminy obowiązku przeprowadzenia przetargu,
- 3) przeprowadza postępowanie przewidziane przepisami prawa w przypadku przekazywania nieruchomości osobom prawnym i fizycznym w trybie bezprzetargowym,
- 4) zawiera umowy cywilnoprawne oraz w przypadkach przewidzianych ustawą wydaje decyzje administracyjne.

§ 4

1. Podstawę gospodarowania nieruchomościami stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
2. Wójt dokonuje wyboru formy prawnej oraz ustala treść umowy lub decyzji dotyczącej przekazania nieruchomości uwzględniając jej przeznaczenie wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i w takim zakresie może:
 - 1) przenosić własność nieruchomości w drodze sprzedaży,
 - 2) oddawać nieruchomości gruntowe w użytkowanie wieczyste,
 - 3) dokonywać zamiany nieruchomości lub zamiany prawa własności użytkowania wieczystego nieruchomości na prawo użytkowania wieczystego innej nieruchomości gruntowej,
 - 4) wносить nieruchomości oraz prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek prawa handlowego, utworzonych przez gminę lub do których gmina przystąpiła po podjęciu przez radę gminy stosownej uchwały,
 - 5) obciążać nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi na rzecz osób trzecich,
 - 6) przekazywać nieruchomości lub prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych jako majątek tworzonej przez gminę lub z jej udziałem fundacji po podjęciu przez radę gminy uchwały w tej sprawie.
3. Zgody Rady Gminy wyrażonej odrębną uchwałą wymaga:
 - 1) przekazanie nieruchomości w drodze darowizny partnerowi prywatnemu w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
 - 2) przekazanie nieruchomości Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego w drodze darowizny,
 - 3) sprzedaż nieruchomości Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego

za cenę obniżoną oraz oddanie nieruchomości gruntowej Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego nieodpłatnie w użytkowanie wieczyste,

- 4) nieodpłatne obciążenie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego ograniczonymi prawami rzeczowymi,
- 5) zamiana nieruchomości, zamiana prawa użytkowania wieczystego, o ile dokonywana jest między gminą a Skarbem Państwa oraz między jednostkami samorządu terytorialnego bez obowiązku dokonywania dopłat w przypadku różnej wartości zamienianych nieruchomości lub praw.

Rozdział 2

Zasady nabywania nieruchomości i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych do gminnego zasobu nieruchomości

§ 5

1. Wójt może nabywać do gminnego zasobu nieruchomości stanowiące własność osób fizycznych i prawnych oraz przysługujące tym osobom prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, uwzględniając wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy potrzeby zabudowy i rozwoju gminy, a także obowiązek wykonania zadań publicznych.
2. W zakresie określonym w ust. 1 Wójt może:
 - 1) zawierać umowy kupna i zamiany nieruchomości oraz praw użytkowania wieczystego,
 - 2) zawierać umowy dotyczące nieodpłatnego przejęcia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego,
 - 3) wykonywać wynikające z przepisów ustawy prawo pierwokupu.
3. Cena nabycia własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości nie powinna przekraczać wartości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

W szczególnych przypadkach uzasadnionych interesem Gminy cena nabycia nieruchomości może być ustalona w drodze negocjacji stron.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 5 ust. 3 zdanie drugie: „W szczególnych przypadkach uzasadnionych interesem Gminy cena nabycia nieruchomości może być ustalona w drodze negocjacji stron”)
4. Nabycie nieruchomości za cenę ustaloną w ust. 3 przewyższającą kwotę przewidzianą w budżecie Gminy może nastąpić po wyrażeniu zgody przez Radę Gminy.

§ 6

Zasady określone w § 5 stosuje się odpowiednio w przypadku ustanowienia na rzecz Gminy ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach stanowiących własność osób trzecich.

Rozdział 3

Sprzedaż nieruchomości i oddawanie ich w użytkowanie wieczyste

§ 7

1. Nieruchomości przekazywane są osobom prawnym i fizycznym na własność w drodze sprzedaży.
2. W uzasadnionych przypadkach wójt, kierując się położeniem nieruchomości, jej szczególnym przeznaczeniem w planie zagospodarowania przestrzennego lub innymi ważnymi względami, może przeznaczyć ją do oddania w użytkowanie wieczyste. Dotyczy to w szczególności gruntów:
 - 1) niezabudowanych,
 - 2) zabudowanych obiektami budowlanymi przeznaczonymi do przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, kapitalnego remontu lub do rozbiórki,
 - 3) zabudowanych obiektami zabytkowymi wymagającymi odbudowy lub remontu.

§ 8

1. Sprzedaż lub oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym następuje w przypadkach określonych ustawą, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.
2. Zwalnia się z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości przeznaczone na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz inne cele publiczne, jeżeli cele te realizowane będą przez podmioty, dla których są celami statutowymi i których dochody przeznacza się w całości na działalność statutową. Zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu nie stosuje się w przypadkach, gdy o nabycie nieruchomości wystąpi więcej niż jedna osoba prawna lub fizyczna spełniająca wymienione warunki.
3. Zwalnia się z obowiązku sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości zabudowane, jeżeli sprzedaż następuje na rzecz osoby, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) jest na podstawie pisemnej umowy dzierżawy zawartej na co najmniej 10 lat posiadaczem zależnym nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży,
 - 2) za zgodą właściciela nieruchomości i na własny koszt dokonała w okresie dzierżawy zabudowy nieruchomości budynkiem trwale związanym z gruntem i niemającym charakteru tymczasowego obiektu budowlanego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane, jeżeli zabudowa została dokonana w oparciu o pozwolenie na budowę wydane dzierżawcy przez właściwy organ,
 - 3) dokonana zabudowa jest zgodna z przeznaczeniem nieruchomości wynikającym z aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przeznaczeniem nieruchomości przewidzianym w przyjętym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 8 ust. 3)

4. Zwalnia się z obowiązku zawarcia umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony w trybie przetargowym wobec podmiotów, o których mowa w ust. 2 z zastosowaniem warunku określonego w zdaniu drugim.

§ 9

1. W przypadku sprzedaży nieruchomości bez przetargu oraz sprzedaży budynków i innych obiektów znajdujących się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej, od ceny nieruchomości, ustalonej w wysokości nie niższej niż ich wartość, udziela się bonifikaty w wysokości nie wyższej niż 90% ceny, jeżeli sprzedaż następuje na rzecz:
 - 1) podmiotów wymienionych w § 8 ust. 2 uchwały z przeznaczeniem na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz innych celów publicznych,
 - 2) osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą lub sportowo-turystyczną na cele niezwiązane z działalnością zarobkową,
 - 3) Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
 - 4) kościołów i związków wyznaniowych, mającym uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej,
 - 5) na rzecz partnera prywatnego lub spółce w ramach wkładu własnego Gminy w celu wykonania umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym.
2. Wysokość bonifikat od ceny sprzedaży lokali mieszkalnych określa § 11.
3. Przepis ust. 1 pkt 1–5 ma odpowiednie zastosowanie do bonifikaty od pierwszej opłaty i opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych.
4. W przypadku sprzedaży lub ustanowienia użytkowania wieczystego nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.
5. W granicach określonych w ust. 1, 3 i 4, z zastrzeżeniem § 11, o wysokości udzielonej bonifikaty postanawia Wójt.

Rozdział 4

Sprzedaż mieszkań komunalnych

§ 10

1. Pierwszeństwo w nabywaniu lokali mieszkalnych, przeznaczonych do sprzedaży, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przysługuje tym najemcom lokali, z którymi umowy najmu zawarte zostały na czas oznaczony pod warunkiem, że łączny czas najmu trwa co najmniej 3 lata.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 10 ust.1)

2. Nie podlegają sprzedaży lokale mieszkalne:

- 1) w budynkach przeznaczonych do remontu kapitalnego lub do wyburzenia,
 - 2) w budynkach, w których przewidywana jest zmiana funkcji.
3. Wójt może przeznaczyć do sprzedaży lokale mieszkalne w budynkach przeznaczonych do remontu kapitalnego, jeżeli o wykup występują jednocześnie wszyscy najemcy.

§ 11

1. Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemcy cenę lokalu ustaloną zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy obniża się o:
 - 1) 95% przy pierwszej sprzedaży lokalu mieszkalnego w budynku oraz gdy zapłata następuje jednorazowo przed zawarciem umowy sprzedaży lokalu,
 - 2) 90% przy kolejnej jednoczesnej sprzedaży wszystkich pozostałych lokali mieszkalnych w budynku, w którym już wcześniej nastąpiła sprzedaż choćby jednego lokalu oraz gdy zapłata następuje jednorazowo przed zawarciem umowy sprzedaży lokalu,
 - 3) 85% przy sprzedaży pojedynczych lokali w budynku, w którym już wcześniej nastąpiła sprzedaż choćby jednego lokalu oraz gdy zapłata następuje jednorazowo przed zawarciem umowy sprzedaży lokalu,
 - 4) 80% przy sprzedaży budynku mieszkalnego stanowiącego jeden samodzielny lokal mieszkalny
2. Ulga wymieniona w pkt 1 i 2 nie dotyczy domów jednorodzinnych oraz gdy sprzedawany jest ostatni lokal mieszkalny w budynku wielolokalowym.
3. Do sprzedaży na rzecz użytkownika wieczystego prawa własności nieruchomości przeznaczonej na cele mieszkaniowe stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1.
4. Cena sprzedaży lokalu, po uwzględnieniu udzielonej bonifikaty, może być rozłożona na raty na czas określony umową, nie dłużej jednak niż 10 lat.

§ 12

Na poczet ceny sprzedaży lokalu mieszkalnego sprzedawanego w trybie bezprzetargowym, przed udzieleniem bonifikaty określonej w § 11, zalicza się nakłady poniesione przez najemcę, na rzecz którego następuje sprzedaż, dokonane i przeprowadzone zgodnie z prawem budowlanym, w tym na podstawie pozwolenia na budowę, remont kapitalny tego lokalu, przebudowę, nadbudowę lub rozbudowę budynku, w tym na adaptację strychu lub innego pomieszczenia niemieszkalnego, jeżeli w wyniku tego nastąpiło wyodrębnienie lokalu mieszkalnego stanowiącego przedmiot umowy najmu lub powiększenie powierzchni użytkowej tego lokalu.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 12)

§ 13

1. Rozdział ponoszenia kosztów związanych ze sporządzeniem wyceny gruntu i lokalu, podzia-

tu geodezyjnego nieruchomości w celu wydzielania gruntu niezbędnego do funkcjonowania budynku oraz sporządzenia inwentaryzacji budynku określa umowa sprzedaży.

§ 14

Lokale mieszkalne wolne w sensie prawnym mogą stanowić przedmiot sprzedaży na warunkach i za cenę ustaloną w drodze przetargu.

R o z d z i a ł 5

Sprzedaż lokali użytkowych

§ 15

1. Pierwszeństwo w nabywaniu lokali użytkowych przeznaczonych do sprzedaży przysługuje tym najemcom lub dzierżawcom lokali, którzy na podstawie jednej lub kilku następujących po sobie umów najmu lub dzierżawy korzystają z nich nie krócej niż 3 lata przed złożeniem wniosku o nabycie lokalu, jeżeli korzystają z lokalu zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie najmu lub dzierżawy.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do najemców i dzierżawców lokali użytkowych, których najem lub dzierżawa trwa krócej niż przez okres wskazany w ust. 1, przekazanych im w najem lub dzierżawę przez gminę w zamian za przekazanie do dyspozycji gminy na jej wniosek lokalu użytkowego stanowiącego uprzednio przedmiot umowy najmu lub dzierżawy rozwiązanej w drodze porozumienia stron.
3. Najemcy i dzierżawcy, o których mowa w ust. 1 i 2, korzystają z pierwszeństwa w nabyciu lokalu, jeżeli złożą oświadczenie, że wyrażają zgodę na cenę nabycia ustaloną zgodnie z przepisami ustawy w wysokości ustalonej przez Wójta i nie niższej niż wartość lokalu.

§ 16

1. Na poczet ceny nabycia lokalu użytkowego stanowiącego przedmiot sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców i dzierżawców wymienionych w § 15, którzy za zgodą Gminy dokonali z zachowaniem przepisów prawa budowlanego przebudowy lub rozbudowy budynku, w którym w wyniku tego nastąpiło wyodrębnienie lokalu stanowiącego przedmiot sprzedaży lub zwiększenie powierzchni użytkowej tego lokalu, zalicza się nakłady poniesione na jego przebudowę lub rozbudowę.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa najmu, dzierżawy lub inna umowa zawarta z Gminą stanowi inaczej.
3. W przypadku gdy zasady rozliczania nakładów na remonty lokali użytkowych w zakresie obciążającym wynajmującego (wydzierżawiającego), poczynionych przez najemców wymienionych w § 15 w lokalach stanowiących przedmiot sprzedaży, określają umowy najmu lub umowy o remont, rozliczenie tych nakładów następuje poprzez zaliczenie ich na poczet ceny, z tym że kwota zaliczenia nie może być wyższa niż wzrost wartości lokalu spowodowany dokonanymi nakładami.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 20009 r. do WSA we Wrocławiu na § 16)

§ 17

W przypadku sprzedaży lokalu użytkowego na rzecz osoby, z którą umowa dzierżawy zawarta była na czas oznaczony i która uiściła z góry za okres określony w umowie opłatę z tytułu dzierżawy, na poczet ceny sprzedaży lokalu zalicza się kwotę równą należności za opłacony z góry, a nie wykorzystany okres dzierżawy.

R o z d z i a ł 6

Przekazywanie nieruchomości jednostkom organizacyjnym Gminy nieposiadającym osobowości prawnej

§ 18

Nieruchomości stanowiące własność Gminy mogą być przez Wójta przekazywane jednostkom organizacyjnym gminy nieposiadającym osobowości prawnej w trwały zarząd na cele związane z ich działalnością określoną aktem o utworzeniu jednostki oraz statutem.

§ 19

1. W przypadku przekazywania nieruchomości jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej w trwały zarząd warunki korzystania z nieruchomości ustala Wójt w decyzji o ustanowienie trwałego zarządu.
- (Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 20009 r. do WSA we Wrocławiu na § 19 ust. 1)
2. W przypadku obowiązkowych procedur przetargowych dla oddania w najem lub dzierżawę nieruchomości będącej przedmiotem trwałego zarządu lub jej części kierownik jednostki organizacyjnej występuje do Wójta z wnioskiem o ogłoszenie, zorganizowanie i przeprowadzenie przetargu.
3. W przypadku oddania nieruchomości w trwały zarząd więcej niż jednej jednostce organizacyjnej decyzja Wójta winna określać poza oznaczeniem części ułamkowych powierzchni nieruchomości przynależnych każdej jednostce zasady użytkowania części wspólnych nieruchomości oraz ponoszonych kosztów na ich utrzymanie.

§ 20

1. Wójt może udzielić bonifikaty od opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu, obniżając je, nie więcej jednak niż o 95% ceny, gdy nieruchomość oddawana jest w trwały zarząd:
 - 1) na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz realizację innych celów publicznych, a także pod budownictwo mieszkaniowe,
- (Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 20009 r. do WSA we Wrocławiu na § 20 ust. 1 pkt 1 we fragmencie: „a także pod budownictwo mieszkaniowe”)

- 2) jednostkom organizacyjnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportowo-turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową.
2. Przepis ust. 1 stosuje się do nieruchomości w całości lub części wpisanej do rejestru zabytków.
3. Wysokość udzielonej bonifikaty oraz warunki utraty bonifikaty określa Wójt w decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu.
4. Zasady, określone w ust. 1 i 2, mają zastosowanie także do opłat z tytułu trwałego zarządu, który powstał z mocy prawa.

R o z d z i a ł 7

Oddawanie nieruchomości w użytkowanie, dzierżawę i najem oraz na podstawie innych tytułów prawnych

§ 21

1. Wójt może oddawać nieruchomości osobom prawnym i osobom fizycznym w użytkowanie, dzierżawę i najem oraz udostępniać je na podstawie innych tytułów prawnych.
2. Warunki i opłaty z tytułu korzystania z nieruchomości ustala się w drodze przetargu, a w przypadku przekazania nieruchomości w drodze bezprzetargowej – w umowie zawieranej przez wójta z osobą prawną lub osobą fizyczną, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być oddawane w użytkowanie, dzierżawę i najem na czas nieoznaczony. W uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę przeznaczenie nieruchomości, umowa może zostać zawarta na czas oznaczony.

§ 22

Przy oddawaniu nieruchomości w użytkowanie, dzierżawę lub najem Wójt może odstąpić od przetargu w przypadku:

- 1) umów zawieranych na okres nie dłuższy niż trzy lata,
- 2) gdy w okresie wywieszenia wykazu gruntów przeznaczonych do wydzierżawienia lub najmu (zgodnie z art. 35 ustawy) lub bezpośrednio po tym okresie zostanie złożony tylko jeden wniosek o dzierżawę lub najem gruntu,
- 3) przedłużania czasu umów uprzednio zawartych,
- 4) zawierania umów w celu uregulowania stanu prawnego władania ogródkami przydomowymi, gruntami pod garażami i budynkami gospodarczymi,
- 5) gruntów rolnych odłogowanych przez okres co najmniej jednego roku,
- 6) innych – niewymienionych w pkt 1–5 z ważnych przyczyn, w szczególności w przypadku przekazywania nieruchomości osobom prawnym i fizycznym prowadzącym działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą lub sportowo-turystyczną na cele niezwiązane z działalnością zarobkową.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK.II.0914-14/69/09 z dnia 15 września 2009 r. do WSA we Wrocławiu na § 22)

§ 23

Udostępniając nieruchomości, Wójt obowiązany jest przestrzegać przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz określać czas trwania umów z uwzględnieniem planowanych terminów realizacji zadań gminy obejmujących przekazywane nieruchomości.

R o z d z i a ł 8

Opłaty adiacenckie

§ 24

1. Ustala się wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej na 30% różnicy pomiędzy wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu.
2. Ustala się wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa na 30% wzrostu wartości nieruchomości.

R o z d z i a ł 9

Ustanawianie służebności gruntowych na nieruchomościach stanowiących własność Gminy

§ 25

Nieruchomości stanowiące własność Gminy mogą być przez Wójta Gminy obciążane służebnościami gruntowymi na rzecz właścicieli lub użytkowników wieczystych gruntów sąsiednich.

§ 26

Wójt Gminy może obciążać służebnościami gruntowymi nieruchomości stanowiące własność Gminy, gdy jest to niezbędne dla:

- 1) zapewnienia dostępu do nieruchomości w związku z podziałem nieruchomości lub przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży bądź oddania w użytkowanie wieczyste,
- 2) zapewnienia dostępu do istniejących lub projektowanych urządzeń infrastruktury technicznej.

§ 27

Na wniosek właścicieli lub użytkowników wieczystych innych nieruchomości Wójt Gminy może obciążać służebnościami gruntowymi nieruchomości stanowiące własność Gminy, gdy jest to niezbędne dla prawidłowego korzystania przez wnioskodawcę ze swojej nieruchomości, a obciążenie nieruchomości Gminy nie spowoduje istotnej utraty jej

wartości, a także nie utrudni korzystania z nieruchomości komunalnych oraz nieruchomości osób trzecich.

§ 28

Ustanawianie służebności gruntowych na wniosek strony następuje za odpłatnością.

R o z d z i a ł 10

Postanowienia końcowe

§ 29

Sprawy wszczęte, lecz niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały prowadzi się na podstawie jej przepisów.

§ 30

Traci moc:

- 1) uchwała Rady Gminy nr XXX/246/06 z dnia 27 września 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnśl. Nr 236, poz. 3458).

§ 31

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 32

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

WŁADYSŁAW KLUCZNIK

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2782; z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1459; z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 220, poz. 1600 i 1601; z 2007 r. Nr 69, poz. 468.

2975

UCHWAŁA RADY GMINY RUDNA
NR XXVIII/204/09

z dnia 18 czerwca 2009 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr: 300, 301/1, 301/2, 301/3, 717/4, 717/9, 486 w obrębie Rudna na terenie gminy Rudna

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, ze zmianami), Rada Gminy Rudna uchwala, co następuje:

R o z d z i a ł I

Przepisy ogólne

§ 1

1. Uchwała się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Rudna, gminy Rudna w granicach określonych na rysunku planu, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Integralną część planu stanowią:
 - rysunek planu – skala 1 : 2000, załącznik nr 1,
 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu i stwierdzenie zgod-

ności projektowanego planu z ustaleniami studium – załącznik nr 2.

3. Ustaleniami obowiązującymi na rysunku planu są:
 - a) granice opracowania planu,
 - b) linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania,
 - c) oznaczenia literowe podstawowych funkcji terenów,
 - d) przebieg linii elektroenergetycznych wraz z granicami pasa technologicznego.
4. Na terenie objętym planem nie przewiduje się przeprowadzenia scalania i podziału nieruchomości.

R o z d z i a ł II

Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów

§ 2

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **WS**.
Teren przeznaczony na zbiornik wodny na rzece Rudna.

1. Ustala się następujące funkcje zbiornika:
 - przeciwpowodziowa,
 - retencyjna,
 - wyrównywania przepływów,
 - rekreacyjna.
2. Ustala się parametry techniczne zbiornika:
 - klasa budowli – IV,
 - maksymalny poziom piętrzenia 117,35 m n.p.m.,
 - normalny poziom piętrzenia 116,15 m n.p.m.,
 - całkowita objętość zbiornika – 213 200 m³,
 - objętość zbiornika przy normalnym poziomie piętrzenia – 121 000 m³,
 - powierzchnia zalewu przy maksymalnym poziomie piętrzenia 14,23 ha,
 - powierzchnia zalewu przy normalnym poziomie piętrzenia – 7,78 ha.
3. Obsługa komunikacyjna zbiornika poprzez projektowaną drogę wewnętrzną wokół zbiornika oraz na koronie zapory. Połączenie z drogami publicznymi poprzez drogi wewnętrzne.
4. Zasady zagospodarowania.
Przy realizacji zbiornika wymagane jest wykonanie następujących prac adaptacyjnych:
 - zdjęcie warstwy ziemi urodzajnej grubości 30 cm, w zasięgu zalewu normalnego poziomu piętrzenia,
 - pogłębienie doliny w celu uzyskania minimum 1,00 m napełnienia zbiornika, przy normalnym poziomie piętrzenia,
 - wycinka drzew i karczowanie krzaków w zasięgu zalewu normalnego poziomu piętrzenia,
 - teren poza normalnym poziomem piętrzenia pozostawia się w stanie istniejącym,
 - na terenie istniejącego stanowiska archeologicznego obowiązują ustalenia § 12,
 - na terenie pasa technologicznego projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV obowiązują ustalenia § 13 ust. 1.

§ 3

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **WSZ**.

Teren ziemnej zapory czołowej.

1. Ustala się następujące parametry techniczne zapory:
 - długość zapory czołowej – około 318,00 m,
 - szerokość korony – 7,50 m,
 - szerokość drogi na koronie zapory – 5,50 m,
2. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania:
 - konstrukcję zapory należy wykonać z mas ziemnych uzyskanych przy formowaniu czasy zbiornika,
 - uszczelnienie korpusu zapory od strony odwodnej przez materace kamiennofasynowe, przeponę foliową i geowłókninę,
 - ubezpieczenie skarpy odpowietrznej poprzez obsiew nasionami traw oraz wykonanie drenażu wzdłuż stopy skarpy,

- wykonanie drogi o nawierzchni asfaltowej na koronie zapory i zabezpieczenie jej barierami,
- w przekroju zapory należy wykonać przepławkę wymagającą stałego zasilania wodą w celu zapewnienia możliwości swobodnej migracji ryb,
- na terenie pasa technologicznego projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV obowiązują ustalenia § 13 ust. 1.

3. Obsługa komunikacyjna poprzez projektowaną drogę na koronie zapory oraz projektowaną drogę wewnętrzną wokół zbiornika.
Połączenie z drogami publicznymi poprzez drogi wewnętrzne.

§ 4

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **ZT**.
Teren przeznaczony na zaplecze zbiornika.

1. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania:
 - na terenie pasa technologicznego projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV, obowiązują ustalenia § 13 ust.1,
 - dla terenów parkingu wymagane jest zabezpieczenie podłoża przed przenikaniem do gleby substancji ropopochodnych.
2. Obsługa komunikacyjna poprzez projektowane drogi wewnętrzne.

§ 5

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **SP**.
Teren przeznaczony na budowlę upustowo-przelewową.

Dla budowli upustowo-przelewowej przewiduje się IV klasę ważności technicznej.

Wymagane wyposażenie w urządzenia umożliwiające sterowanie wielkością odpływu oraz urządzenia zapewniające przepływ nienaruszalny w trakcie spływu wód niżówkowych.

§ 6

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **Zn**.
Teren przeznaczony na zieleń niską.

§ 7

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **DW**.
Teren przeznaczony na drogę wewnętrzną dla obsługi zbiornika.

Szerokość drogi w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu.

§ 8

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **R**.
Teren przeznaczony na produkcję rolną.
Dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Na terenie pasa technologicznego projektowanych linii elektroenergetycznych 20 kV obowiązują ustalenia § 13 ust. 2.

§ 9

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **LZ**.
Teren lasu.

Na terenie pasa technologicznego projektowanych linii elektroenergetycznych 20 kV obowiązują ustalenia § 13 ust. 2.

§ 10

Teren oznaczony na rysunku planu symbolem **US**.

1. Jako funkcję podstawową ustala się rekreację związaną ze zbiornikiem wodnym.
2. Zasady zagospodarowania.
Ustala się następujący program zagospodarowania:
 - usługi rekreacji: plaża, miejsce do grilowania, mała gastronomia, przebieralnia,
 - sanitariaty,
 - parking.
3. Zaopatrzenie w energię elektryczną z projektowanej linii elektroenergetycznej 20 kV, z dopuszczeniem realizacji słupowej stacji transformatorowej.
Odprowadzenie ścieków do szczelnego szamba i wywóz do oczyszczalni.
Dla parkingu wymagane jest zabezpieczenie podłoża przed przenikaniem do gleby substancji ropopochodnych.
Na terenie pasa technologicznego projektowanych linii elektroenergetycznych 20 kV obowiązują ustalenia § 13 ust. 2.
Obsługa komunikacyjna przez projektowaną drogę wewnętrzną.

§ 11

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Ochronę środowiska i przyrody realizuje się poprzez następujące ustalenia planu:

1. Obowiązek wykorzystania mas ziemnych pochodzących z formowania czaszy zbiornika do budowy ziemnej zapory czołowej.
2. Obowiązek zapewnienia przepływu nienaruszalnego na rzece Rudna.
3. Obowiązek wykonania w zaporze czołowej przepławki umożliwiającej swobodną migrację ryb.
4. Obowiązek zabezpieczenia podłoża przed substancjami ropopochodnymi na terenie miejsc parkingowych zaplecza zbiornika.

Na terenie projektowanego zbiornika, nie występują prawnie chronione tereny i obiekty przyrodnicze.

§ 12

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego.

Na rysunku planu oznaczono stanowisko archeologiczne nr 13/13 AZP 7121 – osada wczesne średniowiecze IX–XI w., późne średniowiecze, 2 połowa XIII–XV w.

Inwestor zobowiązany jest na swój koszt przeprowadzić wyprzedzające ratownicze badania archeologiczne, na które wymagane jest pisemne pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§ 13

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa.
Na terenie objętym planem przewiduje się realizację dwutorowej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV, relacji Czarna – Polkowice.
Wzdłuż linii wyznacza się pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu

kierunkach), dla którego obowiązują następujące ustalenia:

- zakaz realizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
 - realizacja wszelkich obiektów budowlanych wymaga zgody właściciela linii,
 - zakaz sadzenia roślinności wysokiej w odległości po 20 m od osi linii,
 - lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo oraz konstrukcji wysokich w bezpośrednim sąsiedztwie pasa technologicznego wymaga uzgodnienia z właścicielem linii.
2. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna.

2.1. Istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 20 kV, L-525 i L-536 na odcinku kolidującym z planowanym zbiornikiem przewidziane są do przebudowy. Projektowany przebieg trasy – zgodnie z rysunkiem planu.

Wymagane jest uzyskanie od dystrybutora sieci warunków na przebudowę ww. linii i zawarcie stosownej umowy lub porozumienia.

Koszt przebudowy będzie ponosił inwestor. Wzdłuż projektowanych linii zgodnie z rysunkiem planu wyznacza się korytarz technologiczny, na terenie którego obowiązuje zakaz sadzenia wysokiej roślinności i realizacji wysokich konstrukcji.

2.2. Zasilanie projektowanego zainwestowania w energię elektryczną z istniejących sieci elektroenergetycznych, stacji transformatorowych lub z projektowanych sieci i stacji na warunkach określonych przez właściciela sieci.

Dopuszcza się rozbudowę sieci elektroenergetycznej w formie linii napowietrznych, kablowych lub napowietrzno-kablowych oraz budowę stacji transformatorowych.

R o z d z i a ł III

Przepisy końcowe

§ 14

Ustala się stawkę procentową służącą naliczaniu jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości w wyniku ustaleń planu, w wysokości 30%.

§ 15

Do czasu podjęcia działalności inwestycyjnej ustala się dotychczasowy sposób użytkowania terenu.

§ 16

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rudna.

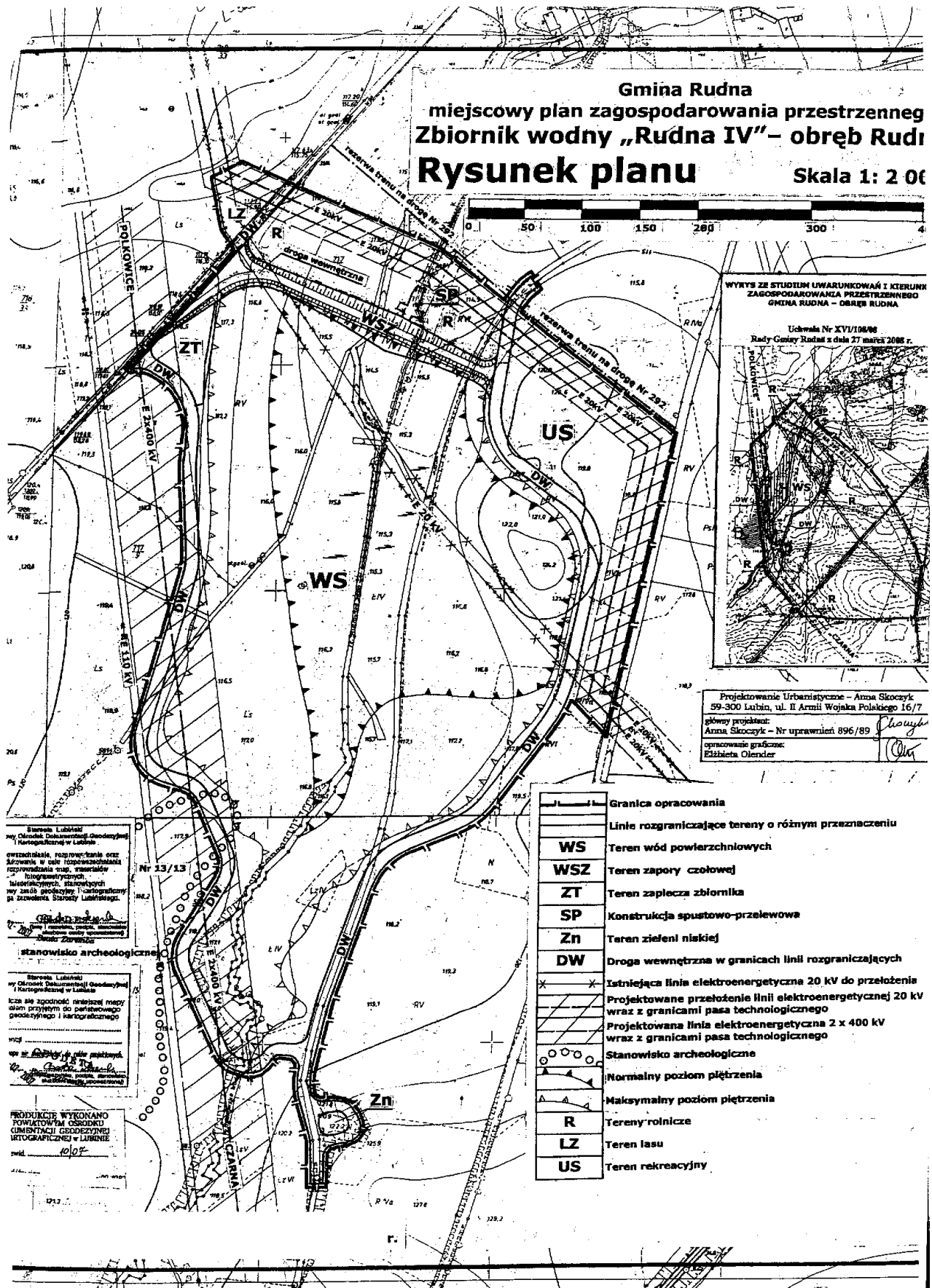
§ 17

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZACY RADY

JERZY STANKIEWICZ

Załącznik nr 1 do uchwały Rady
Gminy Rudna nr XXVIII/204/2009
z dnia 18 czerwca 2009 roku

**Załącznik nr 2 do uchwały Rady
Gminy Rudna nr XXVIII/204/2009
z dnia 18 czerwca 2009 roku**

**Stwierdzenie zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium
oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu**

1. Stwierdza się zgodność projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rudna, uchwalonego uchwałą nr XVI/108/08 Rady Gminy Rudna z dnia 27 marca 2008 r.
2. Stwierdza się brak uwag do przedmiotowego projektu planu.
3. Stwierdza się, że projekt planu nie przewiduje realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, należących do zadań własnych gminy.

2976

**UCHWAŁA RADY GMINY STARE BOGACZOWICE
NR XXII/145/09**

z dnia 3 lipca 2009 r.

**w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami), art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami) oraz w związku z uchwałą nr XI/69/08 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 15 lutego 2008 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz po stwierdzeniu zgodności ustaleń planu miejscowego ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1

1. Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice.
2. Ustalenia planu zawarte są w tekście niniejszej uchwały oraz na rysunku planu w skali 1 : 1000 stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały. Rysunek planu obowiązuje w zakresie ustalonym legendą.
3. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zawarte są w załączniku nr 2 do uchwały. Rozstrzygnięcia zawarte w załączniku nr 2 nie są ustaleniami planu.

§ 2

1. W obszarze objętym planem obowiązują ustalenia dotyczące przeznaczenia i zagospodarowania terenów wydzielonych liniami rozgrani-

czającymi i oznaczonych na rysunku planu symbolami:

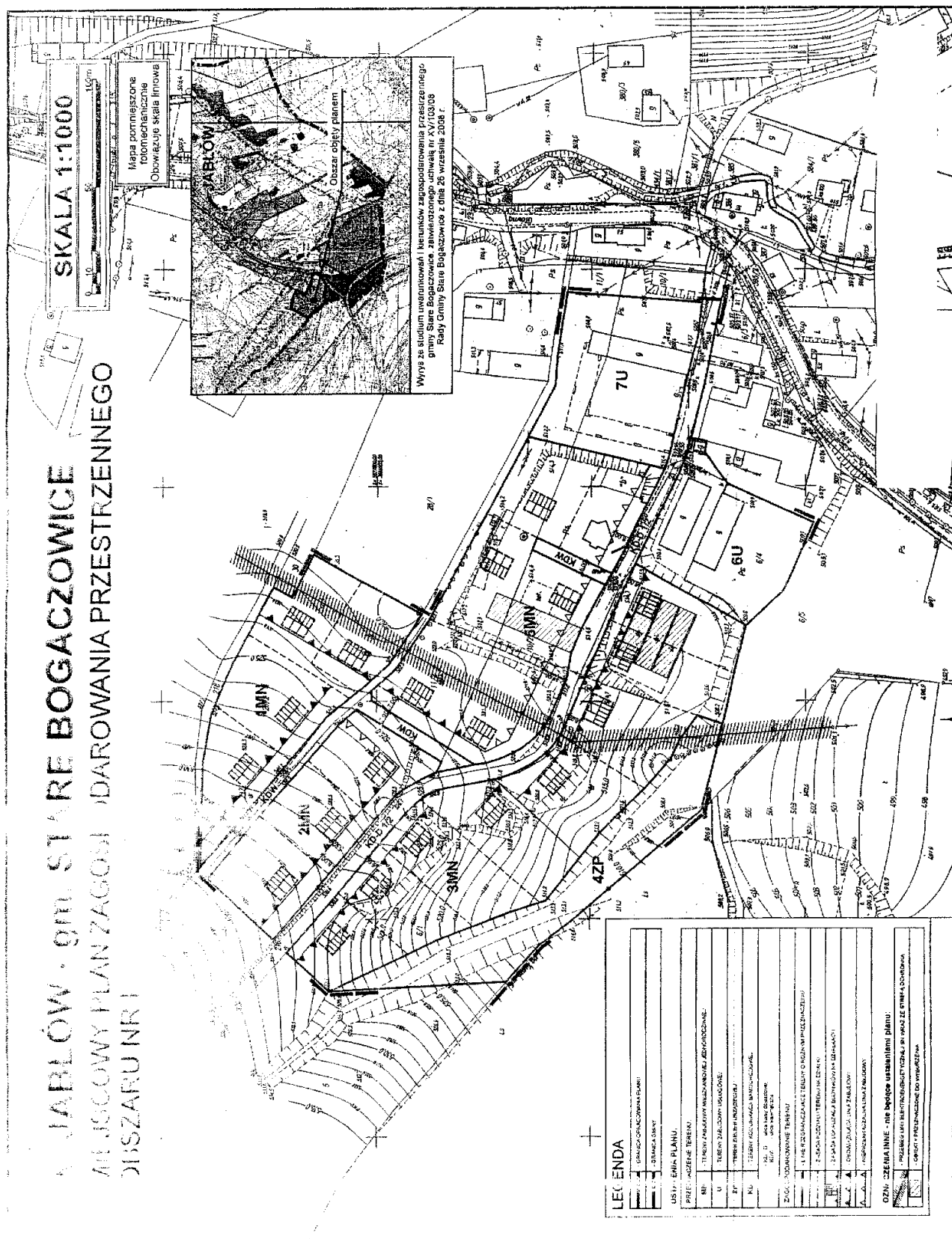
- 1) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - 2) **U** – tereny zabudowy usługowej,
 - 3) **ZP** – teren zieleni urządzonej,
 - 4) **KD-D** – ulica klasy dojazdowej,
 - 5) **KDW** – ulice wewnętrzne.
2. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
 - 1) Na terenach projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (oznaczonych na rysunku planu symbolem MN) ustala się:
 - a) realizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych z możliwością lokalizacji na działce obiektów gospodarczych związanych funkcjonalnie z podstawowym przeznaczeniem terenu (np. garaż wolno stojący lub dobudowany do budynku mieszkalnego) oraz urządzeń towarzyszących: dojść, dojazdów, obiekt-

- tów małej architektury, ogrodów przydomowych i ogrodzeń,
- b) istniejące obiekty budowlane zlokalizowane na terenach projektowanej zabudowy mieszkaniowej przeznacza się do wyburzenia,
- c) zakazuje się stosowania jako materiałów wykończeniowych plastikowych listew elewacyjnych typu „siding”, blachy faliastej i trapezowej oraz ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych.
- 2) Na terenach zabudowy usługowej (oznaczonych na rysunku planu symbolem U) ustala się realizację nowych obiektów i urządzeń na cele usługowe oraz działalności gospodarczej (produkcyjnej).
- 3) Projektowana zabudowa winna swoim charakterem nawiązywać do uwarunkowań kulturowych regionu, nie może stwarzać dysonansu z otoczeniem i winna szanować środowisko naturalne, zaleca się stosowanie architektury inspirowanej charakterem zabudowy regionalnej lub dobrej klasy architektury współczesnej.
- 4) Zakazuje się realizacji obiektów i urządzeń, które nie są związane lub kolidują z przeznaczeniem terenu.
3. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajoobrazu kulturowego.
- 1) Obowiązuje stosowanie dla celów grzewczych urządzeń przyjaznych dla środowiska o niskiej emisji zanieczyszczeń.
- 2) Uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej nie mogą przekraczać poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny.
- 3) Usuwanie odpadów komunalnych odbywać się będzie w systemie gospodarki komunalnej.
- 4) Gospodarkę odpadami wytworzonymi w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej należy rozwiązać zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami szczególnymi.
- 5) Nawierzchnie dojazdów i miejsc parkingowych należy zabezpieczyć przed przenikaniem do gruntu i wód powierzchniowych zanieczyszczeń ropopochodnych i innych substancji chemicznych.
4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- W przypadku odkrycia w trakcie prac ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć zabytek, zabezpieczyć przy użyciu dostępnych środków przedmiot i miejsce odkrycia zabytku oraz niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli jest to niemożliwe Wójta Gminy Stare Bogaczowice (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
5. Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.
- 1) Niedopuszczalne jest sytuowanie w obszarze objętym planem takich elementów zagospodarowania, które swą wielkością, formą lub kolorystyką powodują dysonans z otoczeniem.
- 2) Na obszarze zabudowy usługowej oraz na terenach komunikacji obsługującej zabudowę wyklucza się lokalizację urządzeń reklamowych, niezwiązanych z prowadzoną działalnością, zarówno na terenie działek, jak i w przyległym pasie drogowym.
6. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu.
- 1) Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (oznaczonych na rysunku planu symbolem **MN**) ustala się:
- a) obowiązującą oraz nieprzekraczalną linię zabudowy zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu. Oznaczona na rysunku planu obowiązująca linia zabudowy dotyczy budynków mieszkalnych, dla obiektów gospodarczych (w tym garaży) stanowi ona nieprzekraczalną linię zabudowy,
- b) powierzchnię zabudowy nieprzekraczającą 25% powierzchni działki budowlanej,
- c) przedstawioną na rysunku planu zasadę lokalizacji budynków mieszkalnych na działce, dotyczy ona usytuowania elewacji frontowej oraz kalenicy dachu,
- d) wysokość projektowanej zabudowy na dwie kondygnacje naziemne łącznie z poddaszem użytkowym (mieszkalnym). Możliwe jest częściowe lub całkowite podpiwniczenie budynków,
- e) poziom posadowienia parteru budynków na ok. 0,5 m ponad poziom terenu mierzony przy głównym wejściu do budynku – z tolerancją do 10%,
- f) szerokość elewacji frontowej na 9,0–12,0 m,
- g) wysokość kalenicy wynoszącą 8,0–9,0 m,
- h) dachy symetryczne, dwuspadowe z możliwością wykonania okien dachowych i lukarn. Wielkość, forma oraz układ lukarn powinny być harmonijnie wpasowane w połacie dachową; pokrycie dachu dachówką ceramiczną – matową w kolorze czerwonym lub brązowym; nachylenie połaci dachowych w granicach od 40° do 45°,
- i) w zagospodarowaniu działek przeznaczonych pod projektowaną zabudowę mieszkaniową minimum 40% ich powierzchni należy przeznaczyć pod zagospodarowanie biologicznie czynne (np. zieleń przydomowa, zadrzewienia, uprawy ogrodnicze itp.),
- j) w zagospodarowaniu działki należy zapewnić min. 2 miejsca postojowe dla użytkowników stałych i przebywających czasowo, wliczając w to garaż.
- 2) Dla terenów zabudowy usługowej (oznaczonych na rysunku planu symbolem **U**) ustala się:

- a) powierzchnię zabudowy nieprzekraczającą 60% powierzchni działki budowlanej,
 - b) w zagospodarowaniu terenu przeznaczonego pod projektowaną zabudowę minimum 10% powierzchni terenu należy przeznaczyć pod zagospodarowanie biologicznie czynne (zadrzewienia, trawniki),
 - c) w zagospodarowaniu terenów należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających czasowo, w tym również miejsca postojowe dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, stosownie dla potrzeb wynikających z przeznaczenia terenu,
 - d) możliwość modernizacji i przebudowy istniejących budynków na cele zgodne z przeznaczeniem terenu.
7. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie.
W obszarze objętym planem nie występują tereny lub obiekty objęte ochroną zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.
8. Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem.
Dla projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustala się zasadę podziału terenu na działki budowlane, zgodnie z rysunkiem planu.
9. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu.
- 1) W obszarze objętym planem nie dopuszcza się realizacji inwestycji, które zgodnie z przepisami o ochronie środowiska zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także instalacji powodujących znaczne zanieczyszczenia poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej).
 - 2) Na terenach projektowanej zabudowy mieszkaniowej, na jednej działce budowlanej możliwe jest usytuowanie jednego budynku mieszkalnego.
10. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
- 1) Obsługę komunikacyjną obszaru ustala się:
 - a) ulicą klasy dojazdowej (KD-D) o szerokości w liniach rozgraniczających od 7,0 m do 11,0 m (zgodnie z rysunkiem planu),
 - b) ulicami wewnętrznymi (KDW) o szerokości w liniach rozgraniczających od 4,0 m do 7,0 m (zgodnie z rysunkiem planu).
 - 2) Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:
 - a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci elektroenergetycznej, po jej rozbudowie, na warunkach ustalonych przez zarządcę sieci,
 - b) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, w okresie przejściowym możliwe rozwiązania lokalne (studnie),
 - c) odprowadzanie ścieków do systemu kanalizacji, w okresie przejściowym do oczyszczalni przydomowych lub zbiorników bezodpływowych,
 - d) odprowadzanie wód opadowych do gruntu lub cieków.
- § 3
- Do czasu zmiany sposobu zagospodarowania terenów, o których mowa w § 2, pozostają one w dotychczasowym użytkowaniu.
- § 4
- Ustala się stawkę procentową służącą naliczeniu jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości z tytułu uchwalenia planu, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 0%.
- § 5
- Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stare Bogaczowice.
- § 6
- Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
- PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

JAN MAKOSIEJ

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Gminy Stare Bogaczowice nr XXII/145/09 z dnia 3 lipca 2009 r.

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Gminy Stare Bogaczowice nr XXII/145/09 z dnia 3 lipca 2009 r.

zawierający informacje o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

- 1) Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice.
Do projektu planu nie wniesiono uwag w okresie przewidzianym na ich składanie, jak również w trakcie dyskusji publicznej.
- 2) Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasad ich finansowania.
Na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonano prognozę skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice.
Wynikiem prognozy są ekonomiczne skutki realizacji planu przedstawione w syntezie wydatków i wpływów.
Z prognozy wynika, że gmina nie ponosi skutków finansowych na infrastrukturę techniczną oraz transformację terenu.

2977

**PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**
OWR-4210-50/2009/328/VIII-B/GM

Wrocław, dnia 15 września 2009 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 184, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539), w związku art. 47 ust. 2 oraz z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123, Nr 170, poz. 1217, z 2007 r., Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 45, poz. 790, Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 227 poz. 1505, z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 69, poz. 586),

po rozpatrzeniu wniosku

z dnia 3 sierpnia 2009 r.

„Ciepłownictwa” Sp. z o.o.
z siedzibą w Nowej Rudzie

zwanego w dalszej części decyzji Przedsiębiorstwem

postanawiam zatwierdzić dokonaną przez Przedsiębiorstwo zmianę taryfy dla ciepła zatwierdzonej moją decyzją z dnia 27 lutego 2009 r. nr OWR-4210-8/2009/328/VIII-A/JJ, która to zmiana stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Stosownie do treści art. 47 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, Przedsiębiorstwo prowadzące działalność koncesjonowaną w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji ciepła ustaliło taryfę dla ciepła, która została zatwierdzona w dniu 27 lutego 2009 r. decyzją Prezesa URE nr OWR-4210-8/2009/328/VIII-A/JJ, z okresem obowiązywania do dnia 31 marca 2010 r.

W dniu 4 sierpnia 2009 r. na wniosek Przedsiębiorstwa (uzupełniony pismami z dnia 10 i 31 sierpnia oraz 7 września 2009 r.) zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie zmiany taryfy dla ciepła. Wniosek ten Przedsiębiorstwo uzasadniło trudną sytuacją finansową oraz utratą głównego odbiorcy ciepła.

Zgodnie z § 27 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 października 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. z 2006 r. Nr 193, poz. 1423) w przypadku nieprzewidzianej, istotnej zmiany warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej jest możliwa zmiana taryfy wprowadzonej do stosowania, w trybie określonym w art. 47 ustawy – Prawo energetyczne.

W trakcie postępowania administracyjnego, na podstawie zgromadzonej dokumentacji dokonano analizy i oceny finansowej Spółki. Z dokonanej analizy wynika, że utrata głównego odbiorcy i trudna sytuacja finansowa stanowi istotną i nieprzewidzianą zmianę warunków prowadzenia przez Przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, a więc spełnia przesłanki, o których mowa w ww. przepisach. Przedsiębiorstwo opracowało zmianę taryfy zgodnie z zasadami określonymi w art. 45 ustawy – Prawo energetyczne oraz przepisami cytowanego wyżej rozporządzenia.

Rozpatrując przedmiotowy wniosek, kierowano się przesłankami określonymi w art. 155 Kpa, zgodnie z którymi decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

Ponieważ spełnione zostały przesłanki warunkujące zmianę decyzji administracyjnej w trybie art. 155 Kpa, w szczególności zmianie dotychczas obowiązującej decyzji nie sprzeciwiają się przepisy szczególne oraz przemawia za tym słuszny interes Strony – postanowiono orzec, jak w rozstrzygnięciu.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za moim pośrednictwem, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, oraz art. 479⁴⁶ pkt 1 i art. 479⁴⁷ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego).
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo o zmianę decyzji w całości lub w części (art. 479⁴⁹ Kodeksu postępowania cywilnego).
Odwołanie należy przesłać na adres Południowo-Zachodniego Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki – ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 49–57, 50-032 Wrocław.
3. Zgodnie z art. 31 ust. 4 oraz art. 47 ust. 3 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, decyzja zostanie skierowana do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
4. Stosownie do art. 47 ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne, Przedsiębiorstwo wprowadza zmianę taryfy nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45. dnia od daty jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

DYREKTOR

POŁUDNIOWO-ZACHODNIEGO
ODDZIAŁU TERENOWEGO
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
z siedzibą we Wrocławiu

Jadwiga Gogolewska

CIEPŁOWNICTWO Sp. z o.o. w Nowej Rudzie
57-402 Nowa Ruda, ul. Kłodzka 31/33

ZMIANA TARYFY DLA CIEPŁA

Niniejsza taryfa stanowi załącznik do decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
z dnia 15 września 2009 r. nr OWR-4210-50/2009/328/VIII-B/GM

W taryfie dla ciepła przedsiębiorstwa „Ciepłownictwo” Spółka z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie, stanowiącej załącznik do decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 lutego 2009 r. nr OWR-4210-8/2009/328/VIII-A/JJ, w rozdziale IV. Rodzaje oraz wysokość cen i stawek opłat punkt 4.1. Ceny i stawki opłat za ciepło otrzymuje brzmienie:

„4.1. Ceny i stawki opłat za ciepło

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wysokość cen i stawek opłat	
		netto	brutto *
Cena za zamówioną moc ciepłą	zł/MW/rok	73 680,87	89 890,66
	rata miesięczna	6 140,07	7 490,89
Cena ciepła	zł/GJ	27,82	33,94
Cena nośnika ciepła	zł/m ³	16,00	19,52
Stawka opłaty stałej za usługi przesyłowe	zł/MW/rok	16 588,12	20 237,51
	rata miesięczna	1 382,34	1 686,46
Stawka opłaty zmiennej za usługi przesyłowe	zł/GJ	6,98	8,52

* ceny i stawki opłat brutto zawierają podatek VAT w wysokości 22%.”

Pozostałe zapisy taryfy nie ulegają zmianie.

Ciepłownictwo Sp. z o.o.
w Nowej Rudzie
PROKURENT

JAN IWANICKI

2978

Sygn. akt III SA/Wr 153/09

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 8 lipca 2009 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA	Maciej Guziński (sprawozdawca)
Sędziowie	Sędzia NSA	Józef Kremis
	Sędzia WSA	Marcin Miemieć
Protokolant		Ewa Bogulak

po rozpoznaniu w Wydziale III na rozprawie w dniu 8 lipca 2009 r. sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 27 września 2005 r. nr XXV/217/05 w przedmiocie ustanowienia Odznaczenia Zasłużonych dla Miasta i Gminy Bardo

- I. stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały;
- II. określa, że zaskarżona uchwała nie podlega wykonaniu do dnia prawomocności wyroku.

UZASADNIENIE

Przedmiotem skargi Wojewody Dolnośląskiego jest uchwała Rady Miejskiej w Bardzie nr XXV/217/05 z dnia 27 września 2005 r. w sprawie ustanowienia Odznaczenia Zasłużony dla Miasta i Gminy Bardo, wydana na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm., dalej u.s.g. lub ustawa o samorządzie gminnym). W przedmiotowej uchwale Rada ustanowiła wyróżnienie honorowe pod nazwą „Odznaczenie” Zasłużony dla Miasta i Gminy Bardo i regulamin jego nadania.

Na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organ nadzoru wniósł o stwierdzenie nieważności powyższej uchwały Rady Miejskiej w Bardzie z powodu istotnego naruszenia art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym.

W uzasadnieniu skargi organ nadzoru wskazał, że wedle art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jest to jedna z podstawowych zasad polskiego systemu prawnego. Oznacza ona, że organy władzy publicznej mogą działać tylko na podstawie prawnej, a normy prawne określają ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając jednocześnie ramy ich działania. Oznacza to, że podstawą do wydania aktu prawnego w postaci uchwały i zamieszczenia w niej uregulowań o określonej treści jest wyraźne upoważnienie ustawowe wynikające z ustawy szczególnej lub ustawy o samorządzie gminnym.

Natomiast, zdaniem organu nadzoru, art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nie mógł być podstawą podjęcia przedmiotowej uchwały, albowiem ogólna norma kompetencyjna w nim zawarta nie może stanowić źródła umocowania do podjęcia jakiejkolwiek uchwały, jeżeli uprawnienie to nie wynika z przepisu szczególnego. W omawianym przypadku żaden przepis szczególny ustawy nie przyznaje Radzie Miejskiej w Bardzie upoważnienia do nadawania tytułu „Zasłużony dla Miasta i Gminy Bardo”. Skoro zatem rada gminy nie może nadawać takiego tytułu, to tym bardziej nie może określać procedur jego nadawania.

Organ nadzoru podniósł, że jedyny tytuł jaki przewiduje ustawa o samorządzie gminnym dla osób, które gmina pragnie wyróżnić w szczególny sposób, to honorowe obywatelstwo gminy. Kompetencję do nadawania honorowego obywatelstwa gminy przewiduje art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym. Przepis ten nie zawiera jednak upoważnienia do nadawania jakichkolwiek innych wyróżnień. Nie dają takiego umocowania także pozostałe regulacje ustawy o samorządzie gminnym, jak również innych ustaw. Zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, ze zm.), jedynym organem samorządowym, który ustawa upoważnia do przyznania odznaki, jest sejmik województwa.

W odpowiedzi na skargę, Gmina Bardo wniosła o oddalenie skargi w całości. W uzasadnieniu wskazano, powołując się na orzecznictwo sądów administracyjnych, że organ nadzoru dokonał zawężającej wykładni przepisu art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym. Jeśli art. 18 ust. 2 pkt 14 u.s.g. przyznaje radzie gminy prawo do nadawania honorowego obywatelstwa gminy i nie definiuje tego pojęcia, to tym samym, pozostając w sferze struktury wewnętrznej gminy kształtowanej statutem i uchwałami „statutowymi”, rada gminy może nadawać obok honorowego obywatelstwa także inne tytuły honorowe zasłużonego dla gminy, jak odznaczenie „Zasłużony dla Miasta i Gminy Bardo”.

Wskazano w odpowiedzi na skargę, że w zakresie spraw o charakterze korporacyjnym samodzielność gminy musi być większa. Interpretacja przepisów ustawowych określających kompetencje w tym zakresie powinna uwzględniać także istotę samorządu, cele dla których samorząd został powołany i pozostawać w zgodzie z wartościami, które ma realizować, a także, a może przede wszystkim, z zasadą subsydiarności. Za powyższą wykładnią przemawia nie tylko korporacyjny charakter gminy, ale także sposób określenia jej zadań i kompetencji w art. 6 u.s.g.

Podniesiono również, że art. 3 ustawy o odznakach i mundurach stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole. Natomiast z wykładni językowej przepisów art. 2 i art. 3 tej ustawy jednoznacznie wynika, iż „odznaka” mieści się w pojęciu szerszym i do tego wieloznacznym, jakim jest symbol.

W odpowiedzi Gminy podniosła także, że zaskarżona uchwała nie jest aktem prawa miejscowego, nie zawiera norm generalnych i abstrakcyjnych. Wobec powyższego wnosi o oddalenie skargi w całości; a z ostrożności procesowej o stwierdzenie jej niezgodności z prawem a nie stwierdzenie nieważności, gdyż skarga została złożona po upływie roku od dnia jej podjęcia, a nie uchybiono terminowi do jej przekazania skarżącemu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Wyjaśnić na wstępie trzeba, że zgodnie z art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, ze zm.), sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości między innymi przez kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej (art. 1 § 2 tej ustawy).

Stosownie do art. 3 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, ze zm., zwanej dalej w skrócie „p.p.s.a.”), zakres kontroli administracji publicznej obejmuje również orzekanie w sprawie skarg na akty prawa miejscowego jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej oraz inne akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej. Kryterium legalności umożliwia sądowi administracyjnemu uwzględniającemu skargę na uchwałę lub akt, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 5 i 6 p.p.s.a., stwierdzenie nieważności tej uchwały lub aktu w całości lub w części albo stwierdzenie, że zostały wydane z naruszeniem prawa, jeżeli przepis szczególny wyłącza stwierdzenie ich nieważności (art. 147 § 1 p.p.s.a.).

Podstawy nieważności aktu organu gminy określa art. 91 ust. 1 u.s.g., według którego uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. Zgodnie z art. 91 ust. 4 u.s.g., w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa. Przepisy art. 91 ust. 1 oraz ust. 4 u.s.g. wyróżniają zatem dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa i nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z ustalonym orzecnictwem sądów administracyjnych, do istotnego naruszenia prawa należy zaliczyć naruszenie przez organ gminy podejmujący uchwałę przepisów o właściwości, podjęcie takiego aktu bez podstawy prawnej, wadliwe zastosowanie normy prawnej będącej podstawą prawną podjętego, naruszenie procedury podejmowania uchwały.

Godzi się dodatkowo podkreślić, iż – stosownie do art. 134 § 1 p.p.s.a. – rozstrzygając w granicach sprawy, sąd nie jest jednak związany zarzutami i wnioskami skargi, ani powołaną w niej podstawą prawną.

Mając na uwadze powyższe zasady, w ocenie Sądu skarga Wojewody Dolnośląskiego zasługuje na uwzględnienie, ale z innych powodów niż wskazanych w jej uzasadnieniu.

Istotnym zagadnieniem w sprawie jest kwestia zakresu samodzielności gminy w rozstrzyganiu spraw dotyczących wewnętrznego ustroju gminy, taki bowiem charakter mają sprawy związane z nadaniem przez radę honorowego obywatelstwa gminy (a zdaniem Sądu, także inne formy uhonorowania za zasługi dla gminy). Powstaje więc zagadnienie, czy w ramach samodzielności gminy w tym zakresie, może ona stanowić o wyróżnieniu osób w inny sposób niż to przewidziano wprost w art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, tj. przez nadawanie „honorowego obywatela gminy”.

Kwestia zakresu podstawy prawnej zaskarżonej uchwały wymaga więc odniesienia się do elementarnych zasad dotyczących samodzielności samorządu terytorialnego. Należy zatem podkreślić, że samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, wykonując przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (art. 16 ust. 2 Konstytucji RP). Samorząd terytorialny wykonując te zadania w zakresie określonym prawem, ma swobodę działania w każdej sprawie, która nie wchodzi w zakres kompetencji innych organów władzy (art. 163 Konstytucji RP). Ustrój wewnętrzny jednostek samorządu terytorialnego określają, w granicach ustaw, ich organy stanowiące (art. 169 ust. 4 Konstytucji RP).

Powyższe wskazuje, że gmina jako jednostka samorządu terytorialnego, została obdarzona możliwością samodzielnego określania swego ustroju wewnętrznego (art. 169 ust. 4 Konstytucji RP). Gmina jako wspólnota jest podmiotem o charakterze korporacyjnym, tym samym relacje pomiędzy gminą a jej członkiem (członkiem wspólnoty) dotyczą wewnętrznego ustroju gminy. W zakresie tych relacji (wspólnota – członek wspólnoty) pozostaje niewątpliwie ewentualna możliwość wyróżniania przez gminę członka wspólnoty gminnej za zasługi względem gminy.

O ustroju gminy stanowi jej statut uchwalany przez radę (art. 3 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Oznacza to, że materia odnosząca się do relacji pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a jej członkami ma statutowy charakter, dotyczy jej wewnętrznego ustroju, a sam statut ma, m.in. z uwagi na zewnętrzny charakter wielu niezbędnych w nim postanowień, charakter aktu prawa miejscowego.

Tej „statutowej” materii dotyczy więc również kompetencja do wyróżniania zasłużonych zdaniami rady gminy osób, nie tylko poprzez instytucję honorowego obywatelstwa, ale także poprzez nadawanie innych wyróżnień honorowych, podkreślających zasługi dla konkretnej jednostki samorządowej, mieszczących się w zakresie pojęciowym instytucji honorowego obywatelstwa.

Podkreślić należy, że w literaturze wyrażany jest pogląd, akceptowany przez Sąd, że szczegółowa regulacja prawna honorowego obywatelstwa gminy (a zdaniem Sądu, także inne formy uhonorowania za zasługi dla gminy) powinna być unormowana w statucie gminy, ewentualnie w specjalnej uchwale rady gminy (zob. A. Agopszowicz, Z. Gilowska, Ustawa o gminnym samorządzie terytorialnym. Komentarz, Warszawa 1999, s. 173; A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławewski, Samorząd gminny, Komentarz, Dom Wydawniczy ABC 2005, s. 173, 174).

Tym samym wykładnia przepisu art. 18 ust. 2 pkt 14 u.s.g. nie może być zawężająca (zob. wyrok NSA z dnia 20 marca 2009 r., sygn. akt II OSK 1527/08). W zakresie bowiem spraw o charakterze korporacyjnym samodzielność gminy musi być większa. Interpretacja przepisów ustawowych określających kompetencję w tym zakresie powinna uwzględniać także istotę samorządu, cele dla których został powo-

łany samorząd i pozostawać w zgodzie z wartościami, które ma realizować. W tej sytuacji, jeżeli art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym przyznaje radzie gminy prawo do nadania honorowego obywatela gminy i nie definiuje tego pojęcia, to tym samym, pozostając w sferze struktury wewnętrznej gminy kształtowanej statutem i uchwałami "statutowymi", rada gminy może nadawać obok honorowego obywatelstwa także inne wyróżnienia i tytuły honorowe. W sprawie: odznaczenie: „Zasłużony dla Miasta i Gminy Bardo”. Przemawia za taką niezawężającą wykładnią nie tylko podkreślany już korporacyjny charakter gminy, ale także sposób określenia jej zadań i kompetencji w art. 6 ustawy o samorządzie gminnym.

Nadawanie obywatelstwa honorowego gminy należy bezspornie do zadań własnych gminy. Problem zakresu tych zadań jest uregulowany w przykładowym katalogu zawartym w art. 7 ust. 1 u.s.g. Poza tym wyliczeniem, zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym, do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w tych sprawach należy do gminy. Według zgodnych poglądów doktryny oraz ustalonego orzecznictwa sądowego, gmina może w tych ogólnie zakreślonych ramach ustawowych załatwiać sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, według następujących zasad: gmina wykonuje lokalne zadania publiczne określone ustawowo, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów; gmina może też sama określać swe zadania oraz podejmować się ich wykonywania. Taka możliwość ustalania zadań publicznych jest dopuszczalna tylko w gminie. Powiat oraz samorząd województwa może bowiem wykonywać tylko zadania określone ustawowo.

Uhonorowanie określonych osób za ich zasługi dla gminy, czyli terytorialnej wspólnoty samorządowej (art. 1 ustawy o samorządzie gminnym), jest sprawą publiczną o znaczeniu lokalnym. Formy takiego uhonorowania nie mają charakteru zamkniętego do nadawania obywatelstwa honorowego, ograniczonego podmiotowo do osób fizycznych. W ramach swobody określania swych zadań, umocowanej w powołanym art. 6 ustawy o samorządzie gminnym, gmina może tworzyć nowe formy prawne w badanym zakresie, obejmujące nie tylko osoby fizyczne, ale także twory organizacyjne, w tym osoby prawne, zasłużone dla gminy. Przyjmowanie takich form służy z pewnością wykonywaniu zadań gminy, określonych w art. 7 ust. 1 wskazanej ustawy, czyli wspieraniu i upowszechnianiu idei samorządowej (pkt 17) oraz promocji gminy (pkt 18).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organem właściwym do przyjmowania nowych zadań i form ich realizacji jest rada gminy, która uchwała stosowne przepisy w statucie gminy bądź w odrębnej uchwale o charakterze ustrojowym. Także kwestia uchwalenia regulaminu nadawania wyróżnienia nie może budzić wątpliwości, gdyż uchwała ta ma charakter statutowy i podstawę zawartą w przepisach ustrojowych

Sąd podziela pogląd organu nadzoru o zakazie domniemania kompetencji, nakazie interpretacji norm kompetencyjnych w sposób ścisły, zakazie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Stanowisko to nie ma wszakże zastosowania do rozpatrywanej sprawy.

W rozpatrywanej sprawie, właściwy organ gminy w osobie Rady Miejskiej określił bowiem w granicach dopuszczonych obowiązującym prawem w trybie zaskarżonych przepisów uchwały nowe zadanie gminy polegające na ustanowieniu honorowego odznaczenia „Zasłużony dla Miasta i Gminy

Rada Miejska w Bardzie wprowadzając zaskarżoną uchwałą honorowe wyróżnienie w formie odznaczenia działała zatem w ramach swych kompetencji, określonych w ustawie o samorządzie gminnym. Nie wykroczyła też poza dopuszczalne granice tej regulacji, wyznaczone jej ustrojowo-prawnym charakterem i nie naruszyła ustawy o odznakach i mundurach (zob.: wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 10 października 2008 r. sygn. III SA/Wr 302/08; wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 14 lipca 2008 r. sygn. III SA/Wr 210/08; wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 27 maja 2008 r. sygn. III SA/Wr 126/08; wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 3 września 2008 r. sygn. II SA/Bd 462/08; wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 10 września 2008 r. sygn. II SA/Bd 553/08).

Jak już wskazano wcześniej, szczegółowa regulacja prawna honorowego obywatelstwa gminy, a także inne formy uhonorowania za zasługi dla gminy może być unormowana w statucie gminy, ewentualnie w specjalnej uchwale rady gminy – jak w rozpatrywanej sprawie. Ponadto przepis art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym ma charakter kompetencyjny. Określa właściwość rady gminy w sprawie nadawania honorowego wyróżnienia gminy. Może być więc podstawą regulacji o charakterze statutowym, czy innej regulacji o charakterze ustrojowym, która ma charakter aktu prawa miejscowego. Wymóg podstawy prawnej do wydania aktu prawa miejscowego o charakterze statutowym spełnia natomiast norma ustrojowo-prawna. Zaskarżona uchwała ma statutowy charakter i podstawę zawartą w przepisach ustrojowych, ma więc charakter prawa miejscowego (art. 40 ust. 2 pkt 1 u.s.g.).

Kwalifikacja zaskarżonej uchwały do kategorii aktów prawa miejscowego pociąga za sobą konieczność jej publikacji zgodnie z prawem. Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2007 r. Nr 68, poz. 449, ze zm.), akty prawa miejscowego stanowione przez organ gminy, w tym statut gminy, ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zaskarżona uchwała w § 8 stanowi, że wchodzi w życie z dniem 27 września 2005 r., tj. z dniem uchwalenia. Nie została ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Niespełnienie w tym zakresie

wymagań wynikających z art. 42 u.s.g. i oraz art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych jest istotnym naruszeniem prawa
Z powołanych względów na mocy art. 147 § 1 p.p.s.a Wojewódzki Sąd Administracyjny orzekł jak w pkt 1 wyroku. Orzeczenie jak w pkt 2 znajduje wsparcie w art. 152 p.p.s.a.

2979**ZARZĄDZENIE WÓJTA GMINY W GŁOGOWIE
NR 22/B/2009**

z dnia 25 lutego 2009 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy
za 2008 rok**

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami) oraz art. 199 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zmianami) Wójt Gminy w Głogowie zarządza, co następuje:

§ 1

Przyjmuje sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Głogów za 2008 rok. Sprawozdanie w części tabelarycznej i opisowej stanowi załącznik do zarządzenia.

§ 2

Sprawozdanie, o którym mowa w § 1, przedkłada się:

1. Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu.
2. Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Głogowie.

3. Radzie Gminy w Głogowie.**§ 3**

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

WÓJT GMINY

ANDRZEJ KRZEMIENI

Załącznik do zarządzenia
Nr 22 / B / 2009
Wójta Gminy w Głogowie
z dnia 25 lutego 2009r.

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU za 2008 rok

Budżet gminy na 2008 rok uchwalono po stronie dochodów na kwotę 14.529.029,00zł, natomiast po stronie wydatków – 14.001.629,00zł. Nadwyżka dochodów nad wydatkami w kwocie 527.400,00zł wynika z zaplanowanych rozchodów, na które składają się splaty pożyczek z WFOŚiGW na zadania: „Budowa kanalizacji Serby-etap III” – 128.800,00zł, „Budowa kanalizacji sanitarnej Grodziec Mały” – 347.200,00zł, „Budowa wodociągu i kanalizacji na os. Klonów oraz ul. Dębowej i Jaworowej w Serbach” – 38.000,00zł oraz „Budowa wodociągu i kanalizacji w Ruszowicach w ul. Kaszmirowej oraz kanalizacji w ul. Brzaskwiniowej” – 13.400,00zł.

W 2008 roku Rada Gminy podjęła 6 uchwał, którymi dokonano zmian planu i w planie budżetu. Zmiany planu budżetu dotyczyły : dotacji na zadania własne i zlecone oraz z funduszy celowych, części subwencji oświatowej oraz innych dotacji i dochodów. Uchwałami rady zwiększono budżet o 1.040.558,00zł.

Ponadto wprowadzono plan przychodów – 2.511.120,00zł (wolne środki – 1.249.220,00zł, pożyczka z WFOŚiGW na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków w m. Serby Stare” – 1.261.900,00zł) i o tą kwotę zwiększono plan wydatków.

Wójt Gminy wprowadził siedem zarządzeń w sprawie zmian budżetu i w budżecie, którymi zwiększono plan dochodów i wydatków na zadania własne i zlecone o – 54.464,37zł.

Zmiany budżetu dotyczyły zwiększenia dotacji na następujące zadania : dożywianie – 32.300,00zł, nauczanie języka angielskiego – 6.580,00zł, dopłata do paliwa rolniczego – 139.331,37zł, świadczenia pomocy materialnej dla uczniów – 24.253,00zł, wdrożenie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 12.150,00zł, wypłata dodatków pracownikom socjalnym – 2.600,00zł, usługi opiekuńcze – 16.000,00 oraz zmniejszenie dotacji : zasiłki i pomoc w naturze – 28.000,00zł, ubezpieczenie zdrowotne – 3.600,00zł, świadczenia rodzinne – 147.150,00zł.

Po wprowadzonych zmianach plan dochodów w 2008 roku wyniósł 15.624.051,37zł, natomiast wydatków 17.607.771,37zł.

Deficyt budżetu gminy wyniósł 1.983.720,00zł, który planowano pokryć wolnymi środkami oraz pożyczką.

Plan przychodów – 2.511.120,00zł

- nadwyżka środków na rachunku bieżącym (wolne środki) – 1.249.220,00 zł
- pożyczka – 1.261.900,00zł.

Plan rozchodów – 527.400,00zł (splata pożyczek).

Rezerwę ogólną rozdysponowano w kwocie 3.500,00zł na nieprzewidziany wydatek tj. zabezpieczenie elektrycznego podgrzewacza do wody oraz inne prace w szatni sportowej w Ruszowicach.

Dochody w 2008 roku zostały zrealizowane w wysokości **16.382.721,39zł** na przewidywane **15.624.051,37zł**, co stanowi 104,86% planu rocznego.

Realizacja dochodów z poszczególnych źródeł przedstawia się następująco :

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
I	<u>DOCHODY WŁASNE</u>	<u>8.997.462,00</u>	<u>9.795.375,78</u>	<u>108,87</u>
	z tego :			
1.	Udziały we wpływach z podatku doch. od osób prawnych i jedn. org. nie posiad. osobow. prawnej	50.000,00	97.877,05	195,75
2.	Udziały we wpływach z podatku doch. od osób fizycznych	3.384.557,00	3.753.888,00	110,91
3.	Podatek rolny	332.235,00	327.218,52	98,49
4.	Podatek od nieruchomości	3.082.670,00	3.393.218,09	110,07
5.	Podatek leśny	18.460,00	20.413,95	110,58
6.	Podatek od środków transport.	114.950,00	71.398,76	62,11
7.	Podatek doch. od osób fiz. prow. dział. gosp. opłacany w formie karty podatkowej	1.000,00	611,81	61,18
8.	Podatek od spadków i darowizn	4.000,00	39.471,31	986,78
9.	Oplata skarbową	20.000,00	16.272,60	81,36
10.	Oplata eksploatacyjna	4.000,00	4.549,20	113,73
11.	Dochody z majątku gminy :	<u>122.296,00</u>	<u>144.292,99</u>	<u>117,99</u>
	w tym :			
	- czynsze lokali użytkowych	850,00	1.712,65	
	- dzierżawa gruntów	3.300,00	5.766,19	
	- czynsze lokali mieszkaniowych	55.350,00	51.663,36	
	- dzierżawa terenów łowieckich	1.676,00	2.020,70	
	- wieczyste użytkowanie i zarząd	10.450,00	14.332,23	
	- przekształcenie z wieczystego użytkowania w prawo własności	690,00	969,86	
	- odpłatność za cmentarze	4.600,00	7.260,00	
	- wpływy ze sprzedaży	<u>45.380,00</u>	<u>60.568,00</u>	
	w tym :			
	1) sprzedaż i raty z tyt. sprzedaży lokali mieszkalnych		56.884,60	
	2) sprzedaż i raty z tyt. sprzedaży działek		3.683,40	

12.	Opłata od posiadania psów	500,00	765,00	153,00
13.	Podatek od czynności cywilno prawnych	200.000,00	330.151,78	165,08
14.	Pozostałe dochody z tego :	<u>1.662.794,00</u>	<u>1.595.246,72</u>	<u>95,94</u>
	- opłata produktowa	-	1.543,32	
	- opłata adiacencka	49.000,00	43.836,49	
	- odsetki bankowe	35.000,00	38.090,83	
	- opłata za specyfikacje	100,00	-	
	- odsetki za nieterminowe wpłaty należności i inne, koszty upomnień i opłata prolongacyjna	25.000,00	52.282,00	
	- odpłatność za pobór wody z opłatą stałą	409.310,00	445.217,22	
	- odpłatność za ścieki	224.595,00	262.318,55	
	- odpłatność za usługi opiekuńcze	-	2.284,85	
	- opłata planistyczna	574.620,00	295.206,00	
	- różne rozliczenia z lat ubiegłych, prowizja za term. płatności składek ZUS i podatku, zwrot zaliczki aliment. i inne	3.030,00	7.728,18	
	- opłata za zezwolenia na alkohol	297.650,00	298.005,86	
	- odpłatność za pobyt w przedszkolu	27.550,00	26.215,00	
	- kara za nieterminowe wykonanie dokumentacji	-	5.920,84	
	- wpływy z opłaty za wpis do ewidencji działalności gosp.	9.000,00	6.950,00	
	- 5% od zrealizowanych dochodów zadań zleconych: za dowody osobiste i zwrot zaliczki alimentacyjnej, usługi opiekuńcze	500,00	4.114,61	
	- opłaty za zajęcie pasa drogowego	5.930,00	100.821,08	
	- odszkodowanie z PZU	1.509,00	1.511,89	
	- odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	-	3.200,00	
II	<u>DOTACJE CELOWE</u>	<u>3.588.184,37</u>	<u>3.548.940,61</u>	<u>98,91</u>
	z tego :			
1.	<u>Na zadania własne gminy</u>	<u>1.122.797,00</u>	<u>1.114.406,89</u>	<u>99,25</u>
	w tym :			
	- zasiłki i pomoc w naturze	40.000,00	39.566,96	
	- Ośrodek Pomocy Społecznej	105.200,00	105.200,00	
	- pomoc materialna dla uczniów	37.066,00	34.716,22	
	- dożywianie	74.500,00	74.500,00	
	- nauczanie języka angielskiego	6.580,00	2.097,78	
	- dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników	21.011,00	21.009,98	
	- na zadanie inwestycyjne pn. „Rozbudowa Szkoły Podst. w Przedmościu”	810.000,00	810.000,00	

	- na zakup motopompy dla OSP Przedmoście	11.600,00	11.600,00	
	- na zakup akordeonu i sprzętu nagłaśniającego	6.000,00	6.000,00	
	- zakup podręczników	5.840,00	4.715,95	
	- rozbudowa Sz. Podst. i Gimnazjum w Serbach	5.000,00	5.000,00	
2.	<u>Na zadania zlecone gminom</u> w tym :	<u>1.828.192,37</u>	<u>1.797.338,72</u>	<u>98,31</u>
	- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	41.000,00	35.784,00	
	- świadczenia rodzinne i składki na ubezpieczenia oraz zaliczka alimentacyjna	1.460.000,00	1.450.070,99	
	- zlecone z zakresu administracji rządowej	57.151,00	57.151,00	
	- składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia z GOPS-u oraz niektóre świadczenia rodzinne	8.400,00	8.061,07	
	- na prowadzenie i aktualizację rejestrów wyborców	810,00	810,00	
	- na zadania obrony cywilnej i pozost. zadań obronnych	1.500,00	1.500,00	
	- zasiłki i pomoc w naturze oraz opłacanie skł. na ubezp. społecz. świadczeń z GOPS	120.000,00	104.630,29	
	- dopłaty do paliwa rolniczego	139.331,37	139.331,37	
3.	<u>Dotacja rozwojowa</u> na realizację projektu pn. Program Operacyjny Kapitał Ludzki	<u>63.000,00</u>	<u>63.000,00</u>	<u>100,00</u>
4.	<u>Dotacje z funduszy celowych</u> w tym :	<u>571.895,00</u>	<u>571.895,00</u>	<u>100,00</u>
	1) dotacja z PFRON z tyt. zwolnień w podatkach zakładów pracy chronionej	81.395,00	81.395,00	
	2) dotacje z PFOŚiGW na			
	- konserwację urządzeń melioracji	15.000,00	15.000,00	
	- ochronę przeciwpowodziową	10.000,00	10.000,00	
	- rekultywację składowisk odpa- dów	15.000,00	15.000,00	
	- termomodernizację salek dydak- tycznych – Szk.Podst. Przedm.	30.000,00	30.000,00	
	3) dotacja z WFOSiGW na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Serbach Starych”	420.500,00	420.500,00	

5.	<u>Dotacja z PCPR na organizację imprez integracyjnych osób niepełnosprawnych</u>	<u>2.300,00</u>	<u>2.300,00</u>	
III	<u>SUBWENCJA OGÓLNA</u>	<u>3.038.405,00</u>	<u>3.038.405,00</u>	<u>100,00</u>
	w tym :			
	- część wyrównawcza (kwota uzupełniająca)	414.815,00	414.815,00	
	- część oświatowa	2.623.590,00	2.623.590,00	
	DOCHODY OGÓŁEM :	15.624.051,37	16.382.721,39	104,86

DOCHODY BUDŻETU GMINY GŁOGÓW

Wykonanie na 31.12.2008 rok

Dział	Wyszczególnienie	Budżet na 2008r. wg uchwał	Wykonanie	%
010	Rolnictwo i łowiectwo	588.511,37	588.514,77	100,00
020	Leśnictwo	1.676,00	2.020,70	120,57
700	Gospodarka mieszkaniowa	107.240,00	125.853,33	117,36
710	Działalność usługowa	579.220,00	302.466,00	52,22
750	Administracja publiczna	59.001,00	59.621,89	101,05
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	810,00	810,00	100,00
752	Obrona narodowa	500,00	500,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	12.600,00	12.600,00	100,00
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	7.680.347,00	8.639.126,50	112,48
758	Różne rozliczenia	3.072.725,00	3.086.296,16	100,44
801	Oświata i wychowanie	906.761,00	901.228,39	99,39
851	Ochrona zdrowia	-	100,01	
852	Pomoc społeczna	1.915.840,00	1.892.626,33	98,79
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	42.906,00	39.432,17	91,90
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	648.905,00	724.516,09	111,65
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6.000,00	6.000,00	100,00
926	Kultura fizyczna i sport	1.009,00	1.009,05	100,00
Ogółem :		15.624.051,37	16.382.721,39	104,86

Analizując wykonanie dochodów w 2008 roku należy stwierdzić:

- ☉ najniższe wykonanie w dziale 710 – 52,22% dotyczy opłaty planistycznej. Od trzech decyzji strony odwołały się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które skierowało do ponownego rozpatrzenia. Po sporządzeniu ponownych operatów szacunkowych, kwoty opłat zostały zmniejszone.

W pozostałych działach wykonanie wynosi od 91,90% w dziale 854 – wykorzystana dotacja na pomoc materialną dla uczniów i zakup podręczników do 120,57% w dziale 020 - wpływy z dzierżawy terenów łowieckich są większe o 344,70zł. Wykonanie – 100% w dziale 010, 751, 752, 754, 921 i 926 – są to otrzymane dotacje.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków na 31.12.2008r. wynoszą 572.836,38zł

w tym :

- w podatku od nieruchomości – 137.419,94zł (osoby prawne – 39.669,33zł, osoby fizyczne – 97.750,61zł),
- w podatku od środków transportowych – 39.935,08zł (osoby prawne – 8.404,76zł, osoby fizyczne – 31.530,32zł),
- w podatku rolnym – 395.481,36zł (osoby prawne – 56.771,06zł, osoby fizyczne – 338.710,30zł).

Skutki rozłożeń na raty, odroczeń terminu płatności na 31.12.2008r. wynoszą 109.405,20zł

z tego:

- podatku rolnego – 992,00zł (osoby fizyczne),
- podatku od nieruchomości – 107.108,20zł (osoby fizyczne),
- podatku od środków transportowych – 1.305,00zł (osoby fizyczne).

Skutki udzielonych umorzeń na 31.12.2008r. wynoszą 17.248,20zł
z tego:

- podatek od spadków i darowizn – 1.507,09zł (osoby fizyczne),
- podatku rolnego – 4.928,37zł (osoby fizyczne),
- podatku od nieruchomości – 10.100,63zł (osoby fizyczne),
- odsetki od podatków – 697,50zł (osoby fizyczne),
- podatek leśny – 1,00zł (osoby fizyczne),
- podatek od czynności cywilnoprawnych – 13,61zł (osoby fizyczne).

Skutki udzielonych ulg i zwolnień na 31.12.2008r. wynoszą
105.307,75zł

1) podatek od nieruchomości – 101.877,38zł

z tego:

- jednostki: GOK, gmina i straże – 72.741,00zł,
- działki dożywotnie i budynki gospodarcze zdanych gospodarstw na Skarb Państwa za rentę lub emeryturę – 29.136,38zł

2) podatek rolny – 3.430,37zł.

Ogółem zaległości na 31.12.2008r. wyniosły 733.088,52zł.

Największe zaległości wystąpiły :

- podatek od nieruchomości – 200.095,23zł (osoby prawne – 110.178,94zł, osoby fizyczne – 89.916,29zł),
- podatek rolny – 53.115,45zł (osoby prawne – 28.823,00zł, osoby fizyczne – 24.292,45zł),
- podatek od środków transportowych – 92.644,77zł (osoby fizyczne),
- opłaty za wodę – 58.551,36zł,
- opłata adiacencka – 12.177,70zł,
- czynsze mieszkaniowe – 36.572,94zł,
- opłaty za ścieki – 17.884,07zł,
- zaliczka alimentacyjna – 166.057,62zł,
- podatek od działalności gospodarczej (karta podatkowa) pobierany przez U.S. – 35.723,00zł,
- odsetki naliczone od zaległych opłat – 54.616,21zł.

Na zaległości wystawiono upomnienia, tytuły wykonawcze oraz wezwania do zapłaty i pozwu do sądu.

Nadpłaty wynoszą 103.997,41zł. Największa nadpłata w kwocie 86.524,37zł powstała w opłatach za zajęcie pasa drogowego. Pozostałe w dochodach: podatek od czynności cywilnoprawnych, od działalności gospodarczej, od nieruchomości, rolny i leśny, czynsze mieszkaniowe, dzierżawy gruntów i innych dochodach.

Wydatki budżetu gminy w 2008 roku zostały zrealizowane w wysokości 17.022.502,77zł na przewidywane w planie 17.607.771,37zł, co stanowi 96,68% planu rocznego.

Realizacja wydatków przedstawia się następująco :

DZIAŁ 010 – ROLNICTWO I ŁOWIECTWO - plan 1.991.073,00zł, wykonanie – 1.937.145,05zł

w tym :

Rozdział 01008 – plan 29.500,00zł, wydatkowano 28.450,78zł

z tego:

zakup piły i kosi spalinowej – 3.828,01zł, konserwacja rowów – 18.788,00zł, części do kos, paliwo, narzędzia i inne materiały oraz usługi dotyczące prac na rowach – 3.254,80zł, wydatki związane z pracownikami zatrudnionymi na rowach melioracyjnych tj. zakupy, art. bhp, odzież ochronna i badania lekarskie – 2.579,97zł.

Kwota 5.588,10zł za zakup sprzętu i odzież dla pracowników została zrefundowana przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu.

Ponadto otrzymano dotacje z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 15.000,00zł na konserwację urządzeń melioracyjnych.

Rozdział 01010 – plan 1.886.928,00zł, wykonanie 1.835.768,97zł na finansowanie inwestycji :

- „Budowa kanalizacji w Serbach Starych” – 1.698.590,41zł
(w tym: dotacja z WFOŚiGW- 420.500,00zł, pożyczka – 1.261.900,00zł)
- „Budowa wodociągu we wsi Bytnik” – 16.745,63zł,
- „Budowa kanalizacji w Ruszowicach w ul. Tęczowej (oprac. dokumentacji) – 20.870,59zł,
- „Budowa wodociągu i kanalizacji w Ruszowicach w ul.Brzaskwiniowej” (oprac. dokumentacji) – 16.805,17zł,
- „Budowa wodociągu i kanalizacji w Serbach ul.Zielona” – 28.045,41zł,
- „Budowa wodociągu w Serbach przy ul.Kwiatowej na osiedlu domków jednorodzinnych” – 42.289,68zł,
- „Budowa kanalizacji sanitarnej wsi Klucze i Wilków” – 12.422,08zł.

Rozdział 01030 – na plan 6.645,00zł, wydatkowano 6.054,92zł – wpłaty na rzecz Izby Rolniczych.

Rozdział 01095 – plan 68.000,00zł, wykonanie 66.870,38zł z tego: na opłatę za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej – 56.830,78zł, zakup motopomp do usuwania wody z zalanych gruntów – 10.039,60zł (w tym z dotacji z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska – 10.000,00zł).

DZIAŁ 600 – TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ - plan 616.475,00zł, wykonanie – 572.094,09zł

w tym :

Rozdział 60016 – na plan 611.475,00zł, wykonanie wynosi 568.431,09zł : zimowe utrzymanie dróg – 6.749,94zł. Na zakup kamienia, transport, prace sprzętowe oraz remonty cząstkowe dróg – 75.477,74zł. Lustro przy drodze w Serbach – 932,08zł, wykonanie znaków drogowych i tablic informacyjnych – 5.055,73zł, opłata za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym – 4.975,00zł, materiały do sprzątania poboczy i inne – 1.274,25zł, wycięcie drzew przy drogach – 11.124,00zł, remont drogi w Serbach ul.Zielona – 62.518,17zł.

Wydatki na finansowanie inwestycji:

- „Rozbudowa drogi w Serbach ul.Ogrodowa” – 399.821,18zł,
- „Budowa mostku na kanale Sępólno w Ruszowicach” – 503,00zł.

Rozdział 60053 – na plan 5.000,00zł, wykonanie 3.663,00zł na finansowanie inwestycji pn. „Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa dolnośl. sieci szkieletowej”.

DZIAŁ 700 – GOSPODARKA MIESZKANIOWA - plan 157.015,00zł, wykonanie – 121.256,15zł

w tym :

Rozdział 70005 – plan 157.015,00zł, wydatkowano 121.256,15zł. Wydatki na budynki komunalne wynoszą – 26.781,07zł, w tym: przeglądy kominiarskie, badania wody – 4.018,34zł, opłaty za energię elektryczną klatek schodowych – 4.193,12zł, wywóz nieczystości – 3.854,08zł, naprawa dachu budynku w Ruszowicach – 732,00zł, naprawa piecy kaflowych w budynkach Ruszowice i Serby– 3.424,00zł, zakup materiałów i pozostałe usługi – 737,42zł. Wymiana okien w budynku Ruszowice – 1.220,00zł oraz tablic licznikowych – 1.763,36zł, wymiana rur kanalizacyjnych i naprawa dachu w budynku Wilków – 3.049,50zł. Przegląd przewodów kominowych i instalacji gazowej – 3.239,25zł, ubezpieczenie budynków – 550,00zł.

Odszkodowania za przyjęte grunty pod drogi – 51.707,00zł. Opłaty za operaty szacunkowe, sądowe i notarialne – 26.630,92zł, ogłoszenia prasowe – 2.657,16zł.

Na finansowanie inwestycji wydatkowano:

- wykup gruntów pod drogi – 13.480,00zł.

DZIAŁ 710 – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA - plan 206.880,00zł, wydatkowano –168.187,29zł

w tym :

Rozdział 71004 – na plan 151.860,00zł, wydatkowano 116.552,30zł, z tego: opracowania map do m.p.z.p. – 11.564,36zł, plany zagospodarowania przestrzennego – 11.590,00zł, wynagrodzenia i pochodne za udział w komisjach urbanistycznych – 1.175,50zł, opracowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy – 90.502,04zł, ogłoszenia prasowe i inne opłaty – 1.720,40zł.

Rozdział 71014 – na plan 17.000,00zł, wydatkowano ogółem 15.873,98zł z tego :

na mapy, wyrisy działek i usługi dotyczące wykazu zmian gruntowych – 12.273,98zł, opłaty za dostęp do danych ewidencyjnych gruntów – 3.600,00zł.

Rozdział 71035 – plan 38.020,00zł, wydatkowano 35.761,01zł na utrzymanie cmentarzy : ekwiwalent za pranie odzieży, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) pracownika – 9.503,78zł, wywóz nieczystości – 17.698,51zł, paliwo, części do kosiarki oraz inne zakupy i usługi – 968,72zł, wymiana drzwi i okien w kaplicy w Kluczach – 7.590,00zł.

DZIAŁ 750 – ADMINISTRACJA PUBLICZNA – plan 2.103.058,00zł, wykonanie – 2.032.151,66zł

w tym :

Rozdział 75022 – plan 127.600,00zł, wydatki – 117.564,68zł na które składają się : diety radnych – 104.940,00zł, artykuły na sesje, komisje i inne zakupy – 7.205,46zł. Opłaty za usługi telefoniczne komórkowe – 1.456,90zł, art. biurowe, kalendarze i pieczątki – 782,09zł, opłaty za usługi internetowe – 1.437,75zł. Zakup papieru i tuszy do drukarki – 1.216,48zł, oprogramowanie i modem do laptopa – 526,00zł.

Rozdział 75023 – plan 1.880.438,00zł, wykonanie 1.827.678,56zł. Na wydatki składają się :

- nagrody jubileuszowe	- 6.811,95zł
- wynagrodzenia	- 1.030.225,42zł
- ekwiwalent za urlop	- 971,40zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 173.510,85zł
- wpłaty na PFRON	- 32.852,00zł
- opłaty pocztowe	- 49.217,42zł
- art. biurowe	- 9.923,52zł
- druki	- 1.942,37zł
- książki, czasopisma, prasa i inne wydawnictwa	- 6.848,54zł
- wyposażenie (krzesła, meble, komputer, czajniki, aparaty telefoniczne, markiza, serwer, drukarka, klimatyzatory i inne)	- 20.819,50zł
- art. chemiczne i środki czystości	- 4.532,40zł
- papier do ksera i drukarek	- 5.506,20zł
- tusz do drukarek	- 10.303,88zł
- zwrot za okulary korygujące, art. bhp i ekwiwalent za pranie odzieży roboczej	- 1.097,09zł
- aktualizacja programów	- 5.368,00zł
- czytniki do podpisu elektronicznego	- 1.444,48zł
- koszty procesowe, postępowania apelacyjnego, opłaty sądowe	- 4.228,56zł
- ubezpieczenie sprzętu i samochodu OPEL	- 4.354,00zł

- naprawa ksera	- 1.095,00zł
- zakup paliwa do samochodu Opel Zafira	- 9.391,81zł
- materiały, przegląd i inne usługi związane z utrzymaniem samochodu służbowego	- 3.209,70zł
- opłaty za centralne ogrzewanie (ul.Poczdamska)	- 8.737,40zł
- energia elektryczna pomieszczeń U.G.	- 19.044,65zł
- opłaty za pobór wody (ul.Poczdamska)	- 150,00zł
- serwis ksera	- 3.874,21zł
- nagrywarka, pamięć i inne akcesoria komputerowe	- 4.071,69zł
- czynsz za pomieszczenia U.G.	- 173.032,22zł
- opłaty za usługi telefoniczne	- 18.274,52zł
- opłaty za internet	- 5.099,86zł
- zakup programów	- 3.508,71zł
- monitoring i konserwacja systemu alarmowego	- 3.757,75zł
- szkolenia	- 7.613,00zł
- badania okresowe	- 885,00zł
- wynagrodzenie pracownika BHP	- 6.000,00zł
- odpisy na ZFŚS	- 25.533,13zł
- wynagrodzenie za obsługę prawną	- 21.960,00zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 61.668,99zł
- delegacje	- 4.411,58zł
- opłaty bankowe	- 6.155,50zł

Kwota 17.488,58zł stanowi wydatki na : opłaty RTV, wykonanie pieczętek, woda butlowa, materiały do sekretariatu i napraw, wywóz nieczystości, homologacja teczki kasowej, ogłoszenia prasowe i inne zakupy i usługi.

Wydatki na zakupy inwestycyjne :

- zakup komputera – 3.524,02zł,
- zakup ksera – 16.900,66zł,
- zakup programów komputerowych – 32.333,00zł.

Rozdział 75075 – plan 15.000,00zł, wykonanie – 14.804,47zł na promocję gminy.

Rozdział 75095 – plan 80.020,00zł, wykonanie – 72.103,95zł.

Wydatki Rad Sołeckich wynoszą 6.375,46zł, ryczałty sołtysów – 46.500,00zł, diety za udział w sesjach – 6.750,00zł, czasopisma i legitymacje dla sołtysów – 343,26zł, ubezpieczenie sołtysów – 836,00zł, składki na Związek Gmin Wiejskich – 1.444,53zł, tablice informacyjne dla sołectw – 8.318,63zł, kalendarze i inne zakupy – 286,07zł. Składka na działalność „Lokalne Grupy Działania” – 1.250,00zł.

DZIAŁ 752 – OBRONA NARODOWA - plan **1.000,00zł**, wykonanie – **373,99zł**

w tym :

Rozdział 75212 – plan – 1.000,00zł, wykonanie 373,99zł na szkolenia i delegacje.

DZIAŁ 754 – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA - plan **195.160,00zł**,
wykonanie – **180.525,79zł**

w tym :

Rozdział 75404 – plan i wykonanie 37.000,00zł. Przekazano dotacje na zakup radiowozu dla Komendy Powiatowej Policji.

Rozdział 75411 – plan i wykonanie 5.000,00zł dotacja dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej na zakup zestawu ratowniczego.

Rozdział 75412 – na plan 133.160,00zł, wydatkowano – 130.803,30zł na utrzymanie jednostek OSP : wynagrodzenia Komendanta OSP i konserwatorów sprzętu zatrudnionych na umowę-zlecenie – 10.080,00zł, ryczałty członków OSP za udział w akcjach – 6.497,16zł, opłaty za energię elekt. remiz strażackich – 3.542,66zł, ubezpieczenia samochodów OSP, strażaków, wyposażenia i remiz – 11.658,00zł, badania techniczne i rejestracje samochodów – 1.719,50zł, remont samochodów i pompy – 1.339,99zł, materiały do remontów remiz – 286,60zł, abonament i przegląd stacji selektywnego reagowania – 1.199,76zł, umundurowanie i osprzęt – 27.481,82zł, badania lekarskie – 4.090,00zł. Paliwo i płyny do samochodów i motopomp – 16.071,62zł. Usługi, materiały, wyposażenie i części do samochodów i motopomp – 15.373,45zł, oznakowanie samochodu – 341,60zł, delegacje – 417,23zł, szkolenia – 1.122,73zł, kalendarze – 1.803,93.

Kwota 4.394,75zł stanowi wydatek na organizację zawodów i festynów strażackich, prenumeratę czasopism i inne zakupy i usługi.

Zakupy inwestycyjne:

- zakup motopompy dla OSP w Przedmościu – 23.382,50zł
(w tym dotacja – 11.600,00zł)

Rozdział 75414 – plan 3.100,00zł, wydatki z zakresu obrony cywilnej - 1.579,20zł: delegacje – 799,20zł, szkolenie – 580,00zł, usługi telekomunikacyjne – 200,00zł.

Rozdział 75421 – plan 9.600,00zł, wykonanie- 4.978,75zł na zakup książek dotyczących zarządzania kryzysowego – 600,22zł oraz pilarek – 4.378,53zł.

Rozdział 75495 – na plan 7.300,00zł, wydatkowano 1.164,54zł : opłata za energię fotoradarów – 471,34zł. Wydatki z zakresu obrony : szkolenia – 250,00zł, materiały – 48,00zł, delegacje - 195,20zł, akcesoria komputerowe – 200,00zł.

DZIAŁ 756 – DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM

– plan – **31.190,00zł**, wykonanie – **28.856,15zł**

Rozdział 75647 – plan 31.190,00zł, wydatki 28.856,15zł i dotyczą : wynagrodzenia za roznoszenie nakazów podatkowych – 4.600,00zł, wypłaty prowizji dla sołtysów za inkasa zobowiązań podatkowych – 16.413,00zł, pochodne od wypłat (ZUS i FP) – 3.275,09zł, koszty komornicze i sądowe – 4.327,48zł, papier do faktur – 240,58zł.

DZIAŁ 757 – OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO – plan **123.400,00zł**, wykonanie – **115.596,04zł**

w tym : **Rozdział 75702** – na plan 123.400,00zł, wydatkowano 115.596,04zł : odsetki od pożyczek z WFOŚ i GW na zadania : „Budowa kanalizacji Serby Stare”, „Budowa kanalizacji Grodziec M.”, „Budowa kanalizacji Serby-etap III”, „Budowa wodociągu i kanalizacji na oś. Klonów oraz ul. Dębowej i Jaworowej w Serbach”, „Budowa wodociągu i kanalizacji w Ruszowicach w ul. Kaszmirowej oraz kanalizacji w ul. Brzoskwiniowej” – 100.529,24zł. Prowizja od gwarancji bankowej na zabezpieczenie pożyczki na zadanie „Budowa kanalizacji Grodziec M.” – 15.066,80zł.

DZIAŁ 758 – RÓŻNE ROZLICZENIA – plan **28.400,00zł**, wykonanie – **18.601,20zł**

z tego:

Rozdział 75814 – plan – 18.900,00zł, wykonanie – 18.601,20zł – zasądzony częściowy zwrot kary z tyt. nieterminowego wykonania dokumentacji w 2008r.

Rozdział 75818 – rezerwę ogólną w kwocie – 9.500,00zł – nie rozdysponowano.

DZIAŁ 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE – plan **6.835.380,00zł**, wykonanie – **6.729.339,86zł**

w tym :

Rozdział 80101 – plan 4.998.897,00zł (w tym dotacja plan – 6.580,00zł, wykonanie – 2.097,78zł na nauczanie j. angielskiego oraz na inwestycje – 845.000,00zł), wydatkowano 4.949.169,12zł z tego :

Szkoła Podstawowa w Przedmościu – plan-**3.321.179,00zł**(w tym: Rozbudowa Szkoły Podst. - budowa sali gimnastycznej przy szkole-etap II – 2.412.000,00zł), wykonanie – **890.655,32zł** plus finansowanie inwestycji – **2.411.995,56zł** (z dotacji 840.000,00zł)

- dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	- 11.354,00zł
- fundusz zdrowotny nauczycieli	- 1.026,00zł
- dodatki wiejskie	- 26.474,78zł
- wynagrodzenia nauczycieli i obsługi	-593.761,87zł
- ekwiwalent za urlop	- 1.380,45zł
- dodatkowe wynagrodzenia roczne (13-stka)	- 41.049,16zł

- odzież bhp dla pracowników	- 1.171,54zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS + FP)	- 90.103,17zł
- odpis na ZFŚS	- 34.984,71zł
- ubezpieczenie sprzętu i budynków	- 2.970,00zł
- delegacje	- 1.144,66zł
- opłaty za energię elektryczną	- 5.989,10zł
- opłaty za gaz	- 22.261,33zł
- za wodę	- 1.231,35zł
- papier do ksera i drukarek, tusze oraz inne materiały do komputerów	- 1.116,45zł
- art. biurowe	- 744,00zł
- wyposażenie (komputer, aparat telef., biurko, tablice i inne)	- 3.731,15zł
- pomoce dydaktyczne	- 987,82zł
- pozostałe zakupy : materiały do remontów, paliwo do kosiarki, świadectwa i dyplomy, prasa i inne	- 4.027,49zł
- środki czystości	- 2.891,96zł
- opłaty za usługi telekomunikacyjne i internet	- 2.552,92zł
- wywóz nieczystości	- 3.228,68zł
- monitorowanie HERTZ	- 2.302,20zł
- szkolenia pracowników	- 1.062,60zł
- badania okresowe	- 680,00zł
- konserwacja alarmu i ksera	- 963,16zł
- odprawa emerytalna	- 9.016,02zł
- nagroda jubileuszowa	- 3.005,34zł
- roboty remontowe wodno-kanalizacyjne	- 9.670,95zł
- zwiększenie mocy przyłączeniowej energii	- 5.445,17zł
- wykonanie zabezpieczeń filarów sali gimnast.	- 400,00zł
- usługi bankowe	- 2.274,00zł
- pozostałe usługi i opłaty (archiwizacja danych, abonament RTV, przegląd gaśnic i inne)	- 1.653,29zł

Szkoła Podstawowa w Wilkowie – plan 554.163,00zł, wykonanie – 547.346,51zł :

- dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	- 6.588,00zł
- fundusz zdrowotny	- 730,00zł
- dodatki wiejskie	- 13.261,21zł
- art. bhp dla pracowników	- 2.503,88zł
- wynagrodzenia nauczycieli i obsługi	- 340.496,65zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 23.956,98zł
- nagroda jubileuszowa	- 1.646,10zł
- przewozy na zawody sportowe	- 646,72zł
- papier do ksera, tusze do komputerów i inne	- 1.294,77zł
- zakup okien	- 15.860,00zł
- ekwiwalenty za urlopy	- 1.625,85zł

- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 67.677,94zł
- szkolenia pracowników	- 960,00zł
- odpisy na ZFŚS	- 25.865,65zł
- zakup opału	- 11.241,50zł
- materiały na imprezy szkolne i nagrody	- 520,38zł
- wyposażenie (kosiarka, odkurzacz, aparat telef.i fotogr., biurka, krzesła, tablica, rolety i inne)	- 5.940,80zł
- pozostałe zakupy (świadczenia, art.biurowe, dzienniki, prasa i inne)	- 2.495,95zł
- opłaty za energię elektryczną	- 5.582,83zł
- za wodę	- 532,22zł
- opłaty za usługi telekomunikacyjne i internetowe	- 2.309,23zł
- wywóz nieczystości	- 2.578,03zł
- badania okresowe	- 615,00zł
- środki czystości	- 725,81zł
- konserwacja ksero i alarmu	- 368,88zł
- opłaty bankowe	- 1.831,00zł
- pomoce dydaktyczne	- 942,59zł
- monitorowanie	- 1.980,21zł
- instalacja w pracowni komputerowej	- 2.350,00zł
- pozostałe usługi (legalizacja gaśnic, archiwizacja danych i inne)	- 999,22zł
- delegacje	- 1.398,75zł
- ubezpieczenie wyposażenia, budynków i inne opłaty	- 1.820,36zł

Szkoła Podstawowa w Serbach – plan – 1.123.555,00zł (w tym: inwestycja Rozbudowa Szkoły – 212.000,00zł), wykonanie – **888.121,89zł** plus finansowanie inwestycji – **211.049,84zł** (z dotacji 5.000,00zł):

- dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	- 9.696,00zł
- dodatki wiejskie	- 30.250,48zł
- ekwiwalent za odzież	- 1.287,40zł
- okulary korygujące	- 600,00zł
- remont łazienek uczniowskich	- 32.819,35zł
- wynagrodzenia	- 531.037,54zł
- zasiłki na zagospodarowanie	- 6.576,00zł
- dodatkowe wynagrodzenia roczne (13-stka)	- 39.283,26zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 109.597,12zł
- odpisy na ZFŚS	- 46.918,12zł
- zakup prasy	- 4.472,82zł
- art. gospodarcze, wyposażenie, środki czystości i inne zakupy	- 8.436,75zł
- art. biurowe i szkolne	- 2.862,74zł
- nagrody dla uczniów	- 972,11zł
- aktualizacje i zakup programów oraz materiały do komputerów	- 6.418,42zł

- gaz butlowy	- 48,01zł
- abonament programu	- 880,00zł
- papier do ksero i drukarek	- 1.119,26zł
- opłaty za energię elektryczną	- 11.530,48zł
- woda i ścieki	- 5.059,70zł
- fundusz zdrowotny	- 1.360,00zł
- bramki na boisko	- 4.223,64zł
- badania wody, pomiary elektryczne i gazu	- 868,75zł
- usługi dotyczące zabezpieczenia dachu	- 8.784,00zł
- pomoce dydaktyczne	- 944,00zł
- konserwacja alarmu i ksero	- 659,65zł
- koszty bankowe	- 2.305,00zł
- wywóz nieczystości	- 4.349,10zł
- usługi telefoniczne i internetowe	- 2.719,81zł
- badania okresowe	- 950,00zł
- wyjazdy na zawody sportowe	- 1.044,12zł
- szkolenia pracowników	- 1.440,00zł
- monitorowanie HERTZ	- 1.845,12zł
- pozostałe usługi i opłaty (naprawy, ekspertyzy i inne)	- 2.632,40zł
- delegacje	- 972,54zł
- wynagrodzenie za „Wychowanie do życia w rodzinie”	- 1.053,72zł
- ubezpieczenie sprzętu, budynku i trwały zarząd	- 2.104,48zł

Rozdział 80103 (Oddziały klas „0”) – plan 76.331,00zł, wykonanie wydatków – 74.083,33zł

z tego :

Szkoła Wilków - plan 15.890,00zł, wykonanie – 14.573,31zł:

- dodatki mieszkaniowe	- 364,00zł
- dodatki wiejskie	- 805,60zł
- wynagrodzenia	- 10.585,51zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 2.065,28zł
- odpis na ZFŚS	- 752,92zł

Szkoła w Przedmościu - plan 60.441,00zł, wykonanie – 59.510,02zł:

- dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli	- 912,00zł
- dodatki wiejskie	- 3.198,00zł
- wynagrodzenia	- 39.842,24zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 8.103,12zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 2.813,64zł
- odpis na ZFŚS	- 2.281,67zł
- nagroda jubileuszowa	- 2.259,35zł

Rozdział 80104 (Przedszkole Serby) – plan –320.880,00zł, wykonanie – 298.031,97zł :

- nagrody jubileuszowe	- 4.718,43zł
------------------------	--------------

- fundusz zdrowotny	- 330,00zł
- dodatki wiejskie i mieszkaniowe nauczycieli	- 9.596,40zł
- odpłatność za wyżywienie kucharki	- 811,20zł
- ekwiwalent za urlop	- 355,75zł
- szkolenia pracowników	- 440,00zł
- wynagrodzenia	-170.393,24zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 12.243,49zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 35.281,48zł
- art. biurowe i prasa	- 2.632,47zł
- środki czystości	- 1.903,93zł
- opał	- 6.398,62zł
- art. gospodarcze i inne zakupy	- 1.897,21zł
- monitorowanie programu	- 840,00zł
- ekspertyzy oraz inne usługi	- 2.021,66zł
- gaz butlowy	- 138,03zł
- pomoce dydaktyczne	- 1.000,00zł
- odprawa emerytalna	- 7.980,00zł
- odzież ochronna	- 2.740,59zł
- tusze do komputera oraz papier do ksera i drukarek	- 972,01zł
- opłaty za internet	- 738,00zł
- badania okresowe	- 225,00zł
- opłaty za wodę	- 565,63zł
- energia elektryczna	- 4.600,03zł
- opłaty za wywóz nieczystości	- 1.203,96zł
- rozmowy telefoniczne	- 1.691,19zł
- opłaty bankowe	- 1.027,00zł
- delegacje	- 310,10zł
- ubezpieczenie budynków, sprzętu i opł. za zarząd	- 408,17zł
- odpis na ZFŚS	- 13.457,11zł
- wyposażenie (krzeselka, stoliki, biurko, telewizor, Podgrzewacz wody i inne)	- 11.111,27zł

Rozdział 80110 – plan 990.768,00zł, wykonanie – 971.955,20zł

w tym: plan i wykonanie – 2.000,00zł – dotacja dla Gimnazjum w Głogowie

Gimnazjum w Serbach plan – 988.768,00, wykonanie – 969.955,20zł

- dodatki mieszkaniowe	- 13.583,00zł
- dodatki wiejskie	- 37.574,96zł
- nagrody jubileuszowe	- 16.283,91zł
- wynagrodzenia	-616.350,18zł
- ekwiwalent za urlop	- 1.555,84zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 38.335,90zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	-122.416,06zł
- odpis na ZFŚS	- 46.141,74zł

- dozór techniczny kotłowni i konserwacja ksero	- 792,98zł
- zakup art. biurowych i szkolnych	- 2.883,18zł
- badania okresowe	- 930,00zł
- szkolenia pracowników	- 1.075,00zł
- fundusz zdrowotny	- 1.500,00zł
- pomoce dydaktyczne	- 1.951,67zł
- wynagrodzenie „wychowanie do życia w rodzinie”	- 698,50zł
- ekwiwalent za odzież	- 567,34zł
- wyposażenie (centrala telefoniczna, kamery do Monitorowania, krzesła i biurka)	- 5.544,93zł
- nagrody dla uczniów	- 1.053,18zł
- usługi telefoniczne i internetowe	- 2.848,70zł
- środki czystości, art. gospodarcze, materiały do remontu i inne zakupy	- 4.732,98zł
- pozostałe usługi (naprawy gaśnic i inne)	- 1.853,79zł
- olej opałowy	- 34.929,82zł
- delegacje	- 5.758,49zł
- zakup i aktualizacja programów oraz inne materiały do komputerów i ksera	- 4.774,69zł
- zakup prasy	- 475,20zł
- koszty bankowe	- 2.551,00zł
- wyjazdy sportowe	- 1.376,16zł
- ubezpieczenie sprzętu i dozór kotłowni	- 1.416,00zł

Rozdział 80113 (dowozy uczniów do szkół) – plan-207.730,00zł, wydatki – 206.705,62zł: wynagrodzenia opiekunów nad dziećmi dojeżdżającymi do szkół – 24.265,30zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 4.520,23zł, odpis na ZFŚS – 1.504,97zł, zakup biletów i zwrot za przejazdy uczniów – 174.789,73zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-tka) – 1.445,39zł, badania okresowe – 180,00zł.

Rozdział 80146 – plan – 18.260,00zł, wykonanie 15.594,86zł na doksztalcanie nauczycieli : (Szk. Podst. Serby – 3.880,00zł, Szk. Podst. Przedmoście - 3.671,58zł, Sz. Podst. Wilków – 2.249,34zł, Gimnazjum – 4.993,94zł, Przedszkole – 800,00zł).

Rozdział 80148 (stołówki szkolne) – plan 200.403,00zł, wykonanie wydatków – 191.744,78zł

z tego :

Szkoła Przedmoście – plan 18.650,00zł, wydatki – 17.721,28zł :

- wynagrodzenia	-12.610,60zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP)	- 2.228,31zł
- odpis na ZFŚS	- 752,48zł
- materiały (przybory kuchenne)	- 2.129,89zł

Szkoła Serby – plan 88.410,00zł, wydatki – 81.253,14zł :

- wynagrodzenia	-54.847,64zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka)	- 4.126,89zł

- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) -10.363,82zł
- odpis na ZFŚS - 2.565,71zł
- wyposażenie (brytfanny, stół, robot, rozdrabniacz i inne) - 6.705,87zł
- środki czystości, węgiel do kuchni i inne zakupy - 2.643,21zł

Szkoła Wilków – plan – **93.343,00zł**, wydatki – **92.770,36zł** :

- wynagrodzenia -16.826,30zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka) - 931,02zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) - 3.079,31zł
- patelnia elektryczna - 5.017,86zł
- odpis na ZFŚS - 979,14zł
- środki czystości - 60,00zł
- remont stołówki i zakup wyposażenia -65.876,73zł

Rozdział 80195 – plan 22.111,00zł, wykonanie 22.054,98zł z tego: dotacja do Powiatu na doradztwo metodyczne – 1.045,00zł, zwrot kosztów kształcenia młodocianych – 21.009,98zł (z dotacji).

DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA – plan-
185.239,00zł, wykonanie – **176.399,00zł**

w tym :

Rozdział 85401 (świetlice szkolne) – plan 121.568,00zł, wykonanie – 119.596,83zł

z tego :

Szkoła w Wilkowie – plan **44.651,00zł**, wydatki – **43.591,66zł** :

- dodatki wiejskie - 2.416,80zł
- dodatki mieszkaniowe - 912,00zł
- wynagrodzenia -29.770,21zł
- art. biurowe i programy - 489,44zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka) - 1.594,88zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) - 6.126,76zł
- odpis na ZFŚS - 2.281,57zł

Szkoła w Serbach – plan – **40.485,00zł**, wydatki – **40.158,38zł** :

- dodatki mieszkaniowe - 552,00zł
- dodatki wiejskie - 2.106,00zł
- wynagrodzenia -26.822,28zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka) - 1.825,17zł
- art. piernicze - 1.053,02zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) - 5.518,35zł
- odpis na ZFŚS - 2.281,56zł

Gimnazjum – plan – **36.432,00zł**, wydatki – **35.846,79zł** :

- art. biurowe i szkolne - 494,72zł
- dodatki mieszkaniowe i wiejskie - 2.884,80zł
- wynagrodzenia -20.780,74zł
- pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) - 4.799,95zł
- odpis na ZFŚS - 2.281,56zł

- dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka) - 1.317,02zł
- zasiłek na zagospodarowanie - 3.288,00zł

Rozdział 85415 – plan 62.906,00zł, wykonanie 56.512,17zł z tego: na pomoc materialną dla uczniów (z dotacji) – 34.716,22zł, dotacja dla stowarzyszenia a wypłatę stypendiów – 17.080,00zł, zakup podręczników – 4.715,95 (z dotacji).

Rozdział 85446 – plan – 765,00zł, wykonanie – 290,00zł– na doksztalcanie nauczycieli (Sz. Podst. Wilków – 120,00zł, Szk. Podst. Serby – 170,00zł).

Wydatki na oświatę w 2008 roku wyniosły **6.905.738,86zł**. Otrzymana subwencja oświatowa wynosi – 2.623.590,00zł oraz dotacje – 907.539,93zł, co daje kwotę – 3.531.129,93zł. Z budżetu gminy na oświatę wydatkowano – 3.374.608,93zł z tego na finansowanie zadań inwestycyjnych – 2.623.045,40zł.

DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA – plan – **347.075,00zł**, wykonanie – **315.645,82zł**

w tym :

Rozdział 85111 – na plan 6.000,00zł, wykonanie 6.000,00zł dotacja dla szpitala.

Rozdział 85121 – na plan 5.425,00zł, wydatki wynoszą 5.141,67zł z tego: Dotacja dla Powiatu Żarskiego na szczepienie uczennicy, która jest mieszkanką gminy Głogów – 141,67zł, dotacja dla Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Krzepowie na realizację zadań w zakresie zapobiegania chorobom i urazom oraz promocję zdrowia – 5.000,00zł.

Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego zostało przedstawione Radzie Gminy w odrębnym sprawozdaniu.

Rozdział 85153 – plan 20.000,00zł, wykonanie – 17.914,00zł : za pobyt dzieci na wycieczce w Karpaczu – 6.305,92zł, zimowisko w Sopocie – 5.909,02zł, zakup biletów do zoo we Wrocławiu – 250,00zł, wycieczka Zakopane i Sopot – 5.108,76zł, art. na świetlice środowiskowe – 340,30zł.

Rozdział 85154 – plan 315.650,00zł, wykonanie – 286.590,15zł. Są to wydatki związane z realizacją zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych : wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na świetlicach środowiskowych– 50.688,02zł, opłaty za usługi internetowe – 270,13zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-stka) – 1.800,50zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 9.069,31zł, wynagrodzenia członków komisji – 13.802,00zł, program profilaktyczny oraz za prowadzenie zajęć „Zachowaj trzeźwy umysł” – 1.935,00zł, art. gospodarstwa domowego, dekoracyjne, środki czystości, szkolne, papiernicze i inne – 25.966,59zł, zakup wyposażenia świetlic (mikrofony, głośniki, bilard, stół do tenisa, komputer, drukarka, gry, meble i inne) – 27.881,62zł, art. spożywcze na organizację festynów, ferii, wycieczek i imprez – 14.923,98zł, opłaty ZAIKS – 2.160,00zł, energia elektryczna

światlic – 5.160,42zł, zakup gazu butlowego – 1.072,00zł, opłaty za pobyt na wycieczkach i koloniach oraz przewozy dzieci na wycieczki, zimowisko i festyny – 98.180,90zł, za rozmowy telefoniczne – 2.790,49zł, odpis na ZFŚS – 2.148,66zł, konserwacja alarmu i monitorowanie HERTZ – 2.255,18zł, nagrody za udział w konkursach i inne – 4.310,22zł, badania okresowe – 90,00zł, opłaty za spektakle, nagranie płyty i organizacje festynów – 6.200,40zł, tusze do drukarek i inne art. do komputerów – 569,99zł. Na świadczenia usług w zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej przekazano dla Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień – 5.000,00zł. Kwotę 1.376,84zł wydatkowano na wywóz nieczystości oraz inne usługi, delegacje – 1.570,00zł, szkolenia – 2.494,00zł. Zakup patelni elektrycznej do świetlicy środowiskowej w Borku – 4.873,90zł.

Dochody z tyt. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynoszą – 298.005,86zł.

DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA – plan 791.180,00zł, wykonanie – 776.818,34zł

w tym :

Rozdział 85202 na plan 63.900,00zł, wydatkowano 63.481,43zł – opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej (4 osoby).

Rozdział 85214 – na plan 133.900,00zł (w tym dotacja – 40.000,00zł), wydatkowano – 131.797,68zł (w tym z dotacji – 39.566,96zł).

Zasiłki okresowe na kwotę – 39.566,96zł. Na dożywianie – 60.094,64zł, opał, leki, dofinansowanie wypoczynku letniego i inne – 31.136,08zł. Dziesięć rodzin otrzymało art. spożywcze na kwotę 1.000,00zł.

Rozdział 85215 – na plan 43.000,00zł wydatkowano 42.429,03zł na dopłaty do czynszów mieszkaniowych.

Rozdział 85219 – na plan 377.941,00zł (w tym dotacja – 105.200,00zł) wydatkowano na GOPS – 370.889,43zł. Na wydatki składają się : wynagrodzenia pracowników GOPS-u – 224.572,84zł, dodatkowe wynagrodzenia roczne – 15.009,70zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 42.027,76zł, odpis na ZFŚS – 9.443,84zł, wyposażenie (komputer i czajnik), materiały biurowe, czasopisma i inne – 8.844,83zł, ekwiwalent za odzież – 4.134,70zł, badania okresowe – 50,00zł, delegacje i ryczałty za używanie samochodów – 5.345,34zł, opłaty bankowe – 11.419,86zł (w tym na świadczenia rodzinne – 4.343,86zł), obsługa informatyczna, utrzymanie samochodu i inne – 3.164,50zł, programy, tusze i inne do komputerów – 5.641,56zł, opłaty za rozmowy telef. komórkowe – 1.200,00zł, szkolenia – 2.548,00zł, ubezpieczenie samochodu – 2.097,50zł. Zakup inwestycyjny:

- samochód – 35.389,00zł.

Ponadto w tym rozdziale na plan 70.239,00zł (w tym: dotacja – 63.000,00zł, budżet gminy – 7.239,00zł), wydatkowano 70.239,00zł na realizację projektu pn. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na

wynagrodzenia i pochodne pracownika zatrudnionego w ramach projektu i koordynatora, wyposażenie stanowiska pracy oraz szkolenia na kursach i inne wydatki.

Rozdział 85228 – na plan 6.900,00zł, wydatkowano 6.471,50zł na usługi opiekuńcze (3 osoby).

Rozdział 85295 – plan 95.300,00zł (dotacja – 74.500,00zł), wykonanie – 91.510,27zł z tego: na dożywianie dzieci w szkołach – 54.160,00zł, zasiłki celowe na zakup żywności – 11.040,00zł. Zakup paliwa na dowozy posiłków – 3.470,04zł, doposażenie punktu wydawania posiłków w Wilkowie – 11.999,75zł, organizacja Wigilii w Borku i Przedmościu dla osób starszych i niepełnosprawnych – 2.942,87zł, opłaty za pobyt w Częstochowie, Zakopanym i Sopocie – 7.897,61zł (środki z PCPR-u – 2.300,00zł).

DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ - plan – **25.550,00zł**, wykonanie – **10.697,98zł**

z tego:

Rozdział 85333 – plan 25.550,00zł, wydatki 10.697,98zł : wynagrodzenie pracowników publicznych – 7.238,29zł, pochodne (ZUS i FP) – 2.549,17zł, odpis na ZFŚS – 910,52zł.

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA – plan **1.479.940,00zł** wykonanie **1.383.179,75zł**

w tym :

Rozdział 90002 – na plan 28.000,00zł wydatkowano 26.015,35zł z tego: wywóz stłuczki szklanej – 1.610,35zł, rekultywacja składowiska odpadów w Turowie – 24.405,00zł (z dotacji – 15.000,00zł).

Rozdział 90003 – na plan 14.500,00zł wydatkowano 9.460,44zł : na odławianie psów – 8.205,95zł, sprzątanie świata – 1.254,49zł.

Rozdział 90015 – plan 261.700,00zł, wykonanie – 255.131,18zł : - opłaty za oświetlenie dróg – 248.631,18zł, instalacja linii oświetleniowej i naprawa słupa oświetleniowego – 6.500,00zł.

Rozdział 90095 – plan 1.175.740,00zł, wykonanie – 1.092.572,78zł.

Wydatki dotyczą : art. bhp, odzież, posiłki profilaktyczne i inne dla pracowników wodociągów – 3.970,87zł, nagroda jubileuszowa – 10.542,60zł, wynagrodzenia za konserwację urządzeń elektrycznych na hydroforniach – 5.760,00zł, wynagrodzenia pracowników wodociągów – 161.525,78zł, podatek VAT – 245,10zł, dodatkowe wynagrodzenia roczne (13-stka) – 9.823,88zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 30.005,61zł, odpis na ZFŚS – 4.375,90zł, badania pracowników – 585,00zł, zakup paliwa do samochodów – 15.769,93zł, ubezpieczenie samochodów – 2.119,12zł, części, naprawa i inne dotyczące samochodu – 4.186,41zł, zakup pomp – 4.108,25zł, zakup zagęszczarki gruntu –

3.190,00zł oraz inne wyposażenie (drukarka, telefon i inne) – 2.328,98zł. Na pozostałe zakupy : materiały do usuwania awarii na wodociągach, paliwo do kosiarki, narzędzia i inne wydatkowano – 56.670,58zł, delegacje – 502,30zł, pomiar poziomu źródła wody – 6.000,00zł, usługi telefoniczne – 1.229,01zł. Usługi związane z usuwaniem awarii na przepompowniach i wodociągach i inne – 18.139,21zł, regeneracja wodomierzy, remont pomp i sprężarki – 7.146,48zł. Opłaty za energię : przepompownie ścieków Ruszowice, Grodziec M. i Serby – 32.368,20zł, hydrofornia Turów – 934,21zł, hydrofornia Wilków – 12.882,09zł, hydrofornia Borek – 9.239,69zł. Opłaty za pobór wody : Grodziec Mały i Serby – 177.000,95zł, Szczyglice – 18.644,19zł, Ruszowice – 110.835,11zł. Opłaty za ścieki : Grodziec M. i Serby – 181.884,35zł, Ruszowice – 175.862,11zł. Dopłata do wody i ścieków Ruszowice (mieszkańcy obsługiwani przez PWiK) – 9.883,43zł, publikacja – 636,60zł.

Opłata za pobór wody – 2.014,60zł, za używanie częstotliwości, środowiska i inne – 4.101,00zł, nadzór i aktualizacja programu – 744,20zł. Ogółem wydatki związane z utrzymaniem wodociągów i kanalizacji wynoszą – 1.085.255,74zł.

Sprzątanie wiat przystankowych – 5.842,20zł, zakup farb na przystanki – 256,56zł.

Art. bhp, materiały i badania pracowników skierowanych do prac społeczno-użytecznych – 1.218,28zł.

**DZIAŁ 921 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA
NARODOWEGO** – plan **536.500,00zł**, wykonanie
– **536.461,38zł**

z tego :

Rozdział 92109 – na plan 511.500,00zł (dotacje: GOK – 415.500,00zł, świetlice – 20.000,00zł, finansowanie wydatków inwestycyjnych – 76.000,00zł) przekazano dotacje : na Gminny Ośrodek Kultury – 415.492,38zł i świetlice – 20.000,00zł.

Wydatki na finansowanie inwestycji:

- zakup akordeonu i sprzętu nagłaśniającego – 26.000,00zł (w tym dotacja – 6.000,00zł)
- Modernizacja świetlicy wiejskiej w Ruszowicach wraz z rozbudową o remizę OSP – 49.969,00zł,

Rozdział 92116 – na plan 25.000,00zł przekazano dotację 25.000,00zł na utrzymanie bibliotek.

Sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego instytucji kultury zostało przedstawione Radzie Gminy w odrębnym sprawozdaniu.

DZIAŁ 926 – KULTURA FIZYCZNA I SPORT – plan **125.064,00zł**, wykonanie **121.834,51zł**

w tym :

Rozdział 92601 – na plan 32.764,00zł wydatkowano 30.516,80zł na utrzymanie obiektów sportowych : opłaty za energię elektryczną – 5.927,23zł, paliwo i części do kosiarki, nawozy oraz inne na boiska – 3.261,59zł, wynagrodzenie i pochodne (ZUS i FP) za koszenie boisk – 6.089,09zł. Materiały i remont szatni Przedmoście – 6.969,98zł, naprawa dachu szatni w Serbach – 1.004,06zł, usunięcie awarii w szatni Ruszowice – 6.126,84zł, pomiary elektryczne – 1.000,01zł, ubezpieczenie boisk – 138,00zł.

Rozdział 92605 – plan 85.000,00zł, wydatkowano – 84.946,00zł - dotacja dla stowarzyszeń na upowszechnienie kultury fizycznej i sportu.

Rozdział 92695 – plan 7.300,00zł, wykonanie – 6.371,71zł z tego : farby do malowania i inne materiały na place zabaw – 821,20zł, wyposażenie – 504,80zł. Nagrody i puchary za udział w turniejach i inne – 5.045,71zł.

**WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
ZADAŃ ZLECANYCH GMINIE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ
ORAZ INNYCH ZLECANYCH USTAWAMI
NA 31.12.2008 r.**

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Dotacje		Wydatki	
			Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
010	01095	Pozostała działalność	139.331,37	139.331,37	139.331,37	139.331,37
750	75011	Zadania zlecone U.Wojewódzki	57.151,00	57.151,00	57.151,00	57.151,00
751	75101	Urzędy naczelnych organów władzy – dotacja na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców	810,00	810,00	810,00	810,00
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	500,00	500,00	500,00	500,00
754	75414	Obrona cywilna	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1.460.000,00	1.450.070,99	1.460.000,00	1.450.070,99
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	8.400,00	8.061,07	8.400,00	8.061,07
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	120.000,00	104.630,29	120.000,00	104.630,29
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	41.000,00	35.784,00	41.000,00	35.784,00
Ogółem			1.828.192,37	1.797.338,72	1.828.192,37	1.797.338,72

**WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADAŃ BIEŻĄCYCH
Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ORAZ INNYCH
ZADAŃ ZLECONYCH GMINIE USTAWAMI**

DZIAŁ 010 – ROLNICTWO I ŁOWIECTWO – plan 139.331,37zł,
wykonanie – 139.331,37zł

w tym :

Rozdział 01095 – na plan 139.331,37zł wydatkowano 139.331,37zł

z tego:

dopłata do paliwa rolniczego – 136.599,38zł, koszty obsługi – 2.731,99zł

DZIAŁ 750 – ADMINISTRACJA PUBLICZNA – plan 57.151,00zł,
wykonanie – 57.151,00zł

w tym :

Rozdział 75011 – na plan 57.151,00zł wydatkowano 57.151,00zł :
wynagrodzenia – 43.500,00zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne –
3.600,00zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 8.308,00zł, zakup art.
biurowych, druków i innych oraz usług – 1.743,00zł.

**DZIAŁ 751 – URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY
PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY
PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWO** – plan 810,00zł,
wykonanie 810,00zł.

Rozdział 75101 – na plan 810,00zł wydatkowano 810,00zł na
wynagrodzenie i pochodne za prowadzenie i aktualizację rejestru
wyborców.

DZIAŁ 752 – OBRONA NARODOWA

Rozdział 75212 – plan 500,00zł, wykonania – 500,00zł na zakup tuszy do
drukarek.

**DZIAŁ 754 – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA
PRZECIWPOŻAROWA**

Rozdział 75414 – plan 1.000,00zł, wydatkowano 1.000,00zł

z tego :

zakup niszczarki – 800,00zł, papier do ksera – 200,00zł.

DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA – plan 1.629.400,00zł, wykonanie
– 1.598.546,35zł

w tym :

Rozdział 85212 – plan 1.460.000,00zł, wykonanie 1.450.070,99zł

w tym:

1) świadczenia rodzinne – 1.381.166,75zł

z tego:

- świadczenia pielęgnacyjne (148) – 60.802,00zł
 - zasiłki pielęgnacyjne (1442) – 222.309,00zł
 - fundusz alimentacyjny (141) – 29.400,00zł
 - zasiłki rodzinne (8457) – 512.128,00zł
 - świadczenia z tyt. urlopu wychowawcz.(147) – 55.840,50zł
 - świadczenia z tytułu urodzenia dziecka (74) – 74.000,00zł
 - zapomoga z tyt. urodzenia dziecka (30) – 30.000,00zł
 - świadczenia z tyt.rozpoczęcia roku szkolnego (436)- 43.600,00zł
 - świadczenia z tyt. samotnego wychowywania dziecka (339) – 61.410,00zł
 - z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (1390) – 111.200,00zł
 - zaliczka alimentacyjna (393) – 76.717,25zł
 - świadczenia z tyt. kształcenia i rehabilitacji dzieci (450) – 34.260,00zł
 - świadczenia z tyt. dojazdu dzieci do szkoły (1342) – 69.500,00zł
- 2) wynagrodzenia pracowników – 31.508,80zł, pochodne od wynagrodzeń (ZUS i FP) – 6.329,15zł,
- 3) składki ZUS za podopiecznych – 14.873,05zł,
- 4) dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-tka) – 2.391,70zł,
- 5) wynagrodzenia i pochodne za wdrożenie funduszu alimentacyjnego – 3.532,88zł,
- 6) zakup wyposażenia (komputer, fotel, drukarka, 2 niszczarki, kalkulator, telefon) oraz art. biurowe – 5.104,02zł,
- 7) szkolenia, opłaty bankowe oraz inne usługi – 5.164,64zł.

Rozdział 85213 – plan 8.400,00zł, wydatkowano 8.061,07zł na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z GOPS-u tj. zasiłki stałe i świadczenia rodzinne.

Rozdział 85214 – na plan 120.000,00zł wydatkowano 104.630,29zł na wypłacenie zasiłków stałych i celowych(23 osoby otrzymało 224 zasiłków stałych oraz 37 osób zasiłki celowe - susza).

Rozdział 85228 na plan 41.000,00zł wydatkowano 35.784,00zł na usługi specjalistyczne opiekuńcze (4 dzieci niepełnosprawnych w Domu Pobytu i Rehabilitacji).

WYDATKI BUDŻETU GMINY GŁOGÓW

Wykonanie w 2008 roku

Dział	Wyszczególnienie	Budżet na 2008r. wg uchwał	Wykonanie	%
010	Rolnictwo i łowiectwo	2.130.404,37	2.076.476,42	97,47
600	Transport i łączność	616.475,00	572.094,09	92,80
700	Gospodarka mieszkaniowa	157.015,00	121.256,15	77,23
710	Działalność usługowa	206.880,00	168.187,29	81,30
750	Administracja publiczna	2.160.209,00	2.089.302,66	96,72
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	810,00	810,00	100,00
752	Obrona narodowa	1.500,00	873,99	58,27
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	196.160,00	181.525,79	92,54
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jedn. nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	31.190,00	28.856,15	92,52
757	Obsługa długu publicznego	123.400,00	115.596,04	93,68
758	Różne rozliczenia	28.400,00	18.601,20	65,50
801	Oświata i wychowanie	6.835.380,00	6.729.339,86	98,45
851	Ochrona zdrowia	347.075,00	315.645,82	90,94
852	Pomoc społeczna	2.420.580,00	2.375.364,69	98,13
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	25.550,00	10.697,98	41,87
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	185.239,00	176.399,00	95,23
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.479.940,00	1.383.179,75	93,46
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	536.500,00	536.461,38	99,99
926	Kultura fizyczna i sport	125.064,00	121.834,51	97,42
Ogółem		17.607.771,37	17.022.502,77	96,68

Analizując wykonanie planu wydatków w 2008 należy stwierdzić:

- Najmniejsze wykonanie w dziale **853** – **41,87%** wydatki na wynagrodzenia i pochodne pracowników publicznych.
- W dziale **752** wykonanie – **58,27%** - dotyczy wydatków obronnych. Nie wydatkowano 626,01zł.
- W dziale **758** – wykonanie **65,50%** - związane jest z częściowym nierozdysponowaniem rezerwy ogólnej w kwocie 9.500,00zł.
- W dziale **700** wykonanie **77,23%** - na remonty i utrzymanie budynków komunalnych nie wydatkowano 32.445,00zł. Nie zrealizowano dobudowy kominów w budynku w Ruszowicach przy ul. Tęczowej 68 z uwagi na brak wykonawcy, który realizowałby zadanie w oparciu o projekt.
- W dziale **710** wykonanie **81,30%** związane jest z realizacją wydatków na plany zagospodarowania przestrzennego 76,70% tj. nie wydatkowano 35.307,70zł. Nie opracowano m.p.z.g. w związku z przedłużającymi się procedurami formalno-prawnymi, a szczególnie koniecznością opiniowania i uzgadniania projektów planów z nowymi instytucjami oraz uwzględnienie wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy.

W pozostałych działach wykonanie wydatków wynosi **od 90,94 % w dziale 851** – wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi **do 100,00 % w dziale 751** – wydatki na aktualizację rejestru wyborców (z dotacji).

Rozchody, na które składają się:

- spłata pożyczek z WFOŚiGW zaciągniętych na zadania:
 - „Budowa wodociągu i kanalizacji Ruszowice w ul. Kaszmirowej oraz kanalizacji w ul. Brzoskwiniowej” plan – 13.400,00zł, wykonanie 13.400,00zł (zgodnie z terminami określonymi w umowie),
 - „Budowa kanalizacji Serby-etap III” plan – 128.800,00zł, wykonanie 128.800,00zł (zgodnie z terminami określonymi w umowie),
 - Budowa kanalizacji Grodziec Mały” plan - 347.200,00zł, wykonanie – 347.200,00zł (zgodnie z terminami określonymi w umowie),

- „Budowa wodociągu i kanalizacji na oś. Klonów oraz ul. Dębowej i Jaworowej w Serbach” – plan – 38.000,00zł, wykonanie – 38.000,00zł (zgodnie z umową).

Ogółem rozchody w 2008 roku wynoszą – 527.400,00zł.

Zadłużenie długoterminowe na 31.12.2008r. ogółem wynosi 3.697.300,00zł z tego:

- pożyczka w WFOŚiGW na „Budowę kanalizacji Serby-etap III” – 257.600,00zł,
- pożyczka w WFOŚiGW na „Budowę wodociągu i kanalizacji Ruszowice w ul. Kaszmirowej oraz kanalizacji w ul. Brzaskwiniowej” – 40.200,00zł,
- pożyczka z WFOŚiGW na :Budowę kanalizacji sanitarnej Grodziec M.” – etap I – 1.909.600,00zł,
- pożyczka w WFOŚiGW na „Budowę wodociągu i kanalizacji na oś. Klonów oraz ul. Dębowej i Jaworowej w Serbach” – 228.000,00zł,
- pożyczka w WFOŚiGW na „Budowę kanalizacji sanitarnej w Serbach Starych” – 1.261.900,00zł.

W wyniku realizacji dochodów i wydatków uzyskano deficyt w kwocie 639.781,38zł na planowany 1.983.720,00zł.

Na 31.12.2008r. zobowiązania wymagalne (przeterminowane) nie wystąpiły.

WYKAZ ZADAŃ I WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH
NA 31.12.2008 r.

Lp.	Dział	Wyszczególnienie	Budżet gminy		Inne źródła	
			Planowane	Wykonane	Planowane	Wykonane
1.	010	Budowa kanalizacji sanitarnej i przepomp. ścieków Serby Stare	1.285.000,00	1.278.090,41	420.500,00	420.500,00
2.	010	Budowa sieci wodociągowej we wsi Bytnik	18.500,00	16.745,63	-	-
3.	010	Budowa kanalizacji w Ruszowicach w ul. Tęczowej (oprac. dokumentacji)	25.000,00	20.870,59	-	-
4.	010	Budowa wodociągu i kanalizacji w Ruszowicach w ul. Brzoskwiniowej (oprac. dokumentacji)	17.000,00	16.805,17	-	-
5.	010	Budowa wodociągu i kanalizacji w Serbach ul. Zielona	60.428,00	28.045,41	-	-
6.	010	Budowa sieci wodociągowej w Serbach w ul. Kwiatowej na osiedlu domków jednorodzinnych	43.500,00	42.289,68	-	-
7.	010	Budowa kanalizacji sanitarnej wsi Klucze i Wilków	17.000,00	12.422,08	-	-
8.	010	Zakup 2 motopomp do usuwania wody z zalanych gruntów	1.000,00	39,60	10.000,00	10.000,00
9.	600	Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa dolnośl. sieci szkieletowej	5.000,00	3.663,00	-	-
10.	600	Rozbudowa drogi w Serbach ul. Ogródowa	400.000,00	399.821,18	-	-
11.	600	Budowa mostku na kanale Sępólno w Ruszowicach	1.000,00	503,00	-	-
12.	700	Wykup gruntów	13.500,00	13.480,00	-	-
13.	750	Zakup programów komputerowych	32.350,00	32.333,00	-	-
14.	750	Zakup komputera (U.G.)	3.550,00	3.524,02	-	-
15.	750	Zakup ksera	16.910,00	16.900,66	-	-
16.	754	Zakup motopompy dla OSP Przedmoście	11.800,00	11.782,50	11.600,00	11.600,00
17.	801	Rozb. Szkoły Podst. w Przedmościu „Budowa sali gimnastycznej – etap II”	1.572.000,00	1.571.995,56	840.000,00	840.000,00
18.	801	Rozbudowa Szk. Podst. i Gimnazjum w Serbach z salą gimnastyczną i zagospod. terenu	207.000,00	206.049,84	5.000,00	5.000,00
19.	801	Zakup patelni elektr. – Szkoła Podst. Wilków (stółówka)	5.020,00	5.017,86	-	-
20.	851	Zakup patelni elektr. do świetlicy środowiskowej w Borku	5.500,00	4.873,90	-	-
21.	852	Zakup samochodu	35.389,00	35.389,00	-	-

22.	921	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Ruszowicach wraz z rozbudową o remizę OSP	50.000,00	49.969,00	-	-
23.	921	Zakup zestawu nagłaśniającego	10.000,00	10.000,00	2.000,00	2.000,00
24.	921	Zakup akordeonu	10.000,00	10.000,00	4.000,00	4.000,00
		Razem:	3.846.447,00	3.790.611,09	1.293.100,00	1.293.100,00
PRZEKAZANE DOTACJE						
1.	754	Dotacja na zakup radiowozu dla Komendy Powiatowej Policji	37.000,00	37.000,00	-	-
2.	754	Dotacja dla komendy Powiatowej Straży Pożarnej na zakup zestawu ratowniczego	5.000,00	5.000,00	-	-
3.	921	Dotacja dla GOK-u :				
		- zakup pieca c.o.	21.700,00	21.692,38	-	-
		- zakup akordeonu	6.500,00	6.500,00	-	-
		Razem:	70.200,00	70.192,38		
		Ogółem :	3.916.647,00	3.860.803,47	1.293.100,00	1.293.100,00

Ogółem wydatki inwestycyjne wynoszą 5.153.903,47zł, co stanowi 30,28% wykonanych wydatków.

INWESTYCJE

Zadania inwestycyjne w 2008 roku finansowano środkami z budżetu gminy w kwocie 3.860.803,47zł (w tym pożyczka z WFOŚiGW – 1.261.900,00zł) oraz dotacjami – 1.293.100,00zł. Z wymienionej kwoty wydatków inwestycyjnych przekazano środki dla jednostek budżetowych (GOPS) - 35.389,00zł, Szkoła Podst. Wilków – 5.017,86zł oraz Gminnemu Ośrodkowi Kultury – 28.192,38zł oraz dotacje: dla Wojewódzkiej Komendy Policji – 37.000,00zł, dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej – 5.000,00zł.

Koszty inwestycji w 2008 roku dotyczą następujących zadań :

- 1. Budowa kanalizacji Serby Stare** – **1.698.590,41zł**
z tego:
Roboty budowlane – 1.671.400,00zł, nadzór inwestycyjny – 11.000,00zł, podział działki pod przepompownię – 4.026,00zł, wykup gruntów – 4.830,00zł, opłaty notarialne, sądowe i inne – 4.755,06zł, opłaty za przyłączenie energii przepompowni – 2.579,35zł.
Inwestycja zakończona. Ogólny koszt – 1.746.103,26zł.
- 2. Budowa sieci wodociągowej we wsi Bytnik** – **16.745,63zł**
z tego:
odcinek na który wydatkowano w 2008r. – 13.782,09zł zakończono.
Ogólny koszt zadania 21.471,09zł.
Odcinek na który wydatkowano w 2008r. – 2.963,54zł na materiały jest inwestycją kontynuowaną.
- 3. Wykup gruntów pod drogi** – **13.480,00zł**
z tego: pod drogi w Serbach – 2.540,00zł, w Ruszowicach – 10.940,00zł.
- 4. Zakup ksera** – **16.900,66zł**
- 5. Zakup komputera U.Gm.** – **3.524,02zł**
- 6. Rozbudowa Szkoły Podst. w Przedmościu**
„Budowa sali gimnastycznej – etap II” – **2.411.995,56zł**
z tego:
roboty budowlane – 2.301.376,35zł, nadzór inwestycyjny – 44.970,36zł, nadzór autorski – 1.464,00zł, opłaty bankowe i inne – 165,00zł, wyposażenie – 64.019,85zł.
Inwestycja zakończona. Ogólny koszt – 3.637.897,28zł.
- 7. Rozbudowa Szkoły Podst. i Gimnazjum w Serbach**
z salą gimnastyczną i zagosp. terenu – **211.049,84zł**
z tego:

na opracowanie projektu – 5.490,00zł, remont dachu – 189.264,99zł, zastępstwo inwestycyjne – 3.596,04zł, opł. przyłączeniowa i bankowa – 12.698,81zł.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą – 407.951,25zł.

8. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Ruszowicach wraz z rozbudową o remizę OSP – 49.969,00zł

z tego:

projekt kosztorysowy - dokumentacja – 1.830,00zł, dokumentacja projektowa instalacji c.o. – 15.494,00zł, opłaty bankowe – 9,00zł, wykonanie drogi dojazdowej – 31.840,00zł, zastępstwo inwestycyjne – 796,00zł.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty – 270.535,74zł.

9. Budowa kanalizacji sanitarnej wsi Klucze i Wilków – 12.422,08zł

z tego:

opłaty za przyłącze energetyczne – 5.564,29zł, wykup i podział działki oraz opłata notarialna – 6.806,79zł, opłaty bankowe i sądowe – 51,00zł. Ponadto wydatkowano kwotę 110.294,22zł na opracowanie dokumentacji projektowej z wydatków, które nie wygasły w 2007r.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą – 162.177,93zł.

10. Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Tęczowej w Ruszowicach – 20.870,59zł

z tego:

wykonanie projektu budowlanego – 20.699,37zł, opłaty za przyłącze energet., bankowe i inne – 171,22zł.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą – 27.870,59zł.

11. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Zielonej w Serbach – 28.045,41zł

z tego:

materiały i usługi sprzętowe – 26.091,70zł, wynagrodzenie kierownika budowy – 500,00zł, obsługa geodezyjna, bankowa oraz inne opłaty – 1.453,71zł.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą – 43.540,41zł.

12. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Brzaskwiniowej w Ruszowicach – 16.805,17zł

z tego:

opracowanie dokumentacji projektowej – 16.802,17zł, opłaty bankowe – 3,00zł.

Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą – 22.805,17zł.

- 13. Budowa sieci wodociągowej na osiedlu domków
jednorodzinnych przy ul. Kwiatowej w Serbach – 42.289,68zł**
z tego:
dokumentacja projektowa – 3.500,00zł, materiały i usługi sprzętowe –
36.088,77zł, wynagrodzenie kierownika budowy – 500,00zł, obsługa
geodezyjna, bankowa, badania wody i inne usługi – 2.200,91zł.
Inwestycja zakończona.
- 14. Zakup 2 motopomp – 10.039,60zł**
- 15. Rozbudowa drogi w Serbach ul. Ogrodowa – 399.821,18zł**
z tego:
roboty drogowe – 391.031,18zł, zastępstwo inwestycyjne – 8.784,00zł;
opł. bankowe – 6,00zł.
Inwestycja zakończona. Ogólny koszt zadania 414.827,18zł.
- 16. Budowa mostku na kanale Sępólno w Ruszowicach – 503,00zł**
z tego:
aktualizacja kosztorysu – 500,00zł, opłata bankowa – 3,00zł.
Inwestycja kontynuowana. Dotychczas poniesione koszty wynoszą –
49.382,00zł.
- 17. Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i
budowa dolnośl. sieci szkieletowej – 3.663,00zł**
z tego: koncepcja techniczna – 3.660,00zł, opłata bankowa – 3,00zł.
Inwestycja kontynuowana.
- 18. Zakup programów komputerowych do elektronicznego
obiegu dokumentów – 32.333,00zł**
- 19. Zakup motopompy dla OSP Przedmoście – 23.382,50zł**
- 20. Zakup patelni elektr. do świetlicy środowiskowej
w Borku – 4.873,90zł**
- 21. Zakup zestawu nagłaśniającego dla GOK-u – 12.000,00zł**
- 22. Zakup akordeonu dla GOK-u – 14.000,00zł**

ZESTAWIENIE PLANOWANYCH I UDZIELONYCH DOTACJI
do 31.12.2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Dotacja dla Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii	5.000,00	5.000,00
2.	Dotacja dla Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Krzepowie	5.000,00	5.000,00
3.	Dotacja dla Starostwa Powiatowego	1.100,00	1.045,00
4.	Dotacja dla organizacji pożytku publicznego	105.000,00	102.026,00
5.	Dotacja dla Komendy Wojewódzkiej Policji z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji	37.000,00	37.000,00
6.	Dotacja dla Gimnazjum Nr 4 w Głogowie	2.000,00	2.000,00
7.	Dotacja dla Powiatu z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej	5.000,00	5.000,00
8.	Dotacja dla szpitala	6.000,00	6.000,00
9.	Dotacja dla Powiatu Żarskiego	425,00	141,67
Razem :		166.525,00	163.212,67

PRZYCHODY I WYDATKI GFOŚ I GW NA 31.12.2008 r.

Dział	Rozdział	§	Przychody		Wydatki	
			Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
900	90011	4210			1.500,00	234,78
		4300			27.250,00	25.262,40
		4410			700,00	261,10
		4700			800,00	790,00
		0690	22.000,00	21.584,50		
R a z e m :			22.000,00	21.584,50	30.250,00	26.548,28
		BO	8.500,00	11.079,35		
O g ó ł e m :			30.500,00	32.663,85	30.250,00	26.548,28

SPRAWOZDANIE

ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 31.12.2008 r.

Na plan przychodów 22.000,00zł, wykonanie wynosi **21.584,50zł** : opłaty z tytułu korzystania ze środowiska i wprowadzania w nim zmian otrzymane z Urzędu Marszałkowskiego.

Wydatki na plan 30.250,00zł zostały zrealizowane w wysokości **26.548,28zł**
w tym :

- a) zakup drzewek, materiałów na konkursy i inne – plan **1.500,00zł**,
wykonanie – **234,78zł** – nagrody na konkursy ekologiczne,
- b) delegacje – plan **700,00zł**, wykonanie – **261,10zł**,
- c) szkolenia pracowników – plan **800,00zł**, wydatkowano **790,00zł**,
- d) opłaty za przelewy – plan – **50,00zł**, wykonanie – **12,00zł**
- e) rekultywacja składowisk – plan **20.000,00zł**, wykonanie – **20.000,00zł**,
- f) monitoring składowisk – plan **6.000,00zł**, wykonanie – **4.050,40zł**,
- g) szkolenia sołtysów i radnych – plan **1.200,00zł**, wykonanie – **1.200,00zł**.

Stan środków pieniężnych na 01.01.2008r. wynosił – 11.079,35zł

Stan środków pieniężnych na 31.12.2008r. wynosi – 6.115,57zł

**WYKONANIE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH I WYDATKÓW
NIMI FINANSOWANYCH
na 31.12.2008r.**

Lp.	Wyszczególnienie	Stan środków pieniężnych na początek roku	DOCHODY		WYDATKI		Stan środków pieniężnych na 31.12.2008r
			Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	
1.	Szkoły Podstawowe	1.740,84	6.800,00	4.335,62	10.130,00	3.780,91	2.295,55
2.	Przedszkole	3.482,04	55.900,00	38.078,86	56.400,00	37.703,37	3.857,53
3.	Gimnazja	3.113,26	1.600,00	1.280,35	3.600,00	24,00	4.369,61
4.	Stołówki szkolne	3.816,21	143.600,00	111.209,68	144.660,00	113.725,92	1.299,97
5.	Świetlice szkolne	321,30	17.300,00	2.908,65	17.300,00	2.910,93	319,02
6.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej	400,10	504,00	503,34	905,00	903,00	0,44
Ogółem :		12.873,75	225.704,00	158.316,50	232.995,00	159.048,13	12.142,12

**DOCHODY WŁASNE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH
I WYDATKI NIMI FINANSOWANE
na 31.12.2008r.**

1. DZIAŁ 801 Rozdział 80101 – Szkoły Podstawowe

Szkoła Podstawowa w Przedmościu

Środki pieniężne na początek roku	- 28,42zł
Dochody :	
- odsetki od środków na rachunku	- 17,46zł
- darowizny	- 2.100,00zł
Wydatki:	
- zakup pomocy dydaktycznych	- 800,00zł
Stan środków na 31.12.2008r.	- 1.345,88zł

Szkoła Podstawowa w Wilkowie

Środki pieniężne na początek roku	- 1.311,95zł
Dochody :	
- odsetki od środków na rachunku	- 9,31zł
- darowizna	- 300,00zł
Wydatki :	
- pomoce dydaktyczne (siatka do piłki)	- 99,00zł
- prowizje bankowe	- 6,00zł
- blaty i materiały do renowacji krzeseł i stolików	- 750,15zł
Stan środków na 31.12.2008r.	- 766,11zł

Szkoła Podstawowa w Serbach

Środki pieniężne na początek roku	- 400,47zł
Dochody:	
- darowizny	- 1.900,00zł
- odsetki od środków na rachunku	- 8,85zł
Wydatki:	
- wykładzina	- 222,91zł
- opłaty bankowe i koszty wysyłki	- 60,00zł
- nagrody za udział w konkursach	- 1.842,85zł
Stan środków na 31.12.2008r.	- 183,56zł

2. DZIAŁ 801 Rozdział 80104 – Przedszkola

Środki pieniężne na początek roku - 3.482,04zł

Dochody :

- wpłaty za żywność od dzieci - 20.262,40zł

- wpłaty za wyżywienie personelu - 1.033,20zł

- wpłaty za żywność z GOPS-u - 16.762,23zł

- odsetki od środków na rachunku - 21,03zł

Wydatki:

- zakup żywności - 37.703,37zł

Stan środków na 31.12.2008r. - 3.857,53zł

3. DZIAŁ 801 Rozdział 80110 - Gimnazja

Środki pieniężne na początek roku - 3.113,26zł

Dochody:

- odsetki od środków na rachunku - 25,95zł

- prowizja z PZU - 1.254,40zł

Wydatki:

- opłaty bankowe - 24,00zł

Stan środków na 31.12.2008r. - 4.369,61zł

4. DZIAŁ 801 Rozdział 80148 – Stołówki szkolne

Szkoła Podstawowa w Serbach

Środki pieniężne na początek roku - 766,04zł

Dochody :

- wpływy za żywność z GOPS-u - 27.072,04zł

- wpływy za żywność od dzieci - 30.674,40zł

- wpłaty za mleko - 4.085,20zł

Wydatki :

- zakup żywności - 57.996,21zł

- zakup mleka - 4.238,28zł

Stan środków na 31.12.2008r. - 363,19zł

Szkoła Podstawowa w Przedmościu

Środki pieniężne na początek roku - 1.960,07zł

Dochody :

- wpływy za żywność - 24.875,96zł

Wydatki :

- zakup żywności - 26.031,62zł

- opłaty bankowe - 30,00zł

Stan środków na 31.12.2008r. - **774,41zł**

Szkoła Podstawowa w Wilkowie

Środki pieniężne na początek roku - 1.090,10zł

Dochody:

- wpłaty za żywność - 24.502,08zł

Wydatki :

- zakup żywności - 25.429,81zł

Stan środków na 31.12.2008r. - **162,37zł**

5. DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Rozdział 85401 – świetlice szkolne

Gimnazjum

Środki pieniężne na początek roku - 321,30zł

Dochody :

- wpływy za mleko - 2.908,65zł

Wydatki :

- zakup mleka - 2.910,93zł

Stan środków na 31.12.2008r. - **319,02zł**

**Rozdział 85412 – Kolonie i obozy oraz inne formy
wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej,
a także szkolenia młodzieży**

Środki pieniężne na początek roku - 400,10zł

Dochody :

- darowizny - 500,00zł

- odsetki od środków na rachunku - 3,34zł

Wydatki:

- bilety do teatru – wycieczka Sopot - 103,00zł

- opłaty za pobyt na wycieczce - 800,00zł

Stan środków na 31.12.2008r. - **0,44zł**

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych oraz załączniki można nabywać:

1) w punktach sprzedaży:

- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 0-71/340-64-74,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Jeleniej Górze, 58-506 Jelenia Góra, ul. Wiejska 29, tel. 0-75/764-72-99,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Legnicy, 59-220 Legnica, ul. F. Skarbka 3, tel. 0-76/856-08-00 w. 401,
- Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu, 58-300 Wałbrzych, ul. Słowackiego 23a–24, tel. 0-74/849-40-70,

2) w przypadku prenumeraty, na podstawie nadesłanego zamówienia w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Zakładzie Obsługi Urzędu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 0-71/340-62-02.

Zbiory Dziennika Urzędowego wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w Bibliotece Urzędowej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, tel. 0-71/340-62-54. Treść wydawanych dzienników dostępna jest w Internecie na stronie: <http://www.duw.pl>

Wydawca: Wojewoda Dolnośląski

Redakcja: Wydział Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego,

Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1,
tel. 0-71/340-66-21, e-mail a.augustynowicz@duw.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie: Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Zakład Obsługi Urzędu, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1

Dystrybucja: tel. 0-71/340-62-02, e-mail a.kun@duw.pl

Tłoczono z polecenia Wojewody Dolnośląskiego
w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Zakładzie Obsługi Urzędu
50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1

nakład 49 egz.

PL ISSN 0239-8362

Cena: 62,40 zł (w tym 7% VAT)
na CD 28,32 zł (w tym 7% VAT)